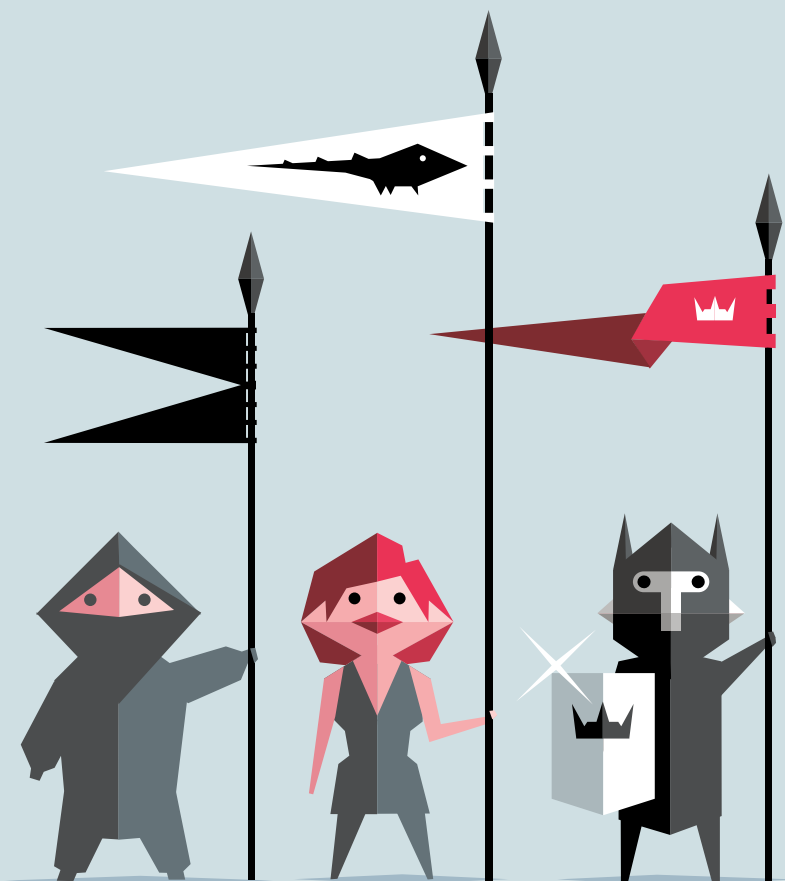
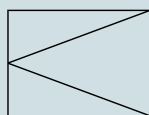
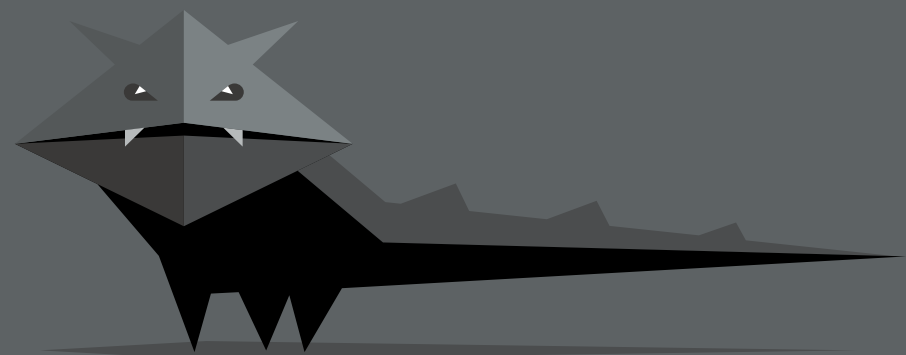

KAUNO ŽVĖRIES PASAKŲ KNYGA

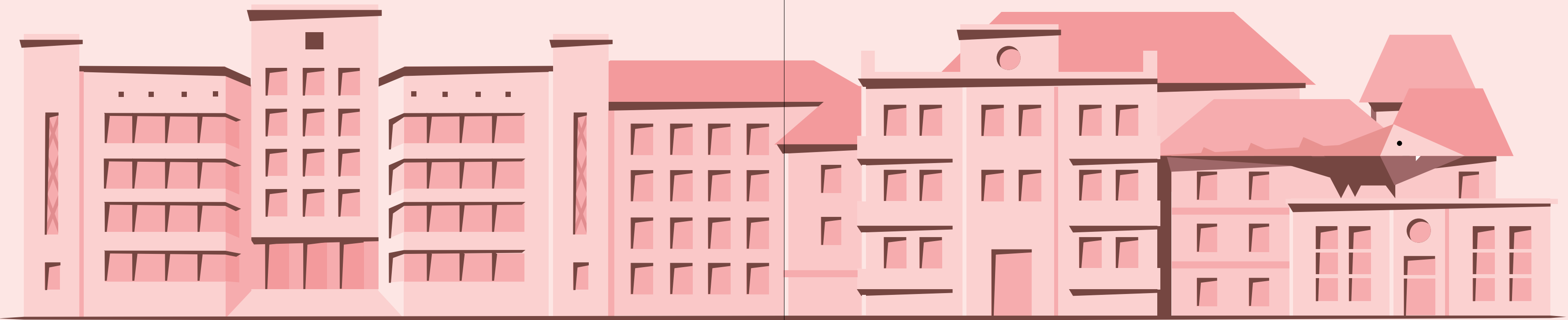

Kaunas 2022
Šiuolaikinė
sostinė
Europos kultūros sostinė

„Miestas tampa tikru miestu tik tada, kai jo viduje, jo požemiuose, apsigyvena Žvėris. Nuo tos akimirkos miestas liaujasi būti laikinas. Jis tampa amžinu.“

(„Mistiko sąsiuvinis“, apie 1441 m.)

TURINYS

Kaip Kaune atsirado Žvėris

Ką Kauno Žvėris dirba

Žvėris ir jo miestas su visais patogumais

Kas dar gyvena Požeminiame Kaune

Kaip Žvėris susipažino su Požeminio Kauno Karalaite

Kaip Žvėris mėgino įgyti Kauno Karalaitės palankumą

Kaip Žvėris Šilainiuose apgraužė daugiaaukštį

Kaip Žvėris kartais viską daro kitaip

Kaip Žvėris atvėrė akis vienam tokiam mokslininkui

Žvėris netyčia išlenda visai nepažįstamame kieme

Kaip Žvėriui kartais būna iiiilgu

Kaip Žvėris susitiko labai svarbų žmogų

Kodėl Žvėris taip mėgsta Santaką

Ką Žvėris mėgsta labiausiai

Apie vaiduoklius ir Kauno modernizmą

Apie daiktus ir jų vietą

Kaip Žvėris mokosi ir galiausiai išmoksta

Kaip Žvėris atpažįsta kaunietį

Kaip Žvėris ieško upeivių, bet randa mažai

Kaip šiltą vasaros naktį Žvėris kalbasi su virėju Vasiliausku apie laimę

Kokie Žvėries draugai turi ypatingų galių

Kokių atsiminimų turi Kauno Žvėris

Kaip Žvėris daug draugauja su menininkais

Kaip Žvėris sapnuoja potvynius ir atoslūgius

Kaip susitikti Žvėrį

Kaip Žvėris kartais palieka Kauną

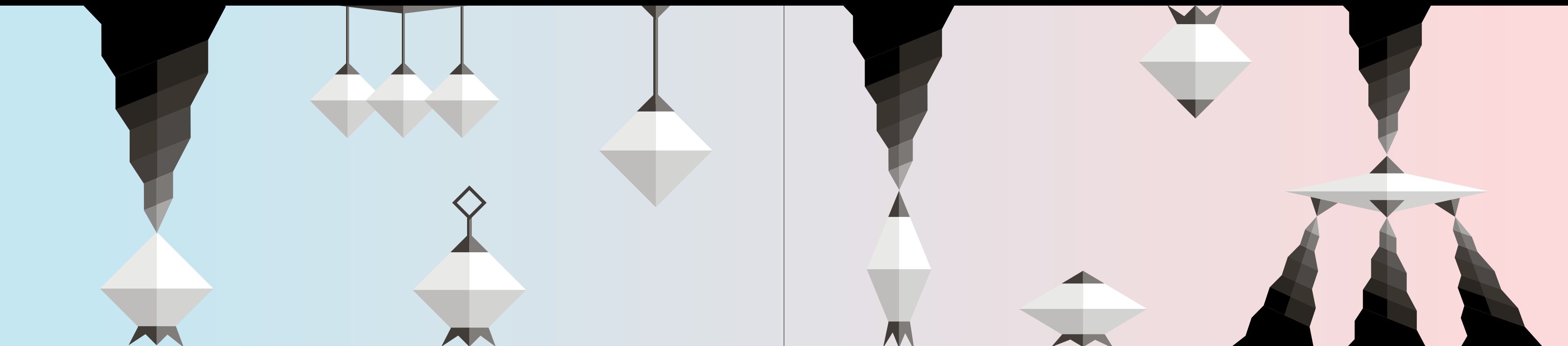
Apie Požeminio Kauno biblioteką

Apie Karalaitę ir Kauno Žvėrį dar vieną kartą

Kaip Žvėris ketina nugalėti baimę

Kaip Žvėris laukia šventės

Priedas. Kauniečių, arba „JO!“, žodynėlis

KAIP KAUNE ATsirADO ŽVĖRIS

Po Kaunu yra Požeminis miestas, ir visi tai žino. Ten yra gatvių, aikščių, daug visokių namų, yra sodų ir požeminių šaltinių, yra parduotuvių ir požeminis turgus, kur galima nusipirkti Stebuklingąjį Žibintą.

Stebuklingasis Žibintas Požeminiame Kaune praverčia, nes čia dažniausiai būna tamsu. Saulė į Požeminį miestą patenka pro įvairius plyšius:

pro groteles gatvėse,
pro kanalizacijos dangčių skylutes,
pro kaminus,
pro plyšius virtuvės grindyse,
pro skylės namų pamatuose,
pro požemines perėjas,
pro geležinkelio tunelį,
pro pelių urvus.

Turbūt supratote, kad saulės tenai patenka nedaug, o kartais visai nepatenka. Todėl visi Požeminio Kauno gyventojai turi po Stebuklingąjį Žibintą. Kodėl tuos žibintus vadina stebuklingais? Todėl, kad jiems nereikia nei elektros, nei jokių baterijų. Šie žibintai yra maitinami tamsa. Tamsa juose užsižiebia ir tampa šviesa. Štai taip.

Be Požeminio Kauno, yra ir Saulėtasis Kaunas – tas, kuris viršuje.

Dabar apie Žvėrį.

Žvėris yra Požeminio miesto žvėris. Teisingiau, jis – viso Kauno žvėris, bet Požeminiame Kaune gyvena, o Saulėtajame Kaune dirba. Bet Saulėtajame Kaune Žvėrį retai su-tiksi dienos šviesoje, nes jis mėgsta tamsą, o saulės švie-sos negali pakęsti. Beje, jam vieninteliui iš Požeminio Kauno gyventojų Stebuklingasis Žibintas nereikalingas.

KAIP ŽVĖRIS ATsirado KAUNE?

O buvo taip. Prieš gerus septynis šimtus metų miestas buvo toks mažas, kad lengvai tilpo Santakoje. Čia gyven-ti miestiečiams patiko, nes pro šalį plaukdavo daug įvai-riausių laivų su prekėmis, o vakarais Santakoje galėdavai stebėti nuostabius saulėlydžius.

Tačiau staiga nutiko nelaimė: vieną vakarą saulė nusilei-do ir daugiau nepatekėjo!

Mieste pasidarė tamsu tamsu, nuvyto visi alijošiai, ir iš-sigandę miestiečiai susirinko Rotušės aikštėje tartis, ką daryti. Nutarė eiti į Santaką saulės ieškoti.

Nuėjo. Žiūri, o ten didelis Žvėris riogso saulę prarijęs!

Ėmė miestiečiai maldauti Žvėrį, kad saulę atiduotų.

- O kas man už tai? – paklausė Žvėris.
- Prašyk, ko tik nori!
- Noriu būti jūsų miesto Žvėrimi! – pareikalavo Žvėris.

Kauniečiams teko sutikti, ir Žvėris paleido saulę.

Saulė iššoko iš nasrų, nulėkė į dangaus aukštybes ir ėmė šviesti skaisčiai skaisčiai. Tik tada Žvėris suprato padaręs

klaidą, mat ryškios saulės jis negalėjo pakęsti, dėl to ir buvo ją prarijęs! Puolė jis dar kartą į Santaką ir dabar jau ketino suvis praryti saulę, bet ji po tokio nuotyčio išgud-rėjo ir daugiau nesileido surijama.

Ir teko Žvėriui tenkintis Požeminiu Kaunu, o Saulėtajame Kaune jis stengdavosi rodytis tik naktį arba apniukusią dieną.

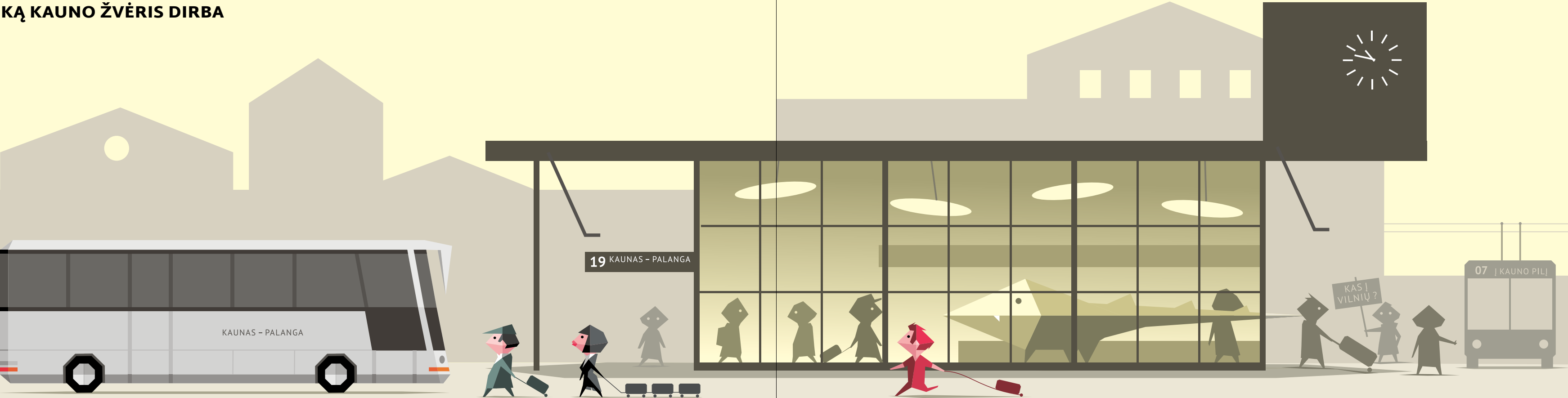
O dar iš to išėjo kitas dalykas: kad jau miestiečiai atida-vė miestą Žvėriui, tai jam neliko nieko kito kaip saugo-ti ir globoti miestą. Beje, miestiečiai pagal tą sutartį yra įsipareigoję rūpintis vienas kitu ir savo miestu, o Žvėris įsipareigojęs ginti miestą nuo priešų ir kitokių negandų. Žodžiu, Žvėris pats prisiprašė ir dabar turi kasdien tą dar-bą dirbti!

Todėl dabar Žvėrį vadina Kauno Žvėrimi. Ir netgi ne šiaip Kauno Žvėrimi, o Mitiniu Kauno Žvėrimi. Toks visas jo var-das ir pavardė.

„Mitinis“ reiškia – svarbus!

Todėl apie Žvėrį, apie Požeminio ir Saulėtojo Kauno gy-ventojus ir visokius nutikimus yra ši knyga.

KĄ KAUNO ŽVĖRIS DIRBA

Pasižadėjęs globoti Kauną, Žvėris prisidarė darbo.

Koks tasai darbas?

Žvėries darbas yra žiūrėti, kad Kaune viskas būtų gerai.

Žvėris visada išlenda į miestą vienoje ir toje pat vietoje: pro namo Nr. 36 rūsį Laisvės alėjoje ir nuo ten pradeda savo kelionę.

Pirmiausia jis pažiūri, ar viskas gerai Laisvės alėjoje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Žilinsko galerijoje, nes ten yra paveikslų ir skulptūrų, vaizduojančių žvėris, slibinus, drakonus ir kitus žmones.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Paveikslų galerijoje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai autobusų stotyje ir ar nepavėlavo kas nors išvažiuoti į Palangą.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Ramybės parke – ar tame parke ramu.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Žaliakalnyje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Ažuolyne.

Tada Žvėris pavargsta ir eina ieškoti pertraukos. Pertrauką jis randa apskrities Bibliotekos saugykloje – čia geria kavą ir skaito kokią nors knygą. Skaitant knygą reikia šiek

ties šviesos, tad jam tenka pasinaudoti ugnele iš savo nasrų. Jeigu knyga labai įdomi, būna, kad Žvėris susijaudinęs išpučia per daug ugnies, ir knyga apsvyla. Miesto bibliotekininkės, radusios tokių apsvilusių knygų, labai išsigąsta, nes žino, ką tai reiškia.

Išgėręs kavos ir paskaitęs knygą, Žvėris nulipa Kauko laiptais ir pažiūri, ar viskas gerai Putvinskio gatvėje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Karo muziejuje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai universitetuose.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Velnių muziejuje. Tenai niekada negali tikėtis nieko gero, nes velniai pikti ir menkai

išsilavinę. Jiems rūpi tik linksmybės, greitos mašinos ir kiti velniai.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Dramos teatre, ir pasikalba su teatro vaiduokliu, kuris nuolat skundžiasi. Mat jam depresija...

Tada Žvėris pasižiūri ar viskas gerai Lėlių teatre, o lėlių teatre visada viskas gerai, nes lėlės yra protingi žmonės ir nesąmonių nedaro.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Savivaldybėje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Muzikiniame teatre ir Filharmonijoje; ten būtinai vieną kartą pūsteli į didžiąją tūbą, nes ją pamatęs negali atsispirti norui papūsti.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Senamiestyje.

Būtinai apeina aplink pastatą M. Daukšos gatvėje Nr. 34 ir atsidūsta: kaip greitai bėga laikas!

Tada pažiūri, ar viskas gerai Neryje, greitomis pakramto moliuskų.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Vilijampolėje, pasikaso nugarą į Vilijampolės tiltą.

Tada nusliūkina į salą netoli Vilijampolės tilto ir panaršo krūmuose – bene ras kokį žveją ir galės išgąsdinti.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Santakoje.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Nemune, pasikaso nugarą į Vytauto Didžiojo tiltą.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Aleksote, Fredoje ir Šančiuose – Aukštuosiuose ir Žemuosiuose.

Tada pažiūri, ar viskas gerai visuose fortuose, tvarkingai sukabina ant lubų šikšnosparnius, nes tie nemoka patys gražiai kaboti ir amžinai pešasi.

Tada pažiūri, ar viskas gerai Šilainiuose.

Tada – Eiguliuose ir Kalniečiuose.

Tada – Dainavoje ir Petrašiūnuose.

Tada – kituose Kauno rajonuose.

Tada – Kauno rajone: Raudondvaryje, Rokuose, Ringauduose, Garliavoje, Zapyškyje, Karmėlavoje, Kulautuvoje, Kačerginėje, Kleboniškyje.

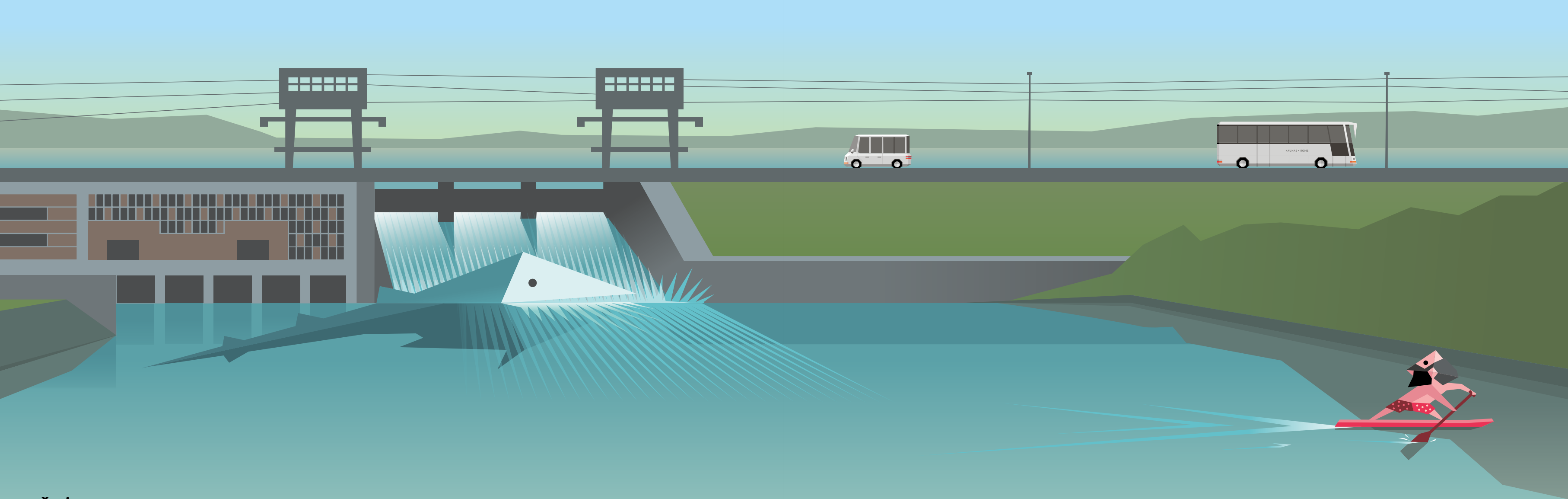
Šitiek darbų nudirbęs Žvėris labai pavargsta.

Labai labai.

Tada susiranda geležinkelio bėgius ir labai labai lėtai nurpoja jais iki Geležinkelio Tunelio.

Ten susirango ir užsnūsta.

ŽVĖRIS IR JO MIESTAS SU VISAIS PATOGUMAIS

Požeminiame Kaune Žvėris yra gerai įsikūręs.

Atsibunda jis visada saulei nusileidus ir pirmiausia garsiai užriaumoja. Tada guli lovoje tol, kol jo balso aidas apeina visą miestą ir grįžta atgal. Aidas Kauną apibėga maždaug per dešimt minučių vasarą ir per penkias minutes žiemą, nes žiemą aidui šalta ir jis bėga greičiau. Pakeliui aidas surenka visus kitus miesto aidus ir gaudus ir sugrįžęs perduoda Žvėriui. Tokiu būdu Žvėris sužino miesto naujienas. Tada jis atsikelia ir keliauja į Kauno pilį praustis.

Po Kauno pilimi Žvėris turi du baseinus: vieną su Nemuno vandeniu, kitą – su Neries. Neries vanduo visada šaltesnis ir žalias, o Nemuno – visada šiltesnis ir mėlynas. Lyginėmis dienomis Žvėris prausiasi Nemuno vandenyje, o nelyginėmis – Neries. Per didžiąsias šventes jis prausiasi Kauno mariose, pagąsdina buruiotojus, o į Hidroelektrinės turbinas išsivalo dantis. Kol nebuvo Hidroelektrinės, Žvėris dantis valydavosi į Pilies kuorus, bet kuorai neatlaikė ir nugriuvo.

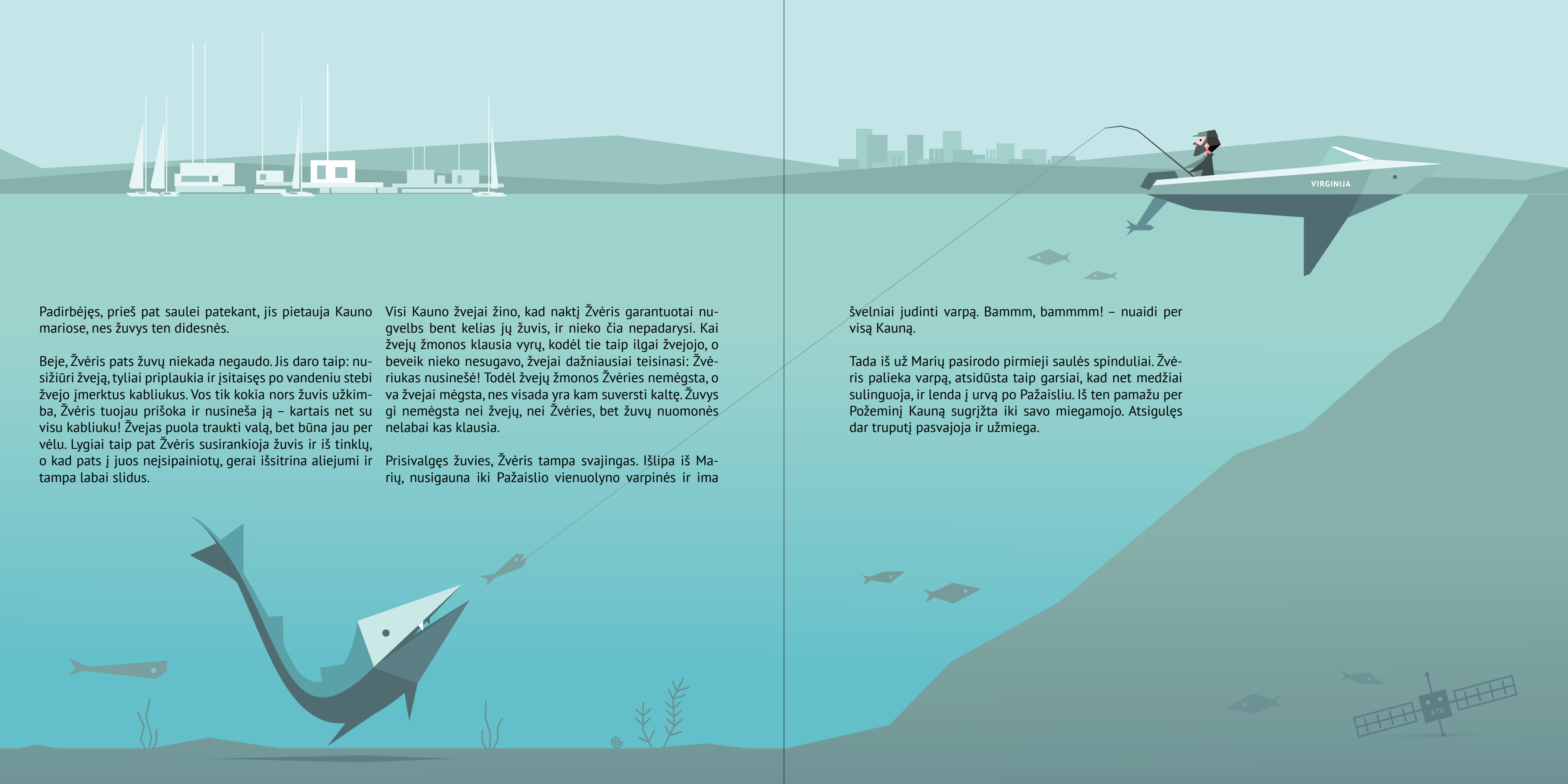
Pusryčiauti Žvėris lenda po Rotušę, nes ten įsirengęs valgomąjį. Į valgomąjį galima patekti ir iš viršaus, iš Miesto

muziejaus, bet muziejaus darbuotojai bijo apačion lįsti, nes žino: kas patenka į Žvėries valgomąjį pusryčių metu, tą Žvėris ir suvalgo. O šiaip Žvėris yra, galima sakyti, žuviavalgis, nes minta žuvimis ir moliuskais. Pusryčiams dažniausiai valgo baltųjų Nemuno moliuskų, jų geldeles paskui išbarsto upės pakrantėse. Kauniečiai dažnai ten randa moliuskų su Žvėries dantų žymėmis.

Papusryčiavęs Žvėris keliauja į muzikos kambarį – jį turi įsirengęs po Muzikiniu Teatru. Ypač mėgsta operetes apie meilę. Ir dar jam patinka, kai orkestras užgroja kokį nors

maršą. Teatro orkestro muzikantai dažnai pasakoja, kad vos užgroję maršą pajunta, kaip ima drebėti grindys – tai Žvėris jiems pritardamas bilsnoja uodega. Kaip tik dėl to joks orkestro muzikantas nesutinka pasilikti teatre po vidurnakčio, mat tada Žvėris iškiša galvą iš po scenos pažiūrėti, kodėl staiga tapo tylu.

Pasiklausęs muzikos ir nusiteikęs puikiai nakčiai, Žvėris keliauja į darbą.

Padirbėjęs, prieš pat saulei patekant, jis pietauja Kauno mariose, nes žuvys ten didesnės.

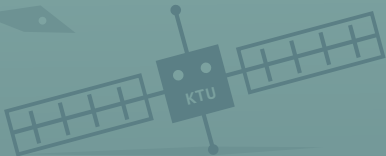
Beje, Žvėris pats žuvų niekada negaudo. Jis daro taip: nusiziūri žveją, tyliai priplaukia ir įsitaisęs po vandeniu stebi žvejo įmerktus kabliukus. Vos tik kokia nors žuvis užkimba, Žvėris tuojau prišoka ir nusineša ją – kartais net su visu kabliuku! Žvejas puola traukti valą, bet būna jau per vėlu. Lygiai taip pat Žvėris susirankioja žuvis ir iš tinklų, o kad pats į juos neįsipainiotų, gerai išsitrina aliejumi ir tampa labai slidus.

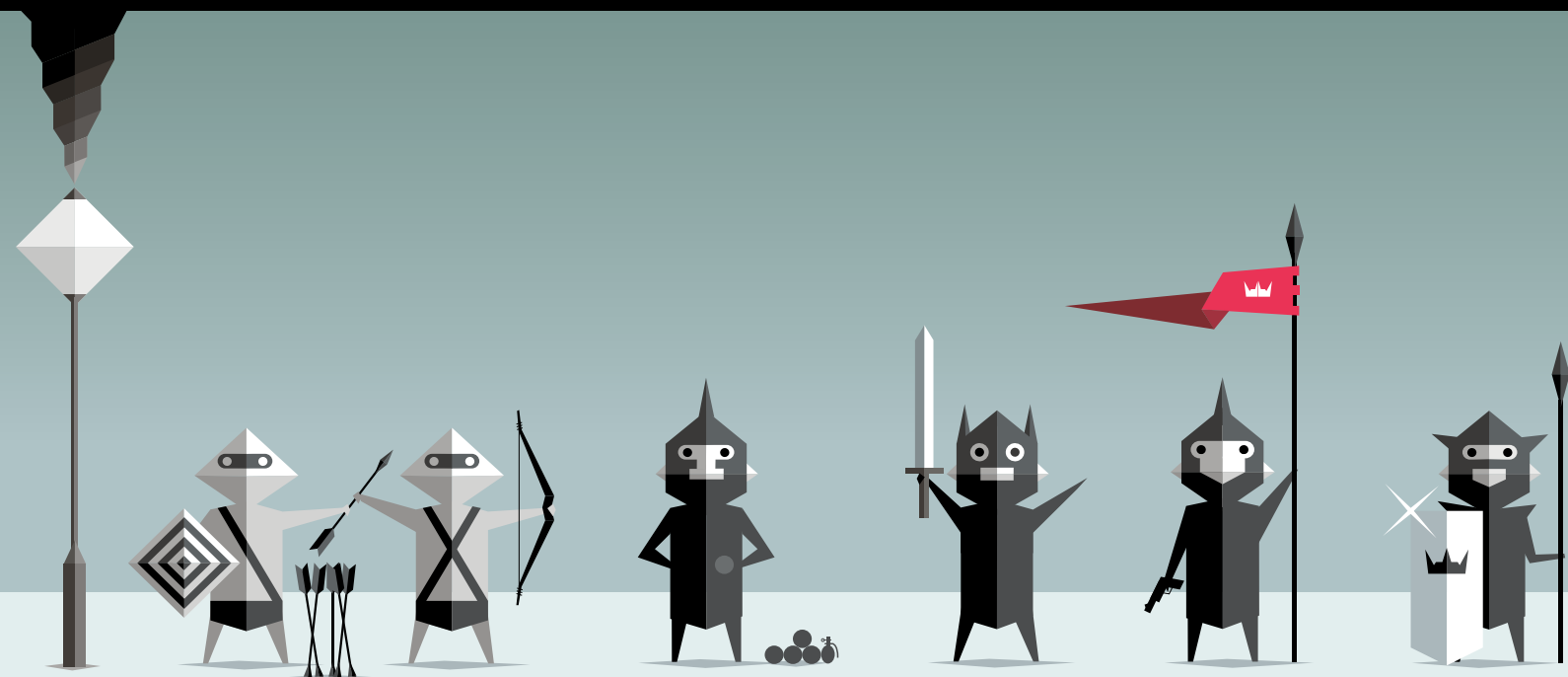
Visi Kauno žvejai žino, kad naktį Žvėris garantuotai nugvelbs bent kelias jų žuvis, ir nieko čia nepadarysi. Kai žvejų žmonos klausia vyrų, kodėl tie taip ilgai žvejojo, o beveik nieko nesugavo, žvejai dažniausiai teisinasi: Žvėriukas nusinešė! Todėl žvejų žmonos Žvėries nemėgsta, o va žvejai mėgsta, nes visada yra kam suversti kaltę. Žuvys gi nemėgsta nei žvejų, nei Žvėries, bet žuvų nuomonės nelabai kas klausia.

Prisivalgęs žuvies, Žvėris tampa svajingas. Išlipa iš Marių, nusigauna iki Pažaislio vienuolyno varpinės ir ima

švelniai judinti varpą. Bammm, bammmm! – nuaidi per visą Kauną.

Tada iš už Marių pasirodo pirmieji saulės spinduliai. Žvėris palieka varpą, atsidūsta taip garsiai, kad net medžiai sulinguoja, ir lenda į urvą po Pažaisliu. Iš ten pamažu per Požeminį Kauną sugrįžta iki savo miegamojo. Atsigulęs dar truputį pasvajoja ir užmiega.

KAS DAR GYVENA POŽEMINIAME KAUNE

Na, pirmiausia Požeminiame Kaune gyvena Žvėris, ir daugeliui tiek žinoti visai pakanka. Bet jis tikrai ne vienas. Gyventojų tenai – daugybė!

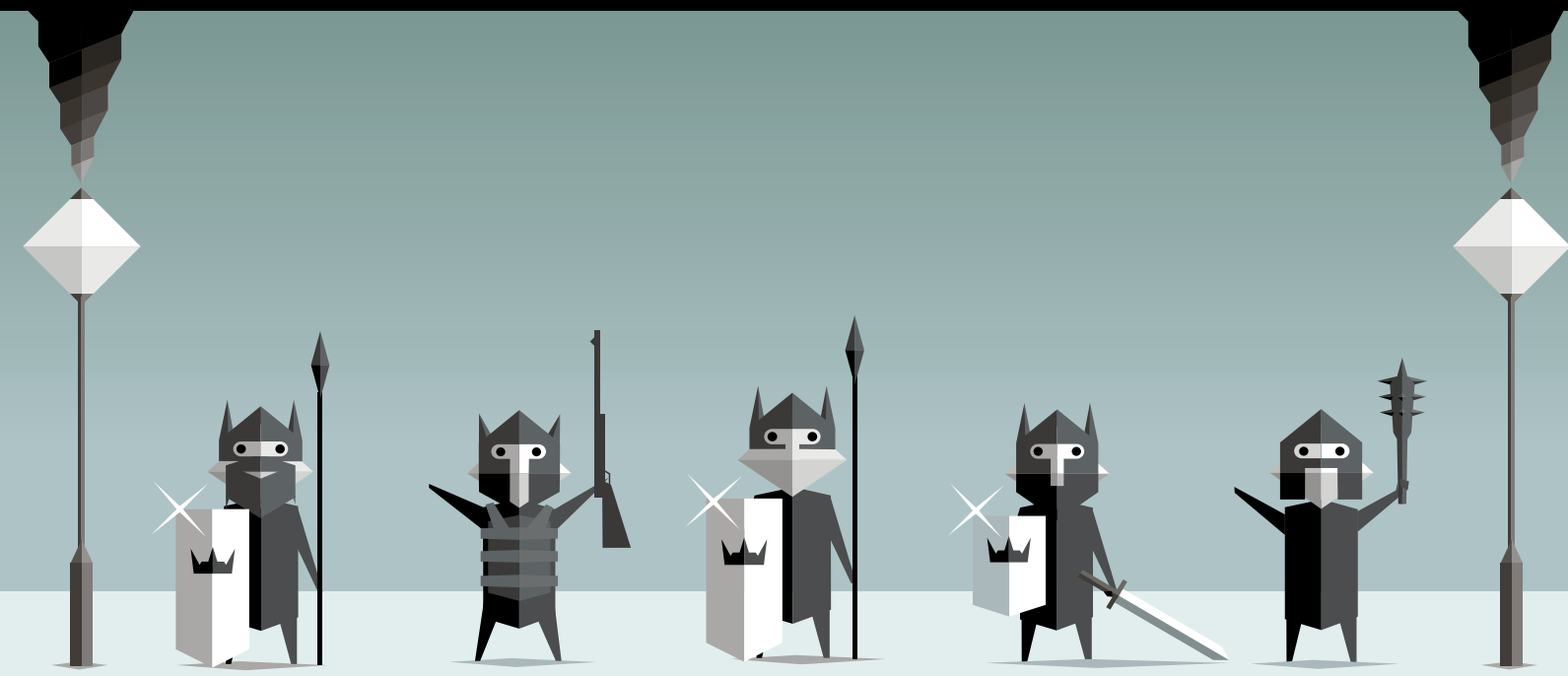
Tarkime, Požeminiame Kaune yra įsikūrusi visa kariuomenė. Toji kariuomenė labai keista: kai kurie kariūnai ginkluoti lankais ir strėlėmis, kai kurie – parakiniais šautuvais, kai kurie – kardais. Yra net riterių iš tolimų Europos kraštų. Jie turi žirgų, patrankų ir viso kito, ko reikia. Tylią naktį eidamas pro Kauno pilies požemius gali girdėti, kaip žvengia jų žirgai. Žmonės baidosi, sako, kad čia Žvėris kvatoja. Bet tai ne jis, tai tik paprasti užkeikti žirgai. Kariuomenė gyvena pilyse; viena pilis yra paprasta, medinė, joje įsikūrę lankininkai, o štai mūrinėje pilyje su keturiais bokštais gyvena riteriai ir kiti kariai.

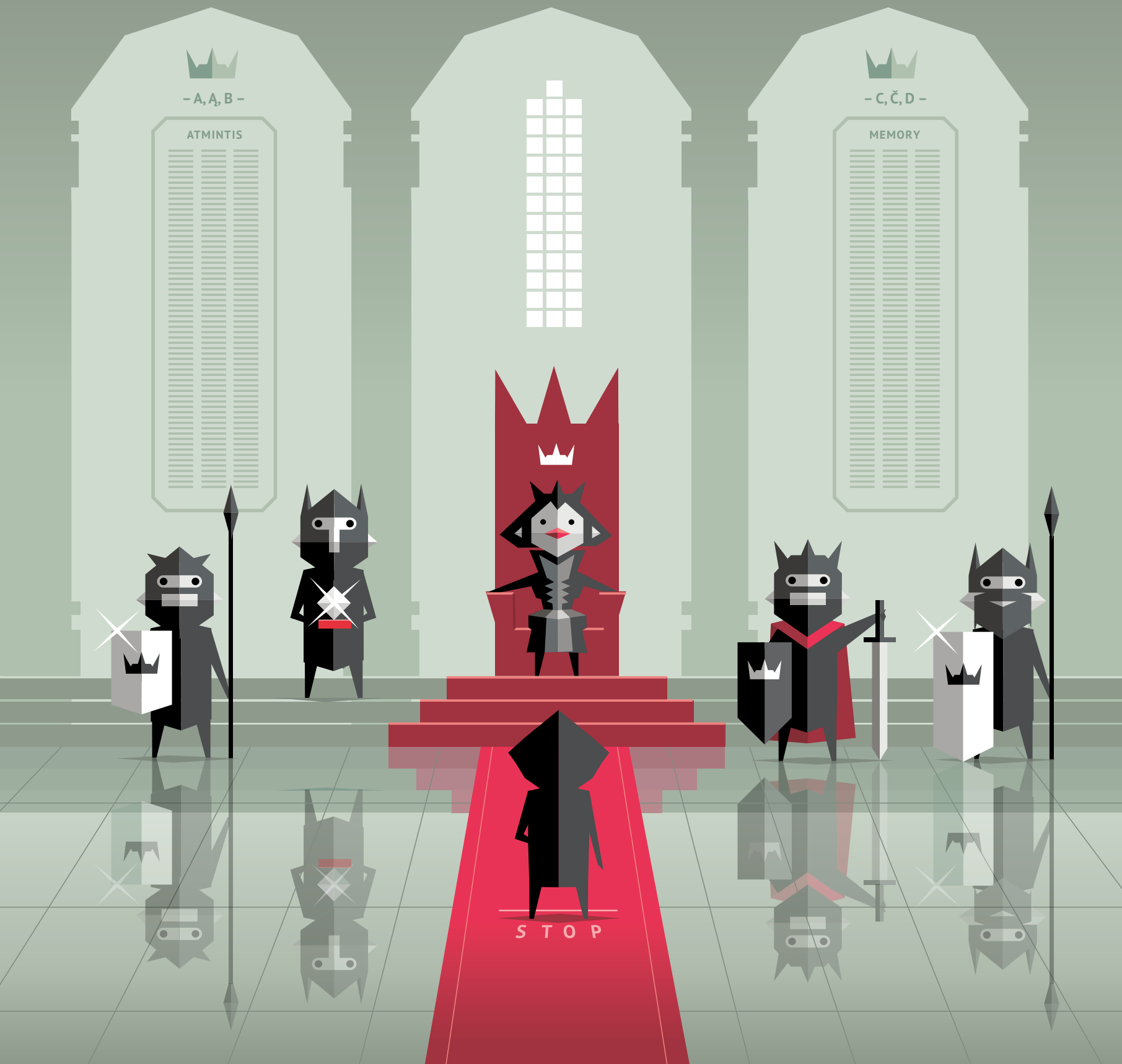
Kariuomenei vadovauja Karalaitė. Ji gyvena rūmuose su parku. Apie Karalaitę tuojau bus kelios pasakos.

Dar Požeminiame Kaune gyvena pirkliai, amatininkai ir krautuvininkai. Pirklių yra iš Vokietijos, Škotijos ir net paties Konstantinopolio. Gyvena jie namuose, kokių Saulėtajame Kaune jau nerasi, nors kadaise tokių namų tenai buvo, lygiai kaip Kaune kažkada buvo ir medinė, o paskui ir didelė mūrinė pilis.

Apskritai, Požeminiame Kaune rasi visa tai, ko Saulėtajame Kaune jau nebėra: stiklinį pasažą prie Pašto rūmų, labai gražius didžiulius Universiteto rūmus, kadaise stovėjusius Aleksote ant kalno, ir konkę – arkliais traukiamą tramvajų. Dabar konkės bėgiai vingiuoja vien tik Požeminio Kauno gatvėmis.

Požeminiame Kaune įsikūrę rusai amatininkai, mokytojai, žydai krautuvininkai, architektai, šveicaras mokslininkas, lietuviai laivų statytojai, plėšikai, triukšmadarys suomis rašytojas, žodžiu, gyventojai, kokių Saulėtajame Kaune jau

nesutiksi. Beje, dėl plėšikų turiu jus nuraminti: Požeminiam Kaune nėra piktadarių. Tai dėl Stebuklingojo Žibinto.

Kas patenka į Požeminį Kauną, pirmiausia atsiduria didelėje salėje, vadinamoje Atminties Sale. Atvykėlių pasitinka Karalaitė. Pasisveikina ir paklausia vardo. Tada atvykusiojo vardas užrašomas ant Atminties Salės sienos. Todėl čia ant sienų rasi visų kada nors Kaune gyvenusių žmonių vardus.

Tada atvykusiajam įteikiamas Stebuklingasis Žibintas. Jį iškilmingai įneša Karalaitės sargyba, o per įteikimo ceremoniją groja kariuomenės orkestras. Kaip jau pasakojau, Žibinto šviesa niekada neišblėsta, nes jis maitinamas tamsa. Tad ir tas, kuris gauna Žibintą, tampa šviesus ir teisingas. Jokių blogų darbų Žibinto turėtojas padaryti jau negali. Jis tampa visateisiu Požeminio Kauno gyventoju. Jeigu atvykėlis Žibintą pameta, turguje visada gali nusipirkti kitą.

Beje, lygiai kaip ir žmonės, į Požeminį Kauną patenka ir jų naminiai gyvūnėliai. Žirgus jau minėjau, bet požeminio Kauno gatvėmis vaikšto ir daugybė šunelių, katyčių, jūrų

kiaulyčių, žiurkėnų, šinšių, skraido naminės papūgėlės, kanarėlės, slampinėja vėžliukai. Gyvūnėliai žibintų neturi – kiekvienas jų laukia, kol į Požeminį Kauną atsikraustys buvęs šeimininkas.

Kai tik pasirodo koks naujai atvykęs žmogus su Žibintu, į jį iš visų pakampių smalsiai sužiūra pulkai naminių gyvūnėlių. Atvykėlis greitai atpažįsta savo turėtus gyvūnėlius. Gyvūnėliai džiaugsmingai pasveikina šeimininką ir aprodo jam naujuosius namus Požeminiame Kaune. Nuo dabar atvykėlis nuolat gyvens vien tik čia, sugrįžti atgal į Saulėtąjį Kauną jau negalės.

Laisvai keliauti tarp Požeminio ir Saulėtojo Kauno gali tik Žvėris.

Galėtų ir Karalaitė, tačiau viskas ne taip paprasta.

Kitoje pasakoje apie tai sužinosite.

KAIP ŽVĖRIS SUSIPAŽINO SU POŽEMINIO KAUNO KARALAITĖ

Kaip jau žinote iš kitų pasakų, žvėrimis, pabaisoms, sli-
binams, drakonams ir visokiems jaučiams labai patinka
karalaitės. Jie tiesiog negali be karalaičių gyventi. Todėl
patykoja išėjusią pasivaikščioti karalaitę arba pilyje su-
randa, arba karietoje, puotoje ir... pagrobia!

Tada prasideda įdomiausia dalis.

Pagrobtosios karalaitės pasigendama. Karalystę apgaubia
liūdesys. Motina karalienė verkia ir priverkia ežerą. Tėvas
karalius siunčia pasiuntinius ir telkia kariuomenę. Sukrun-
ta raganos, kaukai, žiniuoniai, nykštukai ir kiti stebuklin-
gi žmonės. Galiausiai atsiranda karžygys, ir tasai karžygys
būna labai stiprus ir gražus. Stiprus ir gražus karžygys, pa-
dedamas kariuomenės ir stebuklingų žmonių, eina ieškoti
pagrobtosios karalaitės. Suranda ją, kur nors įkalintą, ir su-
sikauna su pagrobėju. Ir visada tą pagrobėją nugali. Išlais-
vina karalaitę, ir karalaitė kaipmat įsimyli karžygį.

Paskui karžygys grįžta su karalaite pas jos tėvus, ir ant
ežero kranto iškeliamos vestuvės, jose linksminamasi ligi
ryto, o tada jaunieji gyvena ilgai ir laimingai.

Taip būna pasakose.

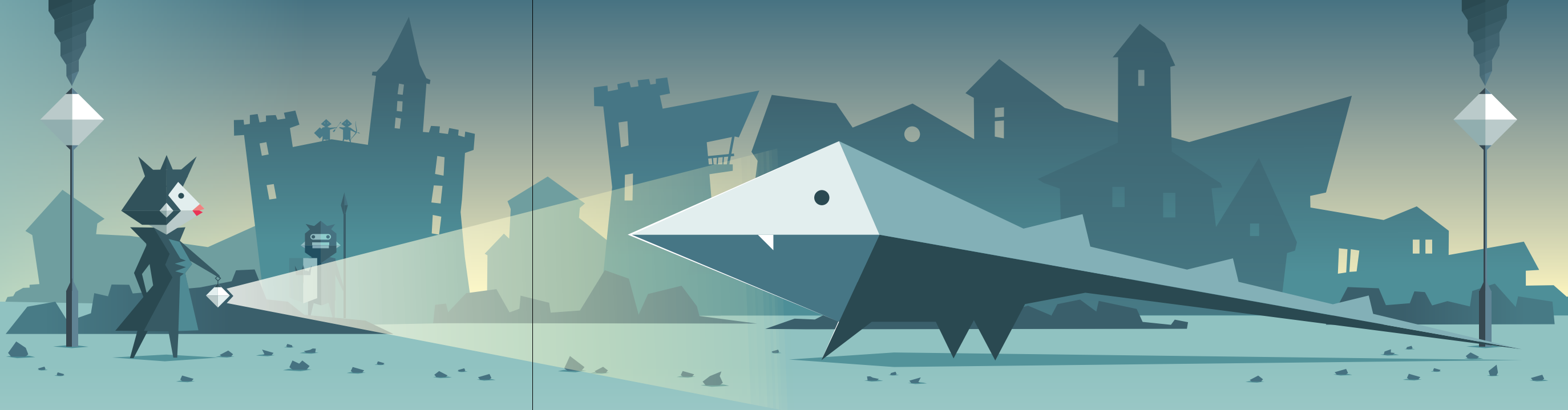
Kauno Žvėries ir Karalaitės istorijoje nieko panašaus nerasi.

Buvo visai kitaip.

Buvo taip: Žvėris, atidavęs kauniečiams saulę ir supratęs,
kad jos šviesoje negalės ilgai tverti, ėmė lakstyti aplink
Kauno pilį ieškodamas, kur pasislėpti. Staiga pamatė lan-
dą po Pilimi. Nėrė tenai ir rado... Požeminį Kauną, apie
kurį jau girdėjote.

Jo pasitikti atbėgo susijaudinusi Karalaitė.

– Ar tu karžygys? – sušuko ji iš tolo.
– Aš esu Žvėris, – atsakė Žvėris.

Karalaitė supyko.

– Nenoriu jokių žvėrių! – treptelėjo koja. – Noriu kar-
žygio, kuris mane išvaduotų, nes aš esu užburta, ir taip
toliau!

Žvėris nusiminęs apsidairė. Požeminis Kaunas atrodė ne-
labai kaip. Jo gatvės buvo užgriozdintos per šimtmečius
prikauptų daiktų daiktelių. Karalaitė, jos kariuomenė ir
visi Požeminio Kauno gyventojai gyveno apsikrovę tais
daiktais daikteliais, o daiktai daikteliai buvo tokie:

senoviniai baldai – geri, ne itin geri, niekam netikę ir net
visai sulūžę;

senoviniai rakandai – panašūs į baldus, panašūs į įran-
kius, nepanašūs į nieką;

visokie indai – kai kurie neplauti, kai kurie sudužę, kai
kurie labai gražūs;

senovinės knygos – su viršeliais, be viršelių, su pusla-
piaais, be puslapių, su piešiniais, be piešinių, parašytos lie-
tuviškai, lenkiškai, žydiškai, rusiškai, lotyniškai, vokiškai,
prancūziškai, latviškai ir dar bent dešimčia žinomų kalbų
ir dviem niekam nežinomomis;

senoviniai šviestuvai – su gaubtais, žvakiniai, su lempute,
žibaliniai ir net aliejiniai;

įvairiausi dalykai – geri dalykai, reti dalykai, nesąmonių
dalykai ir labai įdomūs dalykai;

meno kūriniai – statulos, paveikslai, piešiniai, kai kurie
net labai įspūdingi;

aukso papuošalai, sidabro papuošalai ir stalo įrankiai, dė-
žutės ir kiti brangūs daiktai, Požeminiame Kaune neverti-
nami, besimėtantys bet kur.

Ir dar daugybė visko.

Tad, norėdamas pakeliauti po Požeminį Kauną, turėdavai
lipti per šių daiktų daiktelių krūvas kaip per kalnus, o kai
kurios gatvės buvo taip užverstos, kad iš viso nebuvo ga-
lima praeiti.

Žvėriui kilo mintis.

– Jei priimsite mane gyventi, aš viską sutvarkysiu, nori-
te? – paklausė jis Karalaitės.

– Nenoriu! Man ir taip gerai! – irzliai atrėžė Karalaitė.

Bet Žvėris neatlyžo ir pamažu ėmėsi darbo. Per gerus du
šimtus metų pamažu triūsdamas ir pasitelkęs kitus Pože-
minio Kauno gyventojus sutvarkė Požeminį miestą ir jis
tapo labai jaukus. Sukaišiojus į vietas rakandus ir daiktus;
išvežus šiukšles, pasirodė aikštės, fontanai, namų fasadai,
atsirado net suoliukų pasėdėti. Požeminio Kauno gyven-
tojai džiūgavo. Visi, išskyrus Karalaitę.

– Nesąmonė! – plyšavo toji. – Tuoju vėl atsiras galybės
naujų daiktų! Man reikia ne tvarkos, o kar-žy-gio!

Ji neleido Žvėriui tvarkyti savo pačios rūmų, tad visame
Požeminiame Kaune vieninteliai jos rūmai liko apjaukti.
Juose pasijusdavai kaip labirinte ir turėdavai skintis kelią
pasikliaudamas vien sėkme ir nuojauta. Rūmuose ir dabar
yra daugybė užgriozdintų kambarių, į kuriuos neįmanoma
įžengti, tačiau Karalaitėi tai nė motais.

Karalaitė ne tik nepadėjo Žvėriui už sutvarkytą Po-
žeminį Kauną. Ji nuolat iškrečia jam kokią nors išdaigą.
Pavyzdžiui, sukeičia Neries ir Nemuno vandens spalvas
baseinuose, ir Žvėris išsimaudo šaltame vandenyje. Arba
senomis spintomis užgriozdina kelią iš Geležinkelio Tu-
nelio, ir Žvėriui tenka ilgai krebždentis, kol išlenda.

Daug vargo Žvėriui su ta pašėlusia Karalaite.

KAIP ŽVĖRIS MĖGINO ĮGYTI KAUNO KARALAITĖS PALANKUMĄ

Žvėris norėtų draugauti su Kauno Karalaitė, bet nesugalvojo, kaip tai padaryti.

Kartą išgirdo, jog karalaitės mėgsta, kai joms po balkonu kas nors dainuoja serenadas. Kas per daiktas tos serenados, Žvėris nelabai žinojo, bet buvo nusiteikęs pabandyti. Galų gale, Karalaitė gal irgi nežino, kas tos serenados.

Vieną gražų vakarą (Požeminio Kauno vakarai būna tokie pat gražūs kaip ir Saulėtojo Kauno vakarai, tik Požeminiame Kaune vakaras būna tuo metu, kada Saulėtajame – rytas, o rytas – atvirkščiai. Labai lengva suprasti, tiesa?) Žvėris išsiruošė į Karalaitės rūmus.

Nusigauti iki Karalaitės balkono nebuvo paprasta. Ką ten iki balkono – jau parke aplink rūmus buvo baisi netvarka, visur mėtėsi krūvos daiktų daiktelių, kurių Karalaitė neleidė išmesti.

Žvėris ilgai brovėsi pro daiktus daiktelius. Braudamasis:

vieną kartą užsigavo dantį,
du kartus įsidrėskė uodegą,
tris kartus nusimušė koją,
keturis kartus pargriuvo,
penkis kartus išsipurvino,
šešis kartus paslydo,
septynis kartus atšoko,
aštuonis kartus išsigando,
devynis kartus pasiklydo
ir dešimt kartų norėjo viską mesti ir eiti namo!

Tačiau galiausiai vis dėlto įveikė visas kliūtis ir atsidūrė po Karalaitės balkonu. Tada atsikosėjo ir ėmė tyliai dainuoti:

– Uuuuuuuuuuuuuuuuu...

Niekas neatsiliepė.

– lllllllllllllllllllllllllll...

Vėl nieko.

– Oooooooooooooo...

Staiga atsivėrė balkono durys – ir Žvėriui ant galvos kažkas (spėkite, kas?) šliūkštelėjo kibirą šalto vandens!

Žvėris nuliūdo. Išlindo iš po balkono ir iš naujo įveikęs visas kliūtis:

dar kartą užsigavęs,
dar du kartus įsidrėskęs,
dar tris kartus nusimušęs,
dar keturis kartus pargriuvęs,
dar penkis kartus išsipurvinęs,
dar šešis – paslydęs,
dar septynis – atšokęs,
dar aštuonis – išsigandęs,
dar devynis – pasiklydęs,

pagaliau sugrįžo namo ir nusprendė kurį laiką su Karalaitė neturėti reikalų.

Geriau užsiims savais darbais.

Apie juos dabar ir bus daug pasakų.

KAIP ŽVĖRIS ŠILAINIUOSE APGRAUŽĖ DAUGIAAUKŠTĮ

Sykį Žvėris Šilainiuose aptiko visai gerą daugiaaukštį. Daugiaaukštis stovėjo ant kalno, visais savo balkonais atsigręžęs į Vakarų, ir todėl buvo truputį panašus į laivą, plaukiantį į Klaipėdą. Iš balkonų buvo matyti apykreivės pušelės, ir žmonės kalbėjo, jog kartais, labai labai tyliomis naktimis, viršutiniuose aukštuose netgi girdėti, kaip ošia jūra!

Žvėriui labai patiko daugiaaukštis, ir jis nusprendė susidraugauti su jo gyventojais.

Vieną gražų vasaros vakarą, kai visi gyventojai buvo namie, Žvėris atėjo pažindintis. Pirmiausia pasilenkė ir pažiūrėjo pro pirmo aukšto balkoną. Kambaryje sėdėjo kažkoks dėdė ir žiūrėjo televizorių. Žvėris ilgai laukė, kol dėdė atkreips į jį dėmesį, bet dėdė neatkreipė, nes televizorius visą laiką kažką rodė. Tada Žvėris prisėlino prie trečio aukšto balkono. Ten pamatė visą šeimą, tėvus su vaikais, taip pat žiūrinčius televizorių; vaikai dar žiūrėjo ir į savo telefonus. Žvėris laukė, laukė, laukė, bet ir tie nekreipė į jį dėmesio, nes televizorius visą laiką kažką rodė, o telefonai visą laiką kažką rašė.

Žvėris priėjo prie penkto aukšto balkono. Pamatė vyrą ir moterį. Ir jie žiūrėjo televizorių. Žvėris pabeldė į langą. Vyras priėjo prie lango ir užtraukė užuolaidą.

Taip va.

Žvėris labai nusiminė. Nusiminęs Žvėris visada užsimanydavo valgyti, todėl nė nepajuto, kaip ėmė graužti namo kieme augančius medelius. Iki ryto visus nugraužė. Kitą naktį buvo labai atsargus eidamas prie daugiaaukščio, nes manė, kad gyventojai supyks dėl apgraužtų medžių. Bet apėjęs vėl visus rado žiūrinčius televizorių. Keliuose butuose langai buvo praviri, ir Žvėris tyliai užriaumojo tikėdamasis, jog kas nors išeis su juo pasikalbėti, bet laimėjo tik tiek, kad žmonės užtrenkė ir tuos kelis langus. Žvėris visai nusiminė ir nė nepastebėjo, kaip nuėdė visą

žolę kieme, paskui netyčia dar ir du suoliukus prie namo sugraužė. O tada išsigando: dabar namo gyventojai tai jau tikrai supyks.

Bet gyventojai nesupyko. Kai trečią naktį Žvėris vėl atėjo, daugiaaukštis buvo kaip buvęs. Medžiai nugraužti, žolė nuskabyta, suoliukų nebėra, o gyventojai ir toliau žiūri televizorių, kiekvienas užsidaręs savo bute, užsirakinęs duris, užsitraukęs užuolaidas, net langus užsidaręs.

Tai kaip su tokiais susidraugauti?

Žvėris iš visų pusių apėjo namą, o tuomet netekęs vilties užsiropštė ant stogo ir žiūrėdamas į mėnulį susimąstė. Ką daryti? Mąstydamas nė nepajuto, kaip ėmė pamažu graužti namo stogą, kramtyti visokius kabelius ir antenas.

O tada atsitiko neregėtas dalykas!

Televizoriai išsijungė, telefonų baterijos išsikrovė, ir žmonės teko išeiti iš savo butų. Išėję jie pamatė, kad medžiai nugraužti, žolės nebėra, taip pat ir suoliukų, o ir visas namas apgraužtas!

Reikia ką nors daryti, pasakė gyventojai.

Ir ėmė daryti kartu.

O Žvėris sėdėjo ant stogo ir galvojo, kas geriau: ar kad jis su jais nesusidraugavo, ar kad jie pagaliau susipažino ir ėmė kartu kažką daryti?

KAIP ŽVĖRIS KARTAIS VISKĄ DARO KITAIP

Kauno Žvėriui pasitaiko įvairių dienų. Būna linksmų, kai mieste viskas gerai, būna liūdnu, tačiau būna dar ir Kito-kių dienų!

Kitokias dienas jis labai mėgsta, mat iš karto negali su-
prasti, ar tokia diena gera, ar bloga, o taip daug įdomiau.

Kitokią dieną Žvėris nubunda anksčiau nei įprastai ir ilgai
guli lovoje galvodamas. Tada užriaumoja, jo balso aidas
apkelduoja Saulėtąjį Kauną, Požeminį Kauną ir surinkęs
atneša visas naujienas. Žvėris naujienas išklauso ir staiga
supranta: ogi jos lygiai tokios pat kaip vakardienos nau-
jienos! O vakardienos naujienos buvo įtartina! panašios į
užvakardienos naujienas, ir taip jau geras mėnuo!

Mieste niekas nesikeičia, nutaria Žvėris. Reikia ką nors
daryti.

Ir jis imasi daryti. Žvėris žino, kad norint ką nors pakeis-
ti, reikia į ką nors pasižiūrėti iš kitos pusės. Pavyzdžiui,
norint sužinoti daugiau apie stalą, reikia palįsti po sta-
lu ir ten pabūti. Norint daugiau sužinoti apie spintą, rei-
kia pasėdėti joje užsidarius. Beje, tyliai sėdint užsidarius
spintoje, galima sužinoti, kas tave labiausiai myli, mat tas,
kuris namuose tave labiausiai myli, pirmasis tavęs pasi-
genda ir eina ieškoti.

Norint daugiau sužinoti apie knygą, ją reikia pauostyti, ir
tada paaiškėja, kad knygos kvapia skirtingai, ir kai kurie
kvapai net gana malonūs. Norint daugiau sužinoti apie
kaimynę, galima pasiūlyti jai saldainį. Tada sužinosi, ar
kaimynė mėgsta saldainius, o galbūt net išsiaiškinsi, ar
mėgsta tave.

Dar kitas būdas daugiau apie ką nors sužinoti – ki-
taip ką nors įsivaizduoti. Tarkime, pažiūri į savo ranką ir

įsivaizduoji, kad tai ne ranka, o gyvatė. Arba atsigulęs ant
lovos žiūri pro langą į dangų ir įsivaizduoji, kad esi ne
savo namuose, o laive, ir tasai laivas dabar vidury vande-
nyno, ir užimas už lango iš tiesų yra ne gatvės garsai, o
audra jūroje. Dar galima eiti gatve ir vaizduotis, kad visi
žmonės aplink tave yra užsieniečiai, ir tu niekaip negali
suprasti, apie ką jie kalba.

Žvėris taip ir elgiasi.

Kitokią dieną jis po Požeminį Kauną vaikšto kitaip. Pir-
miausia ima eiti atbulas ir taip sužino, kaip atrodo pa-
saulis už nugaros. Taip eidamas Žvėris netikėtai pastebi
dalykus, kurių anksčiau nematė. Pasaulis už nugaros aps-
kritai yra labai įdomus, nes jis, užuot artėjęs, visą laiką
nuo tavęs tolsta.

Tada Žvėris išlipa į Saulėtąjį Kauną ir eidamas stengiasi
žiūrėti ne į pirmuosius namų, muziejų, viešbučių ir uni-
versitetų aukštus, o į antruosius. Pamato visiškai kitokį
miestą ir sužino, ką ten derėtų pataisyti ar pakeisti.

Galiausiai Žvėris pasitelkia vaizduotę. Būdamas teatre
galvoja apie teatrą kaip apie fabriką. Būdamas dideliame
fabrike įsivaizduoja, kad iš tiesų čia vyksta teatro spekta-
klis. Būdamas mokykloje galvoja, kad mokykla iš tiesų yra
miesto merija, o būdamas miesto merijoje – kad iš tie-
sų čia didelė mokykla ar net universitetas. Muziejų Žvėris
vaizduojasi kaip kavinę, o kavinę – kaip muziejų.

Ir galiausiai jį apima didelis įkvėpimas. Žvėris supranta,
kad šiandien labai daug pamatė, daug naujo sužinojo ir
dabar bus lengviau sugalvoti, ką kur pakeisti!

Štai taip Kitokia diena Žvėriui tampa gera.

KAIP ŽVĖRIS ATVĖRĖ AKIS VIENAM TOKIAM MOKSLININKUI

Kartą Kaune gimė toks žydų mokslininkas ir iš karto labai nusiminė.

Visų pirma, miestas jam pasirodė kažin koks laikinas, tar-si trumpam pastatytas. Vos tik pradėdavai kur nors eiti, iškart išeidavai už miesto, žiūri – ogi jau laukai, miesto nebėr.

Už laukų upė, už upės – pilis su savaitgaliais nedarbančiu vaiduokliu. Už pilies – krūmai krūmeliai ir miškas, o miške – plėšikai, o kur plėšikai, ten mokslininkams ne vieta.

Kaunas tam mokslininkui iš pradžių pasirodė dar ir nuobodus. Išėini į gatvę – ir nėra su kuo pasikalbėti, nes visi užsiėmę. Užsiėmę tuo, kad skundžiasi, jog niekas jų nemyli. Susitinka pažįstami ir klausia vienas kito:

- Ar tu mane myli?
- Ne.
- Ir aš tavęs ne.

Ir verkia abu. Apie ką su tokiais šnekėtis?

Ir vėl eidavo tas mokslininkas per miestą ieškodamas, su kuo būtų galima pasikalbėti, ir vėl nepajusdavo, kaip atsidurdavo už upės, už pilies su savaitgaliais nedarbančiu vaiduokliu, o ten jau, žiūrėk, ir plėšikai... Tekdavo grįžti namo pas mamą.

– Šis miestas laikinas, ir aš jame tik laikinai, – nutarė mokslininkas ir liovėsi vaikščiojęs. Tūnojo namie, užsiėmė savo mokslais ir svajojo apie Paryžių, miestą, kurį matė paveikslėlyje.

Tačiau vieną naktį kai kas atsitiko. Mokslininkas, kaip visada, buvo įlindęs į savo mokslus, bet sėdėjo prie atviro lango ir pamatė, jog kažin kas slankioja gatve. Tai buvo Žvėris – kaip tik tikrino, ar Kauno Senamiestyje viskas gerai.

– Ei! – pašaukė mokslininkas. – Kas tamsta toks?

– Aš Kauno Žvėris, – atsakė Žvėris. – O tamsta kas toks?

– Aš čia toks žydas mokslininkas, – atsakė mokslininkas. – Pasikalbėkim? Man nuobodu.

Ir jiedu pasikalbėjo.

Jiems patiko kalbėtis, ir paskui jiedu kalbėjosi dar ne vieną kartą.

Iš Žvėries mokslininkas sužinojo Kauno istorijas. Išgirdo apie Požeminį miestą, kuriame gyvena užburta ir dėl to susinervinusi Karalaitė su savo palyda ir kariuomene. Sužinojo apie tai, kaip Nemunas ir Nevėžis dėl Neries palankumo kovėsi ir iš kur Kauno vardas kilęs. Išgirdo istoriją

apie kunigaikštį, kuris miške už miesto taurą nušovė ir tam žygiui atminti liepė taurą miesto herbe įamžinti, nors tas tauras niekam nerūpėjo ir iki šiol mažai kam rūpi. Sužinojo apie paslėptus pirklių lobius ir tunelius, iš miesto vedančius į visas keturias pasaulio šalis. Na, ir galiausiai Žvėris papasakojo mokslininkui apie Kauno Žvėrį, kuris visada čia gyveno, gyvena ir gyvens.

– Jeigu tu čia visada gyvenai ir gyvensi, tai Kaunas irgi visada čia buvo ir bus! – apsidžiaugė mokslininkas. – Dabar važiuosiu į pasaulį ir pasakosiu apie Kauną.

Taip ir padarė. Nuvažiavo į Paryžių ir visiems pasakė iš pradžių manęs, jog Kaunas nuobodus ir laikinas, o paaiškėjo, kad amžinas. Apie tai parašė Paryžiaus laikraščiai, kauniečiai juos pasiskaitę apsidžiaugė, liovėsi skūstis, kad jų niekas nemyli, ir pastatė tokį didelį miestą, kad jokių laukų dabar nematyti.

O mokslininkas, kai jau buvo senas, dažnai pasiilgdavo pokalbių su Kauno Žvėrimi, bet niekam apie juos neprasitarė, nes mokslininkams juk netinka apie tokius žvėris kalbėti.

ŽVĖRIS NETYČIA IŠLENDĖ VISAI NEPAŽĖJUSIAM KIEME

Buvo vienas kiemas ir tame kieme gyveno patys įvairiausi žmonės. Gyveno tetulė, kuri šėrė kates. Katės įprato, ir jeigu tetulė laiku neišeidavo jų pašerti, jos imdavo neramiai slankioti aplink ir dairytis į balandžius. Balandžius šerdavo kita tetulė, ir ji labai nemėgo pirmosios tetulės, nors tetulė kačių globėja buvo tikrų tikriausia jos sesuo. Abi susitikdavo kieme kiekvieną dieną, bet nesisveikindavo. Katės gal ir būtų sveikinusios su balandžiais, bet balandžiai apdairiai nuskrisdavo.

Dar tame kieme gyveno mama su mažu vaiku. Mama palgydindavo vaiką, paskui išveždavo su vežimėliu į kiemą, pastatydavo vežimėlį po medžiu, vaikas užmigdavo, o mama skaitydavo mamų žurnalą apie tai, ką daryti, kad vaikas gerai valgytų ir miegotų. Tada vaiką pažadindavo toks žmogus iš antro aukšto. Turėjo jis elektrinį grąžtą ir tuo grąžtu nuolat ką nors gręždavo savo bute, reikia manyti, kad skylės sienose. Nutildavo grąžtas tik tada, kai žmogus netyčia prasigręždavo į savo virtuvę. Tuomet eidavo pietauti. Ar bereikia sakyti, kad mama nemėgo to žmogaus ir su juo nesisveikindavo?

Dar kieme gyveno viena tokia mergina. Pas ją į svečius atvažiuodavo vaikinai ir jiedu sėdėdavo kieme mašinoje. Merginą ir vaikiną kartais išbardavo imtynių treneris; jis gyveno palėpėje ir jam buvo labai svarbu, kad jį visi gerbtų ir su juo sveikintųsi.

Dar kieme gyveno tokie ponai ir ponas, bet jiedu nesisveikindavo, nes kažkas ten tarp jų buvo nutikę.

Ir galiausiai tame kieme gyveno menininkas. Jis sveikindavosi su visais kiemo žmonėmis, tik tie retai kada jam atsakydavo, nes laikė jį bepročiu, mat jis lygiai taip pat sveikindavosi su katėmis ir balandžiais, o taip elgtis gali nebent beprotis.

Taip jie visi ir gyveno, vaikščiojo po savo kiemą labai susirūpinę. Žvėris apie juos nieko nežinojo. Jis netgi to kiemo

nežinojo, o ir sužinojęs nebūtų, jei vieną naktį nebūtų pasiklydęs Požeminiame Kaune. Jam reikėjo į kairę, jis pasuko į dešinę ir atsідūrė kažkokiam rūsyje. Iškišo galvą pažiūrėti, kurioj pusėj Kauno pilis, ir jį pamatė mergina su vaikinu mašinoje.

– Žvėris!!! – sušuko mergina taip garsiai, kad net katės su balandžiais išsilakstė.

Pro langą iškišo galvą treneris, pravirko vaikas, ponas ir ponai išbėgo į kiemą vienais apatiniais, menininkas sustingo balkone (jį kamavo nemiga), kačių teta pratrūko juoktis, jos sesuo – verkti, žmogus su grąžtu išmetė iš rankų grąžtą.

Visi pamatė Žvėrį. Žvėris pamatė juos, ramiai išlindo iš rūsio, apsidairė, susirado kurioje pusėje Pilis ir dingo tamsoje.

Kiemo gyventojai apstulbo.

Menininkas pasakė:

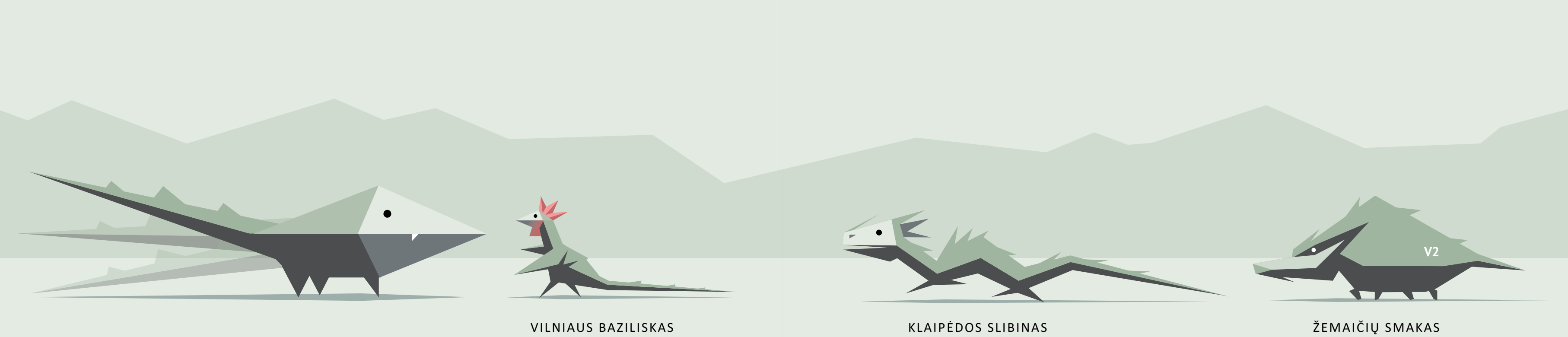
– Mūsų kiemas ypatingas, jeigu jame apsilankė Žvėris. Dabar mes turėsime apie ką pakalbėti.

Ir jie ėmė kalbėtis.

Iš pradžių po du, vėliau po tris ir galiausiai – visi.

Treneris atnešė kepsninę, žmogus su grąžtu įkūrė ugnį, mažasis vaikas glostė katę, tetulės davė visiems sausainių...

Nuo tada kiemo žmonės ne tik sveikinas vienas su kitu, bet ir mielai priima svečius, pasakoja jiems apie savo kiemą...

KAIP ŽVĖRIUI KARTAIS BŪNA IIIILGU

Būna, Žvėris pavargsta rūpintis, kad Saulėtajame Kaune viskas būtų gerai, ir jam tampa labai ilgu.

„Ilgu“ reiškia „liūdna“. Tai toks žvėriškas žodis, kilęs iš to, kad pats Žvėris yra gana ilgas, ir kai jį apninka ilgesys, jis jaučia tą ilgesį nuo nosies galo iki uodegos galiuko.

– Man iiiiilgu, – atsidūsta Žvėris ir liūdnas eina pasi-
vaikščioti liūdnomis gatvėmis.

Mat Kaune gatvių yra dvejopų: vienos – linksmos, o ki-
tos – liūdnos, ir kai miestiečiams būna linksmi, jie vaikš-
to linksmomis gatvėmis, o kai liūdna – liūdnomis. Štai
taip, ir nieko čia nepadarysi.

Taigi nuliūdęs Žvėris lėtai eina liūdnomis gatvėmis ir gal-
voja. Galvoja, žinoma, apie tai, koks jis vienišas, nes neturi
su kuo pasikalbėti žvėriškai.

Artimiausias Kauno Žvėries giminaitis gyvena Vilniuje. Tai
Vilniaus Baziliskas. Jis gyvena požemiuose prie Subačiaus
vartų ant Bokšto kalvos. Buvo laikai, kai Baziliskas buvo
jaunas ir labai smarkus – visi miestiečiai jo bijojo. Dabar
irgi bijo, po vidurnakčio eidami pro senąją miesto sieną ir
rūsius vengia ton pusėn žiūrėti, kad nesutiktų pragaištin-
go Bazilisko žvilgsnio. Tik mažai kas nuo to žvilgsnio nu-
kenčia, mat Baziliskas aptingo ir dabar jau nenoriai išlen-
da iš savo požemių. Nebent jei turistai labai triukšmauja,
supykęs paklaidina juos Vilniaus senamiesčio gatvelėse,
ir viskas.

Kitas Žvėries pažįstamas gyvena Klaipėdoje, Vežėjų ga-
tvėje. Tai Klaipėdos Slibinas. Kadaise Akmenos pakrantė-
je jis paliko savo pėdos įspaudą, ir iš to („klampi pėda“)
kildinamas miesto vardas. Paskui buvo ilgam dingęs, ka-
žin kur slankiojo, o dabar yra sugrįžęs Klaipėdon ir gy-
vena pas vieną menininką. Apskritai, reikia pasakyti, kad

visokie žvėrys, slibinai, drakonai, nykštukai ir kaukai me-
nininkus mėgsta, nes su jais galima pasikalbėti, be to, jie
vis ko nors prisigalvoja. Apie tai dar bus atskira pasaka,
pamatysite, jums patiks.

Dar kitas Žvėries giminaitis yra žemaičių Smakas. Atsi-
bunda, išgeria ežerą ir vėl užmiega. Labai daug vandens
tam Smakui reikia. Jis gal ir atkeliautų pas Kauno Žvėrį į
svečius, tačiau ties Šiauliais visi ežerai baigiasi, ir Smakas
praranda jėgas.

Yra dar keli pažįstami kaukai ir vaiduokliai kai kuriuose
dvaruose, bet apie ką su tokiais kalbėti?

Štai taip liūdnai galvoja Žvėris, eidamas liūdnomis Kauno
gatvėmis, kai jam ilgu. Ir nė pats nepajunta, kaip prieina
Narėpus, o čia jau Neris, o virš Neries aukštos įtampos
kabeliai nutiesti. Atsistoja Žvėris ant skardžio ir, liūdnai

žiūrėdamas į kitą krantą, nagu užkabina vieną kabelį.

„Bammm“, – pasigirsta.

Tada Žvėris pajudina kitus kabelius, jau abiem letenomis.

„Bimmm, bommm, bzzzzz, trrrrr“, – nuaidi visame slėnyje
nuo Lapių iki Karmėlavos, ir žmonės skuba uždaryti durų
ir langų, nes žino, kad šią naktį Žvėris skambina elektrine
arfa.

O Žvėriui dėl to tik dar vienišiau ir liūdniau.

Tad jis skambina ir skambina, ir skambina, kol paryčiais
nuotaika pagerėja, ir jis laimingas eina miegoti. Lapių ir
Karmėlavos gyventojai, mažai miegoję dėl to koncerto,
galiausiai užsnūsta ir pramiega visus savo darbus, moky-
klas ir darželius.

KAIP ŽVĖRIS SUSITIKO LABAI SVARBŲ ŽMOGŲ

Tvirtovės alėjoje gyveno toks žmogelis, ir viskas jam nepatiko.

Jis nubusdavo ir iškart susinervindavo, nes už lango būdavo arba giedra, arba apsiniaukę, o jam nepatiko nei giedra, nei apsiniaukę. Dėl oro žmogelis visuomet kaltindavo sinoptikus – esą tie nuolat blogai prognozuoja.

Paslampinėjęs po namus ir paspardęs dulkes, žmogelis įsijungdavo televizorių. Televizorius visuomet rodydavo ne tą, ką jis nori. Supykęs skambindavo į televiziją ir šaukdavo, kad ne tą rodo. Kai televizijoje jo paklausdavo, ką jis nori matyti, žmogelis atšaudavo:

– Ne jūsų reikalas!

Ir susinervinęs išeidavo į laiptinę.

Laiptinėje jam nepatikdavo, kad sienų dažai apsilaupę, ir jis imdavo šaukti ant kaimynų, kad tie neperdažo laiptinės. Tada išeidavo į kiemą, o ten paaiškėdavo, kad kieme yra daug medžių. Daug medžių žmogui nepatiko; jis susinervinęs kartą paskambino merui ir pasakė, kad jam

nepatinka daug medžių kieme. Meras atvažiavo ir pusę medžių nupjovė. Tada žmogui nepatiko, kad medžių per mažai, ir jis labai supyko ant mero.

Visus apskambinęs ir pareikalavęs, kad kieme vaikai tylėtų, balandžiai neskraidytų, o šunys su niekuo nedraugautų, žmogelis išeidavo į Tvirtovės alėją. Čia susinervindavo dar labiau, mat Tvirtovės alėjoje važinėjo daug mašinų. Žmogui nepatiko mašinos, nes jos kelia triukšmą, spjaudosi dūmais, be to mašinose visada sėdi nenuoširdūs žmonės. Tad žmogelis stovėdavo Tvirtovės alėjoje ir grūmodavo jiems visiems.

Štai koks jis buvo.

Tokie anksčiau ar vėliau susitinka Žvėrį.

Žvėris buvo girdėjęs apie žmogelį, bet per darbus vis pamiršdavo užteiti pas jį į Tvirtovės alėją. Mat Požeminiame Kaune sklido gandai, esą šis žmogelis – ypatingas. Kad jis yra tas, nuo kurio mieste viskas ir prasideda, todėl labai svarbu, kad jis pasikeistų, kitaip viskas, užuot prasidėjęs, pasibaigs.

Galiausiai vieną gražų vakarą žiūrėdamas, ar viskas gerai Neryje, ir ketindamas pasikasyti nugarą į Viliampolės tiltą Žvėris išgirdo kažką verkiant.

Žvėris vikriai užsliuogė ant tilto ir rado ten stovintį žmogelį.

– Čia tu verki? – paklausė Žvėris.
– Aš, – atsakė žmogelis.
– Kodėl?
– Niekas nedaro to, ką aš liepiu.
– O ką tu pats darai?
– Aš? Nieko.
– Tai va. Pradėk ką nors daryti pats, o kiti vėliau prisidės.
– O jeigu nedarysiu?
– Tada aš tave suėsiu, – pasakė Žvėris ir nusižiovavęs nukeliavo žiūrėti, ar viskas gerai Raudondvaryje, nes dar buvo ankstus vakaras.

Žmogui Žvėris, žinoma, nepatiko.

Bet dėl visa ko jis nusprendė paklausyti mandagaus Žvėries patarimo.

Kitą rytą nubudęs žmogelis nekreipė dėmesio į orą ir, užuot barėsis, išsisiurbė dulkes namuose. Pasidarė lengviau kvėpuoti.

Tada žmogelis nusipirko dažų ir perdažė laiptinę. Kaimynai nepadėjo, bet pagyrė.

Dar kitą dieną jis aptvėrė vietą kieme šunims draugauti. Kaimynai atėjo padėti.

Tada jau visi drauge pakabino ant medžio šakos vaikams sūpynes. Vaikai apsidžiaugė.

Dar kitą dieną žmogelis kažkam paskambino ir paprašė Tvirtovės alėjoje pastatyti naują šviesoforą ir apšviesti pėsčiųjų perėją. Pastatė ir apšvietė.

Galiausiai žmogelis išsikraustė į Savanorių prospektą ir ten atidarė kirpyklą.

KODĖL ŽVĖRIS TAIP MĖGSTA SANTAKĄ

Bet kuris Kauno gyventojas jums pasakys, kad Kauno Žvėrį arba bent jau jo šešėlį greičiausiai pamatyti galima Santakoje. Ten, kur susilieja dvi upės, kur maišosi spalvoti jų vandenys, kur stovėjo visos Kauno pilys, kur atveda požemiai, kur visada apima nerimas ir naktį galima girdėti keistus garsus.

Žvėris atplaukia į Santaką visada šiek tiek po vidurnakčio. Mat vidurnaktį čia kartais gali rasti kokį nuotykių ieškotoją arba įsimylėjėlių, arba kas nors gimtadienį švenčia. Apie pirmą valandą nakties visi žmonės paprastai išsiskirsto.

Tada Žvėris ir iškiša galvą iš vandenų.

Apsidairo, pauosto orą ir išlipęs atsigula ant kranto.

Santakoje jam patinka, nes upės visada atneša ką nors naujo. Štai plaukia kelmas su tupinčia varna, štai būrys žuvų, štai kažkieno įmestas sviedinys, štai žvejai bando valtimi nusigauti iki duburio, kur gyvena šamas. Žvėris atsimena, kad tomis upėmis kadaise atplaukdavo daug laivų su įvairiausiomis gėrybėmis. Pakrantė visada buvo ta vieta, kur galėdavai sužinoti naujienas, mat čia sutikdavai ką nors, iš toli atkeliavusį, ir jis papasakodavo, kaip sekasi vienam ar kitam karaliui, kaip gyvena kokia nors imperatorienė ir kur kas baisaus atsitiko.

Dvi upės dar ir labai skirtingos. Jeigu viena bus šviesesnė, tai kita būtinai bus tamsesnė, jeigu viena – šilta, tai kita visuomet bus šaltesnė. Santakoje jos tarsi rungiasi tarpusavyje, ir Žvėris vis pagalvoja: o kas nutarė, kad Neris įteka į Nemuną, o ne Nemunas į Nerį?

Beje, o kas nutarė, kad Žvėris yra Žvėris, o ne Žaltys ar Lokys, arba apskritai ne koks nors Jautis? Kas viską nusprendžia pasaulyje? Ir dar: kodėl, kai vos tik nusprendi ką nors vienaip, tuoj norisi galvoti kitaip? Ir gėda kam nors pasakyti. O kitiems ar irgi taip būna?

Ar gali taip būti, kad visada ir visur yra dvi upės, du krantai ir dvi pusės? Nebūtų vienos, nebūtų ir kitos? Jei nebūtų dešiniojo kranto, tai nežinotume, kuris kairysis, jei nebūtų šalčio, tai nežinotum, kada karšta?

Svarsto taip Žvėris ir pajunta, kad jo mintys visai susipynė, kaip vandenys maišosi Santakoje.

Ir tada jam paaiškėja.

Kad ir kokių naujienų sužinotume, kad ir kokios skirtingos upės mūsų kūnais tekėtų, širdyje galiausiai viskas persimaišo, ir supranti, kad tu esi tu! Kad esame sulipdyti iš visokiausių prieštaringų dalykų, o mūsų galvose nuolat knibžda daugybė pačių įvairiausių minčių ir nuotaikų!

Kartais mums patinka triukšmas, o kartais norisi ramybės, kartais užsimanome saldaus, o kartais sūraus, kartais gerai, kai šviečia saulė, o kartais būna per karšta, kartais norime mokytis, o kartais galvojame, kad jau viską mokame, ir nemokykite čia mūsų!

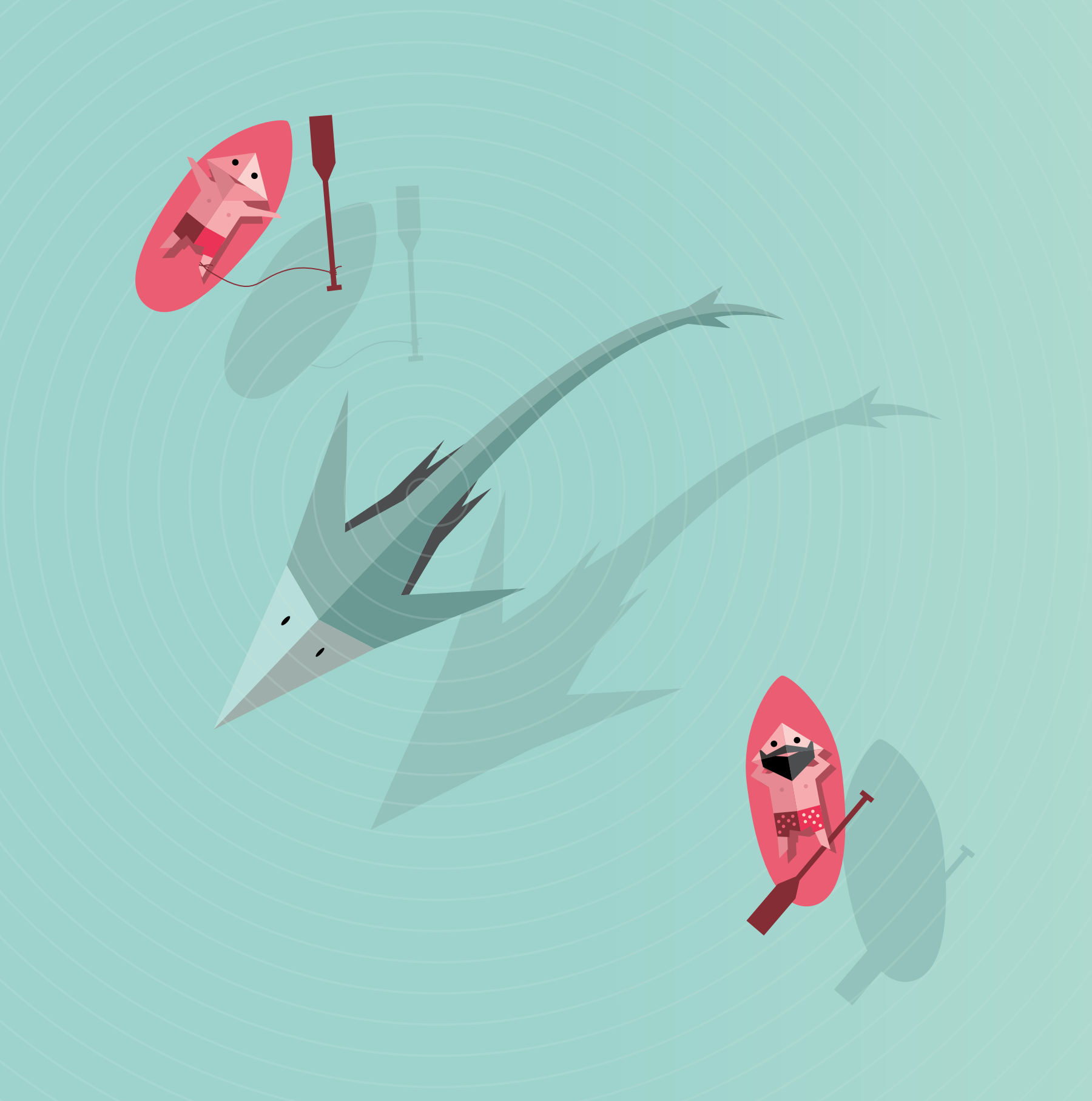
Mes patys esame tarsi Santaka.

Toks yra ir miestas. Jame rasi ir grožio, ir negražumo, darbščių žmonių ir tinginių. Yra manančių vienaip, bet būtinai bus manančių priešingai, kalbančių vienokia kalba ir kitokia, vyrų, moterų ir vaikų, tarp jų – keistuolių, menininkų ir policininkų, laimingų, nelaimingų, jaunų ir senų, greitų ir lėtų, ir visi jie – miesto žmonės, ir visi jie reikalingi miestui, ir visus visus juos miestas priima, nes tai nepaprastai įdomu.

Žvėris patenkintas paplekšnoja uodega per vandenį.

Taip, Santakoje supranti, koks įdomus iš tiesų yra pasaulis.

Štai kodėl Kauno Žvėris taip mėgsta Santaką.

KĄ ŽVĖRIS MĖGSTA LABIAUSIAI

Jūs, žinoma, prisimenate, kad Žvėris labai mėgsta moliuskus, ar ne? Gali būti, dar nepamiršote, jog kai kuriomis dienomis jam patinka viską daryti labai kitaip. Dar turbūt pamenate, kad jam patinka žuvis.

Tačiau ką Žvėris mėgsta labiausiai, tiesiog žvėriškai? Labiau už žuvis, moliuskus, skambinimą elektrine arfa, plaukiojimą Nemune? Labiau net už Požeminį Kauną? Labiau

net už savo uodegą, o savo uodegą tai jis tikrai mėgsta, kitaip neturėtų tos uodegos.

Paklausykite...

Vakaras. Saulė nusileido ir už lango pasidarė tamsa. Užuolaidos užtrauktos, liko tik vienas nedidelis plyšiu-kas ir pro tą plyšiuką matyti žvaigždė. Virtuvėje kažkas

barškina indais, girdėti, kaip gatvėje skalija šuo. Sve-tainėje įjungtas televizorius, jame kažkas kažką niū-niuoja. Ant lubų slampinėja šešėlis, ieškodamas vietos nakčiai.

Šešėliai – gana neramūs namų gyventojai, kartais gali pusę nakties blaškytis: tai nukeliauja ant sienos, tai nu-sileidžia už spintos, tai kažko po lova ieško. Padėti jiems niekuo negalima, nes šešėliai dažniausiai patys nežino, ko nori. Nurimsta jie maždaug prieš aušrą, tada pagaliau įsitaiso patogiai, priglunda prie ko nors ir užmiega. Dar jie nemėgsta skersvėjų.

Galiausiai į kambarį ateina tėtis arba mama paskaityti jums pasakos prieš miegą. Brolis arba sesė irgi gali ateiti, bet ne visi turi tokį daiktą kaip brolis ar sesė.

Žodžiu, pasaka prieš miegą. Pasakose dažniausiai yra du dalykai: yra veikėjai ir yra jų nuotyčiai. Nuotyčiai labai mėgsta veikėjus, jų ieško, juos susiranda ir jiems nutinka. Tad štai jūs gulite, jums skaito pasaką, joje veikėjai vaiko-si nuotykius, ir jūs nė nepajuntate, kaip nutyla televizori-us, virtuvėje – indų barškesys, gatvėje seniai nebeloja šuo. Pasaka tęsiasi, o aplinkui darosi vis tyliau, tyliau... Ir tada, paskutinę akimirką prieš pat jums užmingant, išgirs-tate kažką lauke už lango tyliai sušlamant.

Taip, tai Žvėris klausėsi pasakos, priglaudęs ausį prie namo sienos.

Pasakoms ir pasakojimams jis tiesiog negali atsispirti!

Keliaudamas po Saulėtąjį Kauną ir žiūrėdamas, ar viskas gerai, Žvėris kartais girdi, apie ką mes kalbamės ir pasa-kojame vienas kitam.

Kartais, kaip va dabar, jis išgirsta sekamą pasaką ir labai susidomi veikėjais ir jų nuotyčiais.

Kartais pro praviras balkono duris girdi, kaip kas nors pa-sakoja kelionės į Italiją įspūdžius.

Kartais tyliai klausosi, kaip teta telefonu pasakoja savo draugei apie patirtą nutikimą – esą lygiai tokį patį nuti-kimą rodė filme, kurį jos abi žiūrėjo.

Kartais Žvėris girdi pokalbį ant suolelio – kažkas pasako-ja apie savo vaikystę ir kaip anuomet viskas buvo, ir kokie žmonės gyveno, ir kokią jie turėjo katę, ir kad ta katė mo-kėjo pati atsidaryti šaldytuvą ir ten suėdė visas dešreles...

Žvėris, išgirdęs istoriją, užmiršta visus savo reikalus, slap-čia įsitaiso kur nors netoliese ir klausosi, klausosi...

Taigi turbūt jau supratote, kad ne žuvis, ne maudynės Ne-mune ir ne elektrinė arfa Žvėriui – patys pačiausi ir myli-miausi, o *pa-sa-ko-ji-mai!*

Dabar pasakysiu geriausią dalyką. Kauno Žvėrį ne visiems pasiseka sutikti. Ne tik dėl to, kad jis dienas leidžia Pože-miniam Kaune ir tik naktimis išlenda į Saulėtąjį Kauną. Tam yra daug priežasčių. Galų gale, Žvėris juk labai užsiė-męs, nes kas kartą turi apeiti visą miestą ir Kauno rajono miestelius ir pažiūrėti, ar visur viskas gerai.

Tačiau yra vienas beveik garantuotas būdas jį sutikti. Na, bent jau pajusti, kad jis kažkur netoliese tyliai tūno ir klausosi ištempęs ausis. Koks tas būdas? Nagi, spėkite... Taip, taip! Reikia pasakoti *istoriją!*

Tai gali būti pasaka, ir ta pasaka gali būti apie patį Žvėrį, tarkim, kaip šiandien. Jam įdomu apie save klausytis, ir kartais jis netgi tyliai kikeną iš nesąmonių, pasakojamų apie jį patį. Arba gali būti istorija apie tai, kas jums labai svarbu ir ką būtinai norite papasakoti mamai arba tėtei...

Tai va...

Jeigu norite sutikti Žvėrį, pasakokite prieš miegą istorijas. Ir tada tikrai ateis toks vakaras, kai pajusite, kad Žvėris tyliai kiūto už lango ir klausosi ištempęs ausis.

O sykiu ir prižiūri, kad jūsų kieme viskas būtų gerai.

APIE VAIDUOKLIUS IR KAUNO MODERNIZMĄ

Ar atkreipėte dėmesį, kad vaiduokliai dažniausiai gyvena gražuose namuose? Juk tiesa, kad visi rūmai turi po vaiduoklį? Kai kurie net po du, nes kai rūmai dideli, vienas vaiduoklis niekaip nesusitvarkys. Beveik visose senose gražiose pilyse būtinai vaidenasi. Būna, kad vaidenasi ir sugriuvusiose pilyse, tačiau sugriuvusi pilis vis tiek yra pilis, tiesa? Senamiesčiuose rasi vaiduoklių tenai, kur namai nepanašūs vienas į kitą, su visokiais lipdiniais, keistais balkonais ir liūtų galvomis. Apskritai, jeigu namas papuoštas liūto galva, gali būti visiškai tikras, kad tame name gyvena vaiduoklis. Žodžiu, vaiduokliai mėgsta vietas, kur gražu, malonu ir kai namas turi įdomią istoriją. Todėl daugiabutyje, šeštame aukšte, vaiduoklio nesutiksi, nes čia nėra liūto, o istorijų – per mažai. Kokiame nors laikraščių kioske irgi nerasi vaiduoklio, nes vietos mažoka, o vaiduokliams patinka, kai erdvi.

Kaune vaiduoklių labai daug.

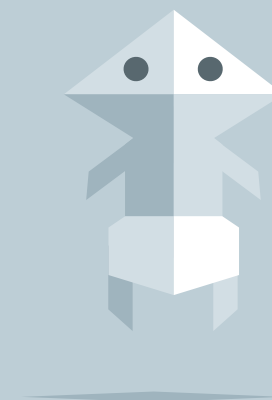
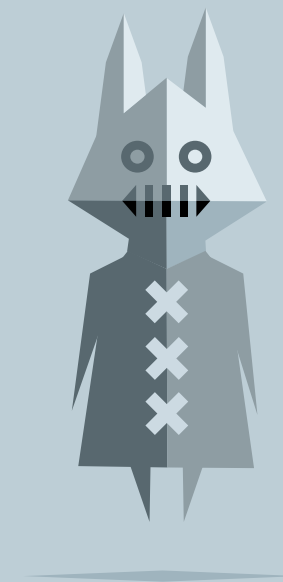
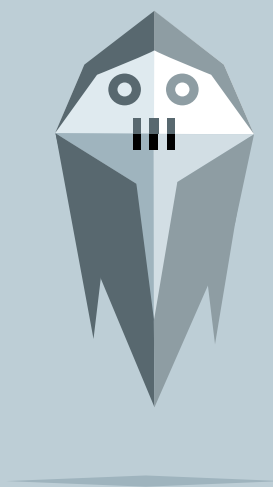
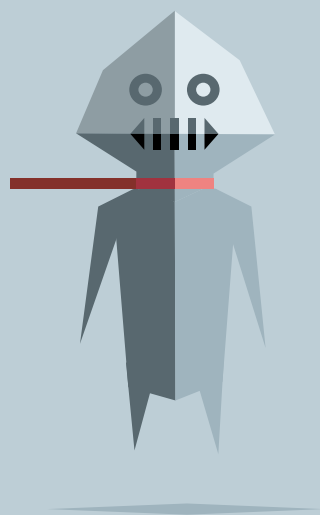
Senamiestyje kiekviename name jų būdavo net po kelis, ir žmonėms nebelaikė nervai – tai kėdes naktimis stumdo, tai šaukštelius vagia, kojines pradangina, nuolat kažkas bilda, traška, šviesa gęsta, telefonų įkrovikliai atsiduria vonioje, o prie tualetų po vidurnakčio susidaro eilė. Bet paskui kažkas vaiduokliams pasakė: yra juk Kaune ir

daugiau gražių namų su istorija, ir visai ne senamiestyje. Tai – namai, pastatyti, kai Kaunas buvo Laikinoji Sostinė, ir vadinami jie keistu vardu – modernistiniais. Vaiduokliai tokio žodžio nežinojo, bet jiems ir nerūpėjo – pakako gando, kad atsirado naujų gražių vietų gyventi.

Ir vaiduokliai patraukė ieškoti Kauno *mo-der-niz-mo*.

Tai, ką rado, juos tiesiog pribloškė. Pasirodo, Kaune pilna nuostabių namų su labai gražiais langais, nuostabiais fasadais, drožinėtomis durimis, vestibuliais, išklotais spalvotomis plytelėmis, ir balkonais, kuriuose norisi pasėdėti net žiemą. Kai kurie tų namų netgi stovi visiškai tušti! Žodžiu, prasidėjo didysis vaiduoklių kraustymasis. Taip buvo surasti: Centrinio Pašto rūmai, „Pažangos“ rūmai, „Pienocentro“ rūmai, Lapėno namas, Daugirdo namas, Šneiderio namas, Gudavičiaus namas, Chaimsonų dangoraižis, Karininkų ramovės rūmai, Prisikėlimo bažnyčia ir dar penki tūkstančiai tokių gražių namų, kad visi vaiduokliai išsikraustė iš Senamiesčio ir ten pasidarė taip tylu, kad gyventojai net ėmė pasiilgti vaiduoklių.

Tuo metu penkiuose tūkstančiuose namų prasidėjo naujas gyvenimas. Centriniam pašte vaiduokliai sulindo į visus penkis aukštus, naktimis jie rausėsi po laiškus, sumaišydavo

adresus, slėpdavo siuntinius. Tol krėtė šunybes, kol galiausiai teko paštą uždaryti. Ir uždarė, ir visi darbuotojai išėjo į internetą. Bet vaiduokliai nenurimo. Jie išjungė šildymą, atėjo žiema, vanduo radiatoriuose užšalo, tada atšilo, tada visus aukštus užliejo vanduo ir nedaug trūko, kad Paštas išplauktų Nemunu žemyn kaip koks laivas...

„Pažangos“ rūmuose ir „Pienocentro“ rūmuose buvo įsikūrę universitetai. Kaip žinot, mokslas vaiduokliais netiki, todėl

jeigu susiduria su jais, išdidžiai pasitraukia. Ir pasitraukę vaiduokliams užplūdus, prisistatė visokių stiklinių mokslo slėnių, o senuosius rūmus suvis paliko vaiduokliams.

Karininkai, kaip žinot, ne iš bailiųjų, tad Karininkų ramovėje į vaiduoklius nelabai kas kreipia dėmesį. Vienas generolas sykį net aprėkė naktį po rūmus šmirinėjančią kažkokią baltą damą: esą kas čia per monai, žengte marš apsirengti padoriau!

Privačiuose modernistiniuose namuose vaiduokliai dažniausiai laikosi palėpėse, naktį mėgsta pačiužinėti lenktais laiptų turėklais ir kaišioti galvas pro apskritus langelius.

Tiesa, Senamiestyje pastaruoju metu vėl ima atsirasti vaiduoklių. Kol kas jie nedrąsūs ir be reikalo gyventojų netrikdo. Labiau mėgsta šiurpinti turistus, o turistams tokie dalykai, tiesą sakant, visai patinka.

Kauno Žvėris su vaiduokliais daug reikalų neturi. Požemiame Kaune vaiduoklių nebūna iš viso, o naktį Saulėtajame Kaune jis kartais sutinka vieną kitą, bet nesustoja pasikalbėti, nes per daug užsiėmęs. Žvėris tik džiaugiasi, kad vaiduokliai prižiūri tuščius namus, ir jam dėl to mažiau darbo.

Ir nieko čia nepadarysi.

APIE DAIKTUS IR JŲ VIETĄ

Kartą tokia poniam iš Petrašiūnų gavo dovanų palmę vazone. Būna, kad žmonės dovanoja tokius daiktus ir dar tikisi, kad pradžiugins. Ponia iš pradžių apsidžiaugė, bet paskui susirūpino: kur tą palmę dėti su visu vazonu? Pastatė svetainėje. Iš pradžių atrodė neblogai.

Vėliau poniam ėmė pastebėti, kad silpsta akys, o knygų lentynoje įsiveisė netvarka. Mat palmė savo šakomis ir lapais užstojo šviesą ir knygos liovėsi patogiai save skaityti tai poniam. Be to, pro vazoną buvo sunku prieiti prie lentynos ir padėti knygą į vietą, tad vienoje lentynos pusėje pasidarė tuščia, o kitoje susikaupė krūva knygų ir laikraščių. Žodžiu, tapo aišku, kad palmė, langas, knygos ir ponios akys svetainėje niekaip nederą.

Tada palmė buvo išnešta į miegamąjį. Iš pradžių atrodė neblogai.

Blogėti ėmė po gero mėnesio, kai poniam pastebėjo, jog kambaryje pilna mažų musyčių. Pasirodo, tarpeliai tarp palmės šakų ir kamieno yra tų musyčių namai. O musyčių namai ir žmonių namai sunkiai sugyvena, galima sakyti, visai nesugyvena. Tokiu atveju žmonės turi ko nors imtis, nes musytės tai jau tikrai nesiims.

Ponia išnešė palmę į laiptinę. Iš pradžių atrodė neblogai. Bet vieną dieną keturi vyrai nešė į trečią aukštą pianiną, nešdami užkliuvo už palmės ir nudardėjo su visu pianinu laiptais žemyn. Pakeliui pianinas dar spėjo pagroti tokį liūdną „dooo“, kokio net Mikalojus Konstantinas Čiurlionis nebūtų parašęs, o jo „do“ būdavo ypač liūdni. Tapo aišku, kad palmė su vazonu, vyrai ir pianinas niekaip nederą laiptinėje.

Nebežinodama, kur dėti tą niekam tikusią palmę, poniam iš Petrašiūnų išnešė ir pastatė ją kieme ant pievutės. Ir jai jau nerūpėjo, kaip palmė atrodo, gerai ar nelabai, nes buvo išvargusi dėl palmės sukeltos netvarkos ir nelaimių. Tad tiesiog paliko ją kieme ir išėjo į ligoninę lankyti keturių vyrų, kuriems nešant pianiną po liūdnojo „do“ lūžo:

ranka,
koja,
keturi šonkauliai ir dar pora dantų iškrito.

Palmė liko stovėti kieme ant pievutės.

Tada pamažu ėmė dėtis geri dalykai. Buvo vasara, šilta, švietė saulutė, ir palmė ūgtelėjo. Jos lapai padidėjo. Atėjo senukas mokytojas iš gretimo namo, nešinas kėde, ir atsisėdo po lapais. Tada ant palmės nutūpė varnėnas. Po palme kaipmat įsitaisė katė, nes katės domisi varnėnais. Katės šeimininkė atėjo ieškoti augintinės, susipažino su senuku mokytoju ir iki vakaro praplepėjo su juo apie kates, sodus ir politiką. Kitą dieną toks žmogus paliejo palmę. Dar po savaitės kažkas ištraukė ją iš ankšto vazono ir pasodino į žemę!

Na, ir prasidėjo: po palme buvo sukaltas stalelis ir suoliukai, atsirado smėlio dėžė vaikams, buvo sutvarkyta mašinų aikštelė, kaimynai susibėgdavo pasikalbėti ir parodyti vienas kitam nuotraukų savo telefonuose.

Galiausiai per Mindaugines po palme buvo surengti šokiai! Šokiai taip nustebino Petrašiūnus ir visą Kauną, kad filmuoti atvažiavo televizijos žurnalistė ir puolė klausinėti: kaip čia taip galėjo nutikti?

Senukas mokytojas jai pasakė:

– Tinkamu laiku ir tinkamoje vietoje padėtas daiktas arba atsidūręs žmogus gali kitus padaryti laimingus.

Žurnalistė nieko nesuprato, pačiupinėjo palmę, kažkam paskambino ir išvažiavo, bet niekas to nepastebėjo, nes ir taip buvo linksma.

Štai tokia pasaka. Klausite, kodėl joje nėra Kauno Žvėries? Nes jo čia nereikia. O kai Žvėries nereikia, jis ir neateina.

Juolab kad jam neseniai kažkas padovanojo aplamdytą pianiną ir dabar jis suka galvą, kur čia tą pianiną pastatytis Požeminiame Kaune.

KAIP ŽVĖRIS MOKOSI IR GALIAUSIAI IŠMOKSTA

Žinoma, Žvėris niekada nelankė mokyklos. Tuo turbūt nesistebite, nes patys puikiai suprantate, jog mitiniams žvėrimis mokyklų nebūna. Tačiau Kauno Žvėries nemokša niekaip nepavadinsi – jis žino ir supranta daugybę dalykų, turi savo nuomonę ir paprašytas gali ją išsakyti. Ne vienam žmogui yra davęs gerų patarimų, o ir miesto reikalus Žvėris visai neblogai išmano.

Tačiau iš kur jis toks gudrus?

Viskas gana paprasta: Žvėris mokosi klausydamasis ir bendraudamas su tais, kurie ką nors žino ar išmano.

Kai dar buvo visai mažas žvėriukas, jis mėgdavo tūnoti Pilyje po kunigaikščio sostu ir klausytis, kaip kunigaikštis valstybės reikalus sprendžia. Taip Žvėris išmoko lietuviškai, vokiškai ir truputį lotyniškai. Mat su visokiais Kryžiuočių ordino pasiuntiniais Pilyje būdavo kalbama vokiškai, o su vienuoliais – lotyniškai. Kai norėdavo pasitarti su dvariškiais ar suregzti kokį sąmokslą, kunigaikštis kalbėdavo lietuviškai, kad kas nors svetimas nesuprastų.

Tūnodamas po kunigaikščio sostu Žvėris sužinojo, kad kunigaikštis nemėgsta, kai jam prieštaraujama. Dar kunigaikštis nemėgsta prisipažinti klydęs. Ir jau visiškai nemėgsta parodyti, kad ko nors neišmano. Jeigu koks karo žygis nusisekdavo, tai dvariškiai dėkodavo kunigaikščiui ir visaip jį šlovindavo, o jeigu nenusisekdavo, tai kalti būdavo arba dievai, arba žyniai, burtais parinkę netinkamą karo žygiui dieną, arba blogi šarvai, arba kreivas kardas, bet tik ne pats kunigaikštis. Žodžiu, Žvėris suprato: su kunigaikščiu reikia elgtis apdairiai, visaip jį girti ir už viską jam dėkoti, tada kunigaikštis bus tau geras ir apdovanos. Jei tik per visus tuos savo žygdarbius neužmirš.

Vėliau, mieste pastačius Rotušę, Žvėris persikraustė į jos rūsius ir klausydavosi, kaip miesto taryba tariasi, ką burmistras kalba, kokie sprendimai priimami miesto teisme. Burmistras nebuvo toks griežtas kaip kunigaikštis – su

juo galėdavai pasiginčyti, galėdavai jam pasakyti, kad jis neteisus, galėdavai net jį apskųsti. Labai svarbu buvo jo nebijoti, nes kai bijai, tai tuoj prikreti kvailysčių.

Rotušėje Žvėris daug sužinojo apie mokesčius, piliečių teises ir pareigas. Apie tai, kad turtingesni piliečiai nežinia kodėl turi daugiau teisių už vargšus, o štai mažiau turtingi kažkodėl turi daugiau pareigų. Mažiau teisių turi ir tie, kurie savo teisėmis nesirūpina ir jų nežino. Dar Žvėris suprato, kaip svarbu yra mokėti mokesčius; jeigu mokesčių nemokėsi, tai miestas neturės už ką remontuoti gatvių, gatvės bus duobėtos, žmonės sukris į tas duobes ir pražus. Ir pagaliau Žvėris tūnodamas Rotušės rūsiuose suprato, kad miestiečiams svarbu rūpintis vieniems kitiems: padėti nelaimėje, bet ir sudrausminti, jei kas nors ką negero daro.

Dar vėliau, mieste pastačius gubernatoriaus rūmus, Žvėris nuklysdavo tenai pasiklaudyti, kokius įsakymus savo valdiniais duoda gubernatorius, ir taip išmoko rusiškai.

Na ir galiausiai Žvėris mėgdavo užėti pažiūrėti, ką veikia Respublikos prezidentas (kai Kaune toks atsirado). Iš prezidento Žvėris išmoko galvoti ne tik apie save, bet ir apie valstybę. Nes kai ką nors darai, tai tavo darbai atsiliepia kitiems žmonėms, o kitų žmonių darbai – tau. Tad pravartu nepamiršti vis pagalvoti apie kitus, nes nesi vienas pasaulyje.

Po šitų pamokų Žvėris ėmė lankytis ir kitose vietose, kur tik galima ko nors pasimokyti. Jis klausydavosi, apie ką kalbasi gydytojai savo susirinkimuose, ką aptarinėja aktoriai teatre, ko galima išmokti iš miesto švenčių kūrėjų, kokie dalykai rūpi statybininkams ir troleibusų vairuotojams.

O jau kiek Žvėris išmoko iš mokinių ir studentų! Ypač jis mėgdavo tyliai prisėlinti prieš pat egzaminą ir klausytis, kaip mokiniai ir studentai garsiai kartojasi savo mokslus. Šitai jis pramoko skaičiuoti, sužinojo, kodėl obuolys

krenta nuo obels žemyn, o ne kyla į dangų, suprato, kad Mėnulis sukasi aplink Žemę, Žemė – aplink Saulę, ir pasižadėjo daugiau nebandyti praryti Saulės, nes ji tokia karšta, kad, žiūrėk, netyčia dar nusideginsi.

Tiesą sakant, Žvėris ir dabar dar nepraleidžia progos pasimokyti, kur tik gali. Žinoma, jis turi daug darbų ir pareigų,

tad mokytis tenka labai skubant, pakeliui iš vieno miesto galo į kitą, bet Žvėris nesiskundžia, nes jam visada smalsu sužinoti ir išmokti ką nors naujo iš žmonių, kurie ką nors moka ir žino geriau už jį.

Tokius savo mokslus jis vadina Tempo Akademija, mat viskas vyksta labai dideliu tempu.

KAIP ŽVĖRIS ATPAŽŪSTA KAUNIETĮ

Pirmiausia, svarbu žinoti, kad Žvėris kaunietį arba kaunietę atpažįsta nesunkiai ir suklysta gana retai.

Kaip jam tai pavyksta? Ooo, tai gana sunkus klausimas, tad paklaustas, koks yra tas kaunietis arba kaunietė, Žvėris tik gudriai nusuka akis į šoną. Daug kam toks elgesys gali pasirodyti lyg bandymas pabėgti nuo atsakymo, tačiau tie, kas supranta Kauną, jame gyvena arba myli jį iš tolo, žino, ką Žvėris nori tuo pasakyti.

Pasakyti jis nori štai ką: kaunietis yra žmogus, kuris turi paslapčių!

Pagal tai, kokių ir kiek turi paslapčių, kauniečius galima suskirstyti į bent kelis luomas.

Yra Paslapčių Saugotojai: jie renčia aukštas tvoras, įstato labai tvirtas duris, nemėgsta didelių langų, rūpinasi kuo tvirtesniais užraktais. Mieste Paslapčių Saugotojai dažniausiai važinėja mašinomis ir nemėgsta vaikščioti pėsti, o jeigu jau prisireikia paėjėti pėstute, stengiasi sliūkinti, kur tirštesni šešėliai, vilki neišvaizdžiais drabužiais, nešioja visokias kepures ir stengiasi visaip kitaip neišsiskirti iš minios. Su jais gali kalbėtis apie orą, apie orą, na, ir dar apie... orą. Net apie tai, ką šiandien valgė pietums arba pusryčiams, jie nemėgsta kalbėti, todėl, tiesą sakant, nėra itin įdomūs pašnekovai.

Žvėris Paslapčių Saugotojus mėgsta, nes gali drąsiai jiems pasirodyti – jie niekam neišplepės. O štai miesto priešai Paslapčių Saugotojų negali pakęsti.

Kitas luomas yra Paslapčių Ieškotojai. Tai labai smalsūs ir atkaklūs žmonės, visur įtariantys paslaptis. Jeigu jiems seki pasaką, jie galvoja, kad ne visą pasaką pasekei, kad kažką svarbaus nutylėjai. Jeigu paštininkas atneša jiems laišką, jie atidžiai apžiūri ir patį paštininką, nes galvoja: ir kodėl laišką atnešė būtent jis? Atsiplėšę voką, jie

būtinai jį apžiūri, ir gerąją pusę, ir išvirkščiąją, ir dar pakįša po didinamuoju stiklu, dėl visa ko. Paslapčių Ieškotojai dažniausiai neturi kompiuterio, nes kompiuteris – labai įtartinas daiktas. Atėję į kokį namą, jie visada įtaria, kad name yra slaptų kambarių, nes dažniausiai juk ir yra.

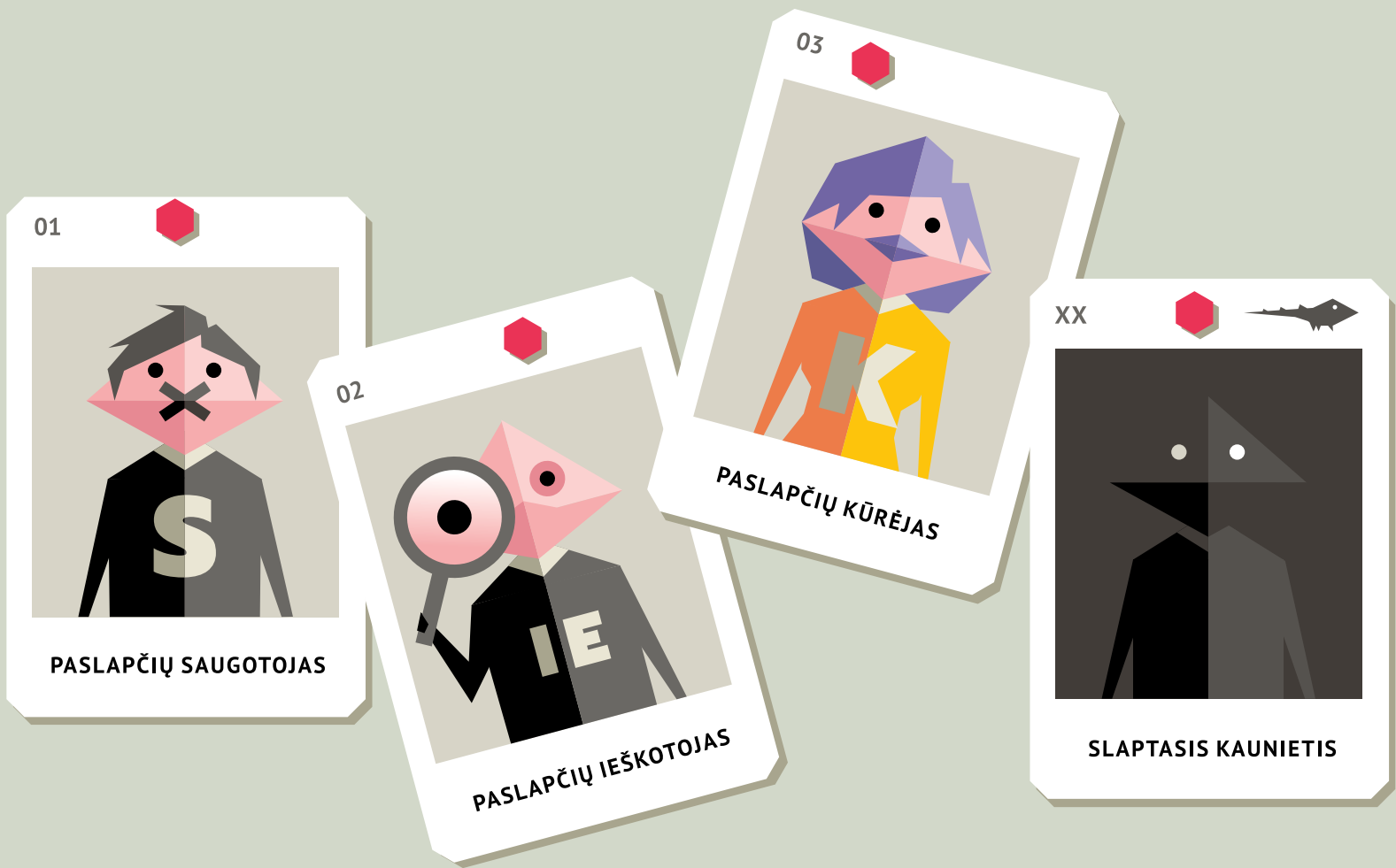
Žvėris nemėgsta Paslapčių Ieškotojų, nes nuo jų neįmanoma pasislėpti, jie būtinai pažiūrės po kilimu, užlįs už spintos, pašvies žibintuvėliu į pravirą kanalizacijos šulinį, pasiraus po lapų krūvą, muziejuje pačiupinės, ar skulptūrai tikra, o ne plastikinė, ir taip toliau, ir taip toliau. Turbūt nereikia sakyti, kad Žvėrį jie pastebi visur, netgi tenai, kur Žvėries iš viso nebūna.

Dar kitas kauniečių luomas yra Paslapčių Kūrėjai. Tokių būtinai turi būti, nes iš kur tada Saugotojai ir Ieškotojai apskritai gautų paslapčių? Paslapčių Kūrėjai – labai linksmi ir draugiški žmonės. Jie mėgsta draugijas, o labiausiai – visokius nuotykius. Paslapčių Kūrėją visada gali pasikviesti išgerti kavos, jis ateis į gimtadienį, jį sutiksi visose miesto šventėse, nes Paslapčių Kūrėją domina įvykiai. Kuo daugiau jis arba ji sužino įvykių, tuo daugiau istorijų gali papasakoti, o kuo daugiau istorijų gali papasakoti, tuo dažniau tos istorijos ir įvykiai apauga visokiomis paslaptimis, panašiai kaip obelis obuoliukais arba alijošius alijošiukais. Žvėris su jais kartais draugauja, ypač kai nori pranešti miestiečiams kokią nors vertingą žinią.

Galiausiai yra dar vienas kauniečių luomas, apie kurį mažai kas žino. Taip yra dėl to, kad šie žmonės... kaip čia pasakius... patys yra paslaptis.

Juos vadina Slaptaisiais Kauniečiais.

Slaptasis Kaunietis nebūtinai gyvena Kaune, nors tokių kaip jis ir Kaune yra daug. Jį gali sutikti Kėdainiuose, gali Palangoje, gali Alytuje. Ypač daug Slaptųjų Kauniečių yra Vilniuje. Tačiau dar daugiau jų yra net ne Lietuvoje.

Pavyzdžiui, galite būti tikri, kad koks nors Slaptasis Kaunietis kaip tik šią akimirką žvelgia rytų pusėn iš šimtas pirmojo dangoraižio aukšto Niujorke ir ilgisi kažkur tolybėse esančio Kauno. Arba valgo vakarienę savo vynuogyne Pietų Afrikoje, mato, kad gale pievos saulėlydis lygiai toks pat kaip Santakoje, ir susigraudina. Arba kažkur Tokijo priemiestyje pastebi ant tvoros nutūpusį žvirblį ir pagalvoja, kad žvirblis visai toks kaip Kaune. Slaptieji Kauniečiai gyvena visur pasaulyje. Jų – daug ir jie tyliai rūpinasi savo miestu. Niekuomet neišsiduodami, niekam nesakydami, kad priklauso prie paties keisčiausio – Slaptųjų Kauniečių – luomo.

Vienintelis, pažįstantis juos visus, yra Kauno Žvėris. Slaptieji Kauniečiai – geriausi jo draugai. Gal net galima sakyti – Žvėries Draugija.

Žmonės kalba, jog kartą per keliolika ar keliasdešimt metų viso pasaulio Slaptieji Kauniečiai suvažiuoja į Kauną. Iš anksto nesitarę ir specialiai nekviešti. Tiesiog pajutę nenumaldomą norą atvykti ir pažiūrėti, kaip sekasi miestui.

Tokia diena gali ateiti bet kada, todėl miestui patartina būti pasiruošusiam.

KAIP ŽVĖRIS IEŠKO UPEIVIŲ, BET RANDA MAŽAI

Kaune visais laikais buvo labai daug laivų. Kartais jų priplaukdavo tiek, kad šokinėdamas nuo laivo ant laivo galėdavai nueiti iš vieno Nemuno kranto į kitą. Senovėje laivais būdavo atvežami beveik visi geri dalykai, nes sausumos kelių buvo nedaug, o ir tie pavojingi – juose knibždėdavo erkių, medžių ir kryžiuočių. O laivai saugiai plaukdavo upės viduriu ir keliaudami pasroviui pasiekdavo prieš pat Kauną tokį didelį greitį, kad kapitonai turėdavo saugotis neužlėkti ant kranto. Vienas toks estų laivas sykį įčiuožė tiesiai į turgaus aikštę ir sustojo prieš pat daržovių skyrių. Dar ir dabar matyti žymė, kur laivo kilis buvo įsirežęs.

Plaukti prieš srovę, žinoma, buvo daug kebliau – tekdamo samdyti žmones, kad už virvių temptų laivus Kauno pusėn, eidami pakrante, o pakrantėse, kaip jau minėjau, buvo pilna erkių, medžių ir kryžiuočių. Niekam toks vargas nepatiko, tad galiausiai žmonės išrado garlaivius. Garlaiviai visiems taip patiko, kad Kaune jų buvo pilni du uostai – Senamiesčio ir Žiemos. Garlaiviai buvo gražiai išpuošti, su dailiai nudažytais kaminais, kai kuriuose garlaiviuose net orkestras grodavo.

Kodėl dabar visa tai pasakoju? Ogi todėl, kad šiandien Kaune beveik niekas neplaukioja upėmis, ir Kauno Žvėris dėl to labai kremtasi. Mat jis nepaprastai mėgsta laivus. Dėl teisybės reikia pasakyti, jog Žvėris kadaise yra prarijęs keletą nedidelių laivelių, bet jaunystė – paikystė, tad nederėtų vargšo Žvėries dėl tokių dalykų smerkti. Vieną vertus, daugiau jis taip nesielgia, kita vertus, pats geriausias būdas ką nors geriau pažinti yra truputį paragauti, argi ne taip?

Tai štai... Žvėris labai pasiilgsta laivų. Pirmiausia dėl to, kad laivų korpusai būna apaugę kriauklelėmis, o kriauklelės Žvėriui – kaip vaikams traškučiai, jis labai mėgsta jas triaukšti. Nulaižo nuo bortų, nugraužia nuo kilio. Upeiviai, naktį išgirdę traškant, sakydavo: Žvėris darbuojasi. Dar jam laivai patinka dėl to, kad šiek tiek panašūs į jį

patį – jie irgi diididelės vandens būtybės! Žvėris žino, kad tai tik saviapgaulė, tačiau vis tiek jaučiasi ne toks vienišas daugybėje Kauno vandenų, kur kito panašaus į jį nėra. Būdavo, plaukia jis paniręs šalia kokio didelio garlaivio ir įsivaizduoja turįs draugą... Užsimiršęs bičiuliškai kad stuktels garlaiviui į pašonę. Visa įgula su orkestru nugarma į vandenį, o Žvėris susigėdęs sprunka šalin.

Tačiau viso to nebėra, nes, kaip sakiau, Kaune nebeliko laivų, plaukiojančių upėmis. Pačių laivų dar būtų galima rasti, Žvėris netgi žino Kaune slaptą uostą, kur stovi daugybė laivų ir laukia savo įgulos, bet norinčiųjų tapti upeiviais, deja, neatsiranda.

Žvėriui neramu. Jis net bandė kai ką nuveikti. Nuplaukė į Klaipėdą ir nuėjo pas seną jūrų kapitoną pasitarti. Jiedu sėdėjo ant molo prie švyturio visą naktį, išgėrė statinę jūros vandens, bet nieko taip ir nesugalvojo. Galiausiai kapitonas trenkė kumščiu į molo akmenį ir pasakė:

– Lietuviai yra kaip katės: žuvį mėgsta, o vandens – ne!

Molo gabalas atskilo ir akimoju nuskendo Baltijos jūroje, tarsi sakytų: tikra teisybė!

Žvėris parplaukė į Kauną ir nutarė nepasiduoti – vis ieško norinčiųjų būti upeiviais. Klausinėjo visų, bet kurniečiai vien tik atsikalbinėjo.

Viena mergina sakė nenorinti tapti upeive, nes upėse daug drėgmės ir ji gali peršalti.

Kitas žmogus nenorėjo, nes laive privalu klausyti kapitano, o klausyti jis nemėgsta.

Dar kitas nenorėjo, ir taškas.

Tokia ponia gal ir būtų sutikusi, bet namie augino sūnų chuliganą ir negalėjo jo vieno palikti, kad ko nepridirbtų.

Dar kitas jaunuolis prisipažino Žvėriui bijąs Kauno Žvėries, kuris upes valdo ir viską savo kelyje praryja.

Galų gale vienas toks žmogus jau buvo lyg ir sutikęs, bet tą dieną, kai reikėjo lipti į laivą ir plaukti, jis įlipo Karmėlavoje į lėktuvą ir išskrido.

Žvėris puolė į neviltį. Tuo metu pro šalį kaip tik plaukė vienas iš kelių Nemune dar likusių laivų. Jame buvo nedidelė kavinė, joje sėdėjo keliasdešimt turistų. Žvėris priplaukė prie pat laivo borto ir ėmė klausytis – bene nugirs kokį naudingą patarimą. Tačiau, savo nuostabai, nieko doro neišgirdo – turistai buvo susidomėję kava, patiekalais, savo mobiliaisiais telefonais ir vienas kitu. Jie nekalbėjo nei apie Nemuną, nei apie laivus ar apylinkes.

– Kodėl jie nekalba apie upę ir apylinkes? – stebėjosi Žvėris, iškišęs galvą iš vandens, rizikuodamas būti pamatytas ir patekti į instagramą.

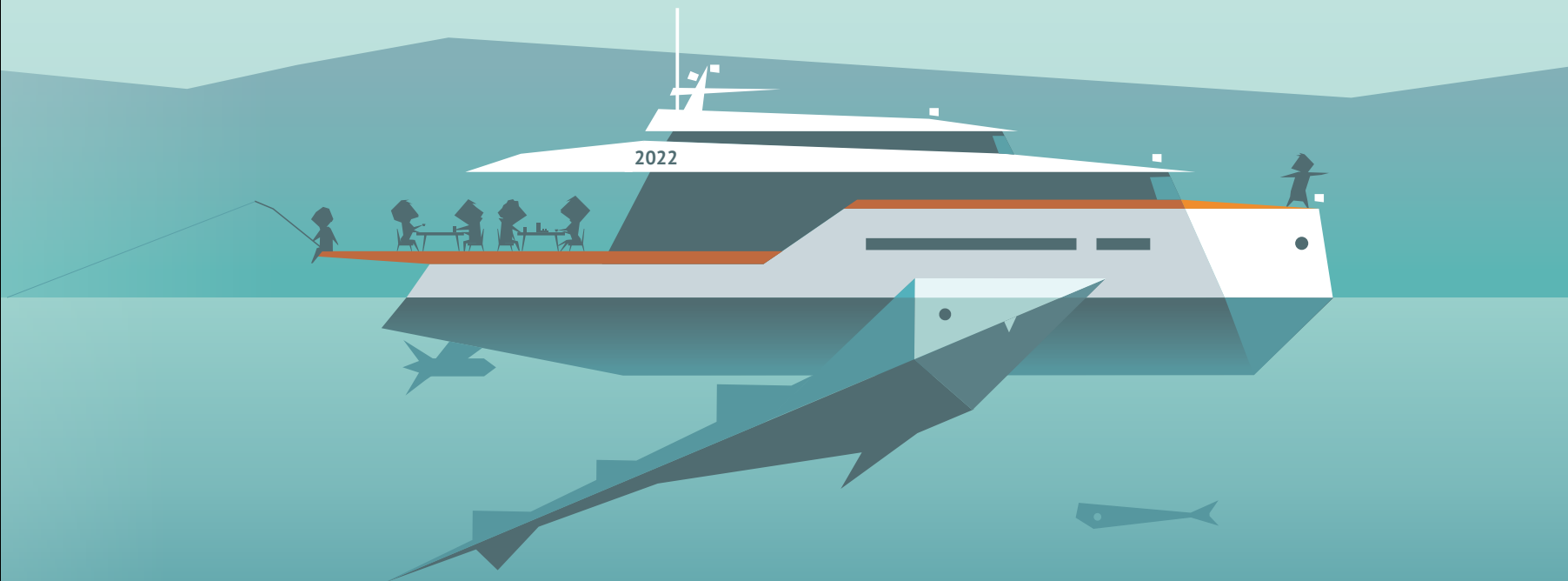
Ir staiga suprato!

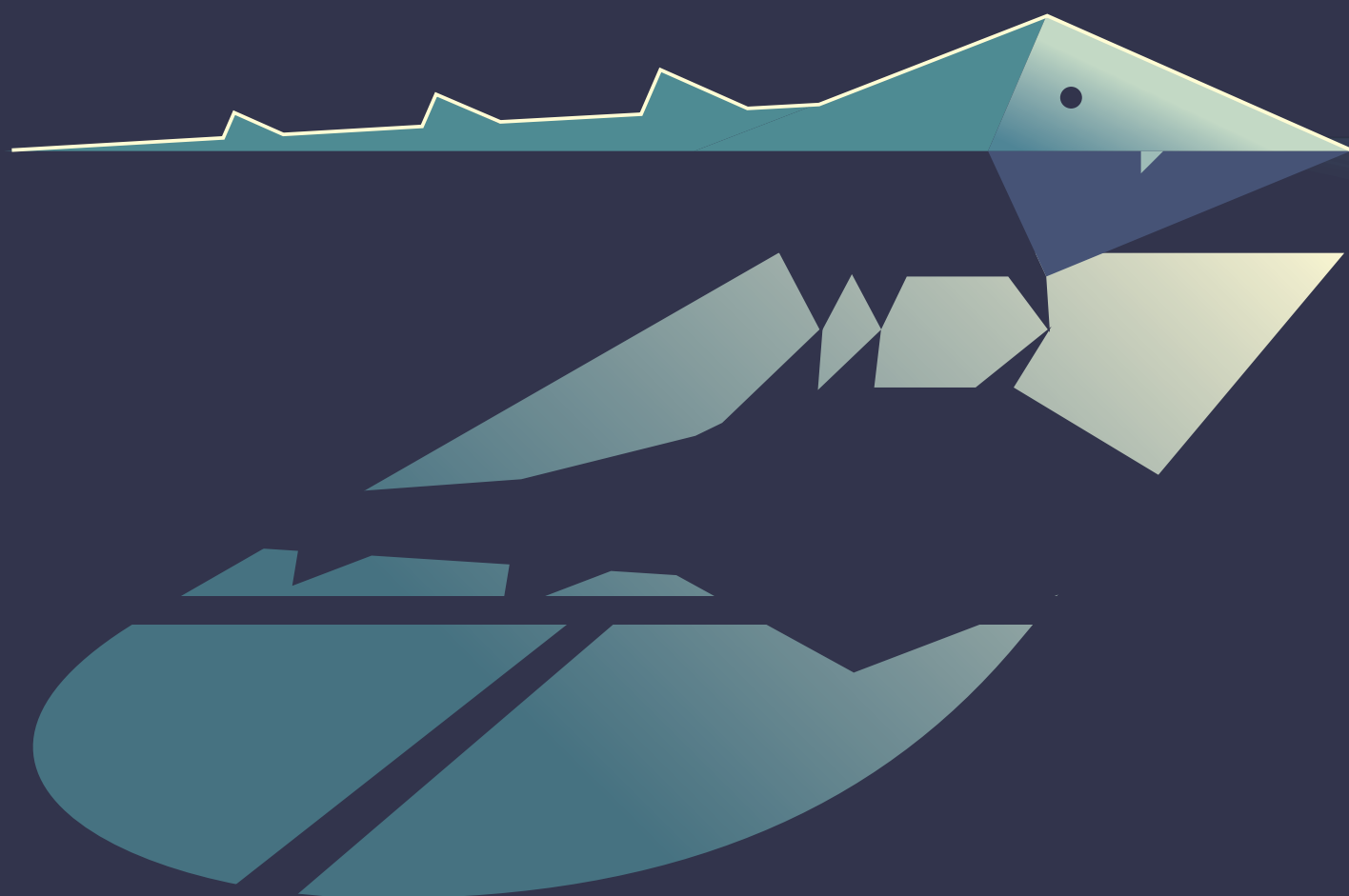
Niekas nesidomi apylinkėmis, nes tų apylinkių mažai matyti, o tai, kas matyti, dažniausiai yra negražu!

Jeigu nori, kad kelionė upe būtų įdomi, reikia sutvarkyti upės krantus, pastatyti prieplaukas, pažymėti ženklais, kur koks piliakalnis, kur kokia pilis ir kur kokie vaiduokliai gyvena! Reikia išpjauti krūmus, suręsti paukščių stovyklas, pažymėti retų augalų pieveles, nutiesti apžvalgos takus, kad turistai galėtų be baimės sužinoti, kas liko iš medžių, erkių ir kryžiuočių. Kai atsiras tokių įdomybių, žmonės užsigeis jas pamatyti, o kai užsimanys pamatyti, tai padaugės ir norinčiųjų tapti upeiviais. Štai ką suprato Žvėris.

Tad dabar ilgais žiemos vakarais, apėjęs ir apžiūrėjęs, ar mieste ir rajone viskas gerai, Kauno Žvėris tyliai dirba naują darbą. Pamažu graužia paupių krūmus, valo visokius sąvartynus ir šabakštynus, surenka surūdijusius pakrūmėse besimėtančius traktorius, vaikosi bebrus, stato inkilus vandens paukščiams. Prie Kauno pilies jau nemažai visko nugraužė, ir miestiečiai labai patenkinti atsivėrusiais gražiais upės vaizdais. Dabar po truputį jis graužia toliau ir tikisi, kad vieną dieną visi užsimanys plaukti aplink Kauną Nemunu ir Nerimi, Nevėžiu ir grožėtis, o Žvėris vėl galės gardžiuotis moliuskais nuo laivų bortų.

Jei norite, kad tai įvyktų greičiau, galite padėti jam tvarkyti upių krantus ir apylinkes!

R
E
S
T
O
R
A
N
A
S

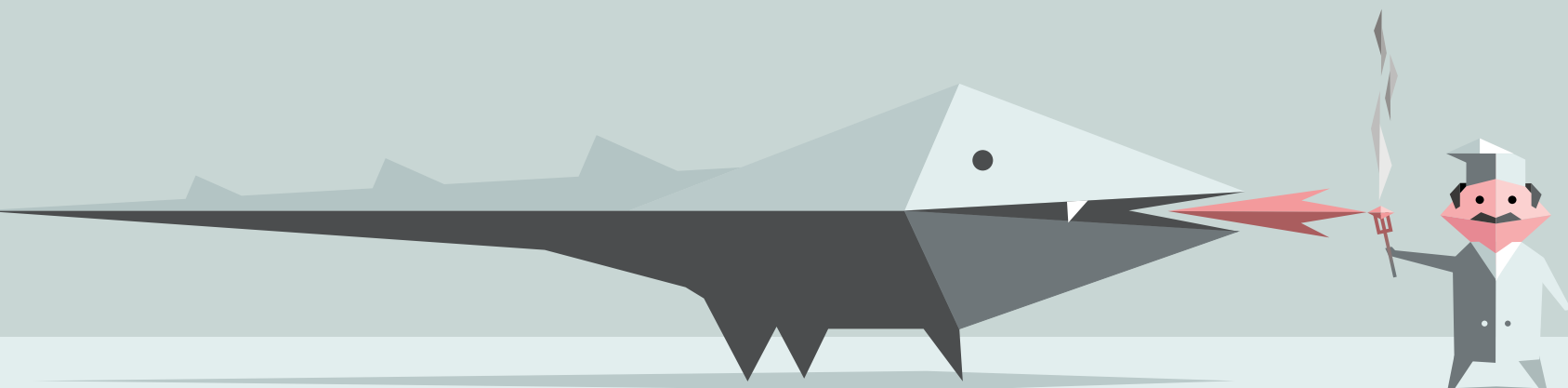
KAIP ŠILTĄ VASAROS NAKTĮ ŽVĖRIS KALBASI SU VIRĖJU VASILIAUSKU APIE LAIMĘ

Kaune vasaros naktys labai gražios. Po miestą šmirinėja įsimylėję šešėliai, ant šiltų grindinio akmenų miega katės, Ažuolyne laumės pasitėsia pledus ir iškylauja, o žmonės užsidegę šviesas sėdi namų balkonuose arba kavinėse. Po vidurnakčio viskas apimsta, tik girdėti, kaip senų namų palėpėse kiaunės tyliai skanauja iš balandžių pavogtus kiaušinius.

Maždaug tuo laiku vieną gerai žinomą senamiesčio restoraną palieka paskutiniai lankytojai, tačiau virėjas Vasiliauskas dar neskuba išjungti viryklės. Jis paima didžiąją varinę keptuvę, įpila paties geriausio itališko Toskanos

alyvuogių aliejaus, prideda česnakų, imbiero, paslaptįje laikomų žolelių, paties tądien surinktų prie Neries, viską užkaitina ir iš didelio dubens suverčia keptuvėn tigrines krevetes. Kai tik apkepusių krevečių kvapas pasiekia maždaug Vilniaus ir Mapu gatvių sankryžą, į mažąjį virtuvės langelį kažkas pabeldžia.

Virėjui nereikia sukti galvos, kas atėjo į svečius, – jis ir taip žino. Vasiliauskas nukelia keptuvę nuo viryklės ir pradaręs langelį pastato ją ant palangės. Langelyje pasirodo Kauno Žvėries letena, atsargiai nagu pasmeigia krevetę, tada letena dingsta, ir po akimirkos pasigirsta čepsėjimas.

– Čepsėti negražu, – sako virėjas.

Dabar langelyje pasirodo Žvėries akis.

– Atsiprašau, – sako Žvėris. Ir pamerkia akį Vasiliauskui, senam savo draugui.

Vasiliauskas apsuka keptuvę, kad Žvėriui būtų patogiau valgyti, ir sėdėdamas virtuvės gilumoje smalsiai stebi, kaip draugo letena vieną po kitos čiumpa krevetes ir neša į burną, esančią kažkur už langelio. Virėjas neina labai arti lango, Žvėris taip pat linkęs bendrauti su draugu pro šį mažiausiąjį iš senamiesčio restorano langelių, pro kurį jo galva niekaip netilptų. Žinoma, Kauno Žvėris nėra žmogėdra kaip kai kurie senamadiški jo giminaičiai Europoje, tačiau virėjas Vasiliauskas visas apsilaukęs skaniais padažais, apkūnus, jo rankų pirštai kaip dešrelės, o dar kvepia svogūnais ir šiek tiek šafranu... tad atsarga gėdos nedaro. Juk būna, kad gyvenime netyčia suėdi draugą ir paskui tenka gailėtis? Nei Žvėris, nei Vasiliauskas nenorėtų, kad taip atsitiktų.

Kai Žvėris pasisotina, virėjas įpila jam ir sau giros, jiedu išgeria po stiklainaitę, Žvėris padeda nosį ant palangės, ir jiedu kalbasi.

– Ar tu laimingas? – klausia Vasiliauskas.

– Jooo, – linksmai nutęsia Žvėris (beje, ką reiškia žodis „jooo“, žiūrėkite knygos gale – Kauniečių, arba „JO!“, žodynėlyje). – O tu?

– Man dažnai būna liūdna.

– Laimingiems žmonėms ir turi kartais būti liūdna.

– Tikrai? – nustemba virėjas.

– Aha, – sulinksi Žvėris. – Jūs, žmonės, dažnai ieškote laimės netinkamose vietose. Jums atrodo, kad laimingas tas, kuris visą laiką juokiasi. Tai – visiška nesąmonė. Tas, kuris visą laiką juokiasi, yra ne laimingas, o beprotis.

– Gal tada laimė – būti turtingam? – klausia Vasiliauskas.

– Nemanau. Štai Žaliakalnyje gyvena vienas kolekcininkas, toks turtingas, kad nė pats nežino, kiek visko turi. O vargsta labiau už didžiausią varguolį, nes nuolat dreba iš baimės, kad jį apvogtų. Aš specialiai dėl jo net buvau nuėjęs pas vaigių vaivadą ir tas garantavo, kad nė neketina kolekcininko apvogti, bet turtuolis vis vien neranda vietos.

– Laimė – tai būti gražiam, – liūdnai apžiūrindamas savo atvaizdą puodo dangtyje sako virėjas. – Ir lieknam.

Žvėris ironiškai nužvelgia draugą ir klausia:

– Ar aš tau gražus?

– Na, ne per labiausiai...

– Tai va. O vis tiek esu tavo draugas.

– Tai kaip tada sukurama laimė? – klausia virėjas.

Žvėris lėtai iškvepia, išleidžia pro nosį tokį ilgą atodūsį, kad net šviesa virtuvėje užgęsta.

– Tu teisingai paklausei. Laimė išties *su-ku-ria-ma*. Kaip architektas projektuoja namą ar drabužių dizaineris piešia drabužį, taip ir mes kuriame laimę – pasistatome tarsi namą arba pasisiuvame kaip palatą. Esame patys sau architektai ir statybininkai, dizaineriai ir siuvėjai. Svarbu tik, kad mums tiktų, kad būtų pagal mūsų figūrą ir mus džiugintų. Laimė kiekvienam sava, ir kiekvieno ji vis kitokia, štai kaip yra. Bet žmonės tai pamiršta. Laimė yra kaip šis langelis, pro kurį tu vaišini mane krevetėmis: mažas, bet

jo gana mums abiem, kitokio mudviem nė nereikia, kitaip būtų gal net... pavojinga. Beje, tavo krevetės – skaniausios pasaulyje, Vasiliauska!... Ačiū labai.

Virėjo veide pasirodo šypsena. Jis stojasi, norėtų pribėgti ir apkabinti draugo nosį, bet Žvėris tai pajutęs taip stipriai pūsteli orą pro šnerves, kad gūsis pasodina Vasiliauską atgal ant kėdės.

– Iki kitos šiltos nakties, Vasiliauska!

– Iki, mano drauge. Beje, Žvėrie!

– Ką?

– O gal laimė yra, kai nėra nelaimės?

– Laimė ir nelaimė – nepažįstamos. Jos – iš skirtingų pasakų, nepainiok jų.

Ir Žvėris dingsta šiltoje Kauno naktį. Langelyje vietoje nosies ir akies dabar spindi mėnulis, jo šviesa vaikštinėja po virtuvę, virėjas sėdi ant kėdės ir jam gera, nors pats gerai nežino kodėl.

KOKIE ŽVĖRIES DRAUGAI TURI YPATINGŲ GALIŲ

Daug kam atrodo, kad Kauno Žvėris turi visokių ypatingų galių ir kad jis toks vienintelis. Žinoma, jis tikrai turi žvėriškų galių; juk kiekvienas vaikas žino, kad panorėjęs Kauno Žvėris gali paleisti iš nasrų ugnį. Žvėris retai šia savo galia naudojasi, bet kartais tenka – kai reikia kelią pasišviesti ar židinį įkurti. Arba pagąsdinti kokį nors chuliganą. Taip pat Žvėris gali užmigdyti žvilgsniu. Bet ir šią savo galią naudoja retai, geriau jau stengiasi nukreipti akis į šoną, nes jau ne kartą yra buvę, kad netyčia pasižiūrėjo, žmogus užmigo, ir niekas negalėjo jo prikelti. Dar, žinoma, Žvėris moka nardyti ir truputį skraidyti. Nardyti ir skraidyti atskirai moka daug kas, bet daryti abu šiuos

darbus geba vandens paukščiai ir kai kurie mitiniai žvėrys. Beje, skraido Kauno Žvėris labai nedaug ir nenorom. Kalbama, kad jis truputį bijo aukščio.

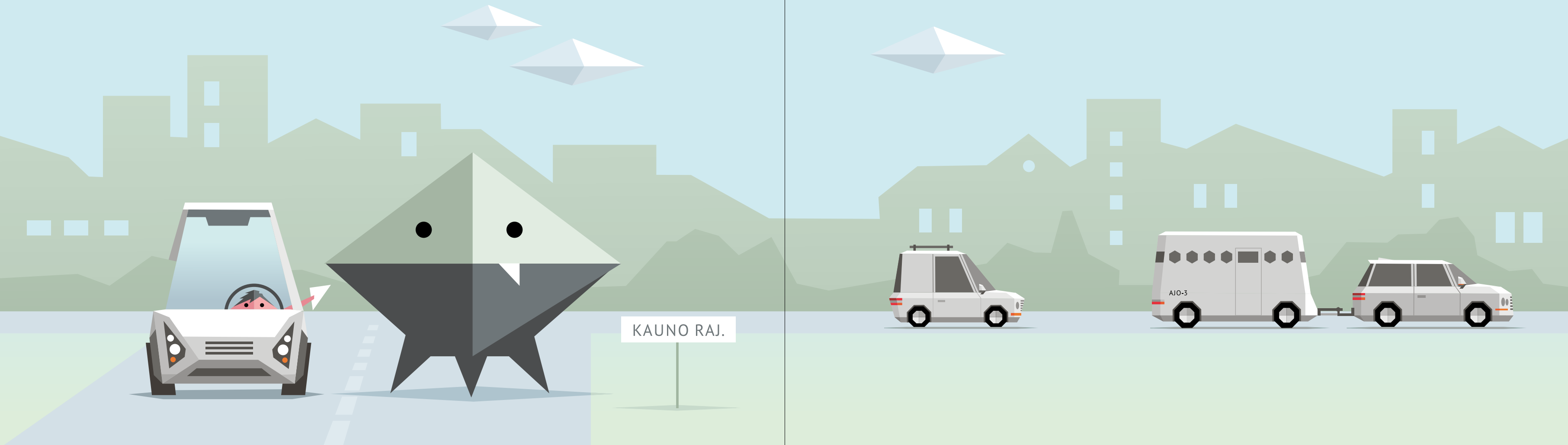
Tačiau įdomiausia, kad įvairių stebuklingų galių turi ne vien Žvėris. Keliaudamas po Saulėtąjį Kauną, jis susipažino su žmonėmis, turinčiais tokių neįtikėtinų galių, kokių net jis pats neturi.

Tarkime, viena akla mergaitė, su kuria Žvėris draugauja, gali girdėti, kaip auga žolė. Mergaitės klausia tokia jautri, kad ji gali pažinti miestą iš jo garsų. Štai, pasirodo, Vilnius

ar Amsterdamas skamba vienaip, Londonas, Klaipėda dar kitaip, Kaunas, Šiauliai ir Varšuva – trečiaip. Kiekvienas miestas, lygiai kaip ir žmogus, turi tik sau būdingą balsą, pasakoja ta mergaitė. Balsas per dieną keičiasi, miestas būna triukšmingas nubudęs rytą, po pietų jis apsnūsta ir galiausiai vakare visai nurimsta, bet vis tiek išsaugo nepakartojamą savo balsą, ir jo nesupainiosi su kito miesto balsu. Dar ta mergaitė sako, kad Kauno balsas yra gana švelnus ir malonus. Ypač vėly vakarą, kai jiedu su Žvėrimi kalbasi ir jis nebijo išlįsti iš už langinės, mat žino, kad mergaitė jo nepamatys ir nenufotografuos telefonu.

Kitas stebuklingų galių turintis žmogus gyvena Žaliaikalnyje. Jis tokio mažo ūgio, kad kai įlipa į savo mašiną, pro priekinį stiklą matyti tik kuokštas jo plaukų, ir žmonės atrodo, kad mašina važiuoja pati be vairuotojo. Tada

mažajam žmogui būna labai juokinga. Tačiau nedaug kas žino apie paslaptinę jo galią: jis randa pamestus arba dingusius daiktus. Kaip jam tai pavyksta, turbūt nė pats nenumano, tačiau judviejų su Žvėrimi draugystė kaip tik ir prasidėjo nuo pamesto daikto. Tasai daiktas buvo dantis. Dantį Žvėris pameta labai retai, ir tai tikra nelaimė, mat Žvėries dantis labai galingas ginklas ir patekęs negeriams žmonėms į rankas gali būti panaudotas piktam. Tad visur danties ieškojęs, bet neradęs Žvėris apsidžiaugė išgirdęs, kad yra toks žmogus, kuris viską suranda. Žvėris jį aplankė, ir žmogus be vargo nurodė vietą, kur ieškoti danties. Štai taip jiedu ir susidraugavo. Mainais už paslaugą, prieš keliones Žvėris padeda mažajam žmogui nusikelti nuo spintos lagaminą, mat jį kartais kviečiasi į pagalbą policininkai. Mažasis žmogus padeda jiems surasti dingusius žmones.

Dar viena stebuklingą galią turinti Žvėries draugė gyvena Dainavoje su seserimi, tėvais ir broliu. Ji negali vaikščioti, jai gana sunku kalbėti, dažniausiai ji sėdi elektriniame vežimėlyje, bet stebuklingoji jos galia neprilygstama: bet kas, atsidūręs šalia jos, kaipmat pagerėja! Net patys pikčiausi pikčiurnos, net patys niūriausi niurnos pabendraavę su ja staiga tampa laimingesni ir išmoksta mylėti gyvenimą taip, kaip jį myli ši nepaprasta Žvėries draugė. Žvėris visada ateina pasveikinti jos su gimtadieniu.

Ir štai vieną sykį ji netikėtai paprašė ypatingos dovanos:

– Paskraidink mane!

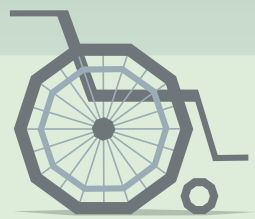
Žvėris ilgai dvejojo, tačiau galiausiai užsisodino ją ant nugaros ir paskraidino, nors, kaip sakiau, skraidyti jis ne labai mėgsta. Štai kaip veikia stebuklingoji galia – ji gali net padėti užmiršti baimę!

Mieste yra visa draugija žmonių, turinčių įvairių stebuklingų galių. Tokie žmonės miestui labai svarbūs, nes gali suteikti pagalbą ir žinių, kokių iš niekur kitur negausi. O miestas, atsilygindamas šiems žmonėms, stengiasi visas savo gatves, šaligatvius ir parduotuves padaryti patogius

jiems vaikščioti, užvažiuoti elektriniu vežimėliu arba arti pasistatyti mašiną.

Žvėris tuos žmones puikiai supranta, nes pats gerai žino, ką reiškia turėti stebuklingų galių!

KOKIŲ ATSIMINIMŲ TURI KAUNO ŽVĖRIS

Žvėris gyvena taip seniai, kad prisimena daugybę visokių dalykų. Jis mėgsta sakyti, kad jo prisiminimai yra kaip svingūnas: kol nenulupi vieno sluoksnio, kitas neišlenda, tad norint prisiminti, kas buvo labai labai seniai, pirmiausia reikia prisiminti, kas buvo vakar, paskui – užvakar, paskui – užužvakar, paskui – prieš savaitę ir taip toliau, kol pasieksi tą įvykį, kurio ieškai. Toks prisiminimų lupinėjimas sluoksnis po sluoksnio užima daug laiko, ir mažai kam užtenka kantrybės klausantis laukti, kol Žvėris nusigaus iki, tarkim, tų laikų, kai Kaunas vadinosi Laikinąja Sostine.

O laikai buvo labai keisti ir įdomūs.

Miestas labai greitai didėjo, mat žmonės iš visos Lietuvos išgirdavo, kad yra nauja sostinė, ir važiuodavo pažiūrėti. Pasižiūrėdavo, Kaune jiems patikdavo ir jie pasilikdavo. Lygiai taip pat apie Kauną išgirdavo ir užsieniečiai; tada sėsdavo į traukinius ir atvažiuodavo su vaikais ir lagiminiais, pilnais knygų, suknelių ir sidabrinių indų.

Žmonių taip spėriai gausėjo, kad vos spėta statyti jiems naujus namus – kartais per dieną būdavo pastatoma po du. Tokie reikalai labai gąsdino paštininkus, mat išėję nešioti laišku jie netikėtai aptikdavo naują namą ir net naują gatvę, kurios vakar nebuvo. Paštininkai – tvarką mėgsiantys žmonės, tad dėl tokios sumaišties kai kuriems iš jų net valerijonų lašus tekdavo gerti. Vaistininkus, prekiaujančius valerijonų lašais, tokie reikalai džiugino, mat kuo daugiau parduodi valerijonų lašų, tuo daugiau užsidirbi pinigų, o kuo daugiau uždirbi pinigų, tuo dažniau gali nuvažiuoti į Paryžių pasižiūrėti, ar Paryžius daug geresnis už Kauną, ar tik biškį (ką reiškia šis žodis, žiūrėkit knygos gale – Kauniečių, arba „JO!“, žodynėlyje).

Taigi mieste buvo pilna žmonių, daug triukšmo, bėgiojimo, važinėjimo, rėkavimo ir netvarkos. Negana to, miestiečiai

kalbėjo gal dešimčia įvairių kalbų, bet vis tiek kažkaip susikalbėdavo. Geriausias pavyzdys galėtų būti audinių krautuvės. Ateidavai pirkti, tarkime, balto tiulio. Iškaba galėjo būti žydiška, prekeivio paprašydavai tiulio lietuviškai, prekeivis rusiškai liepdavo savo padėjėjui atnešti tiulį iš sandėlio, o tada galėdavai girdėti, kaip tas padėjėjas rausiasi po audinių rietuves, balto tiulio neranda ir tyliai keikiasi lenkiškai. Na, o baltas tiulis, jei kas nežinot, yra toks geras daiktas, be kurio nieko gražaus nepasiūsi. Ar bereikia sakyti, kad nuėjus pas siuvėją kartodavosi panaši istorija su keliomis kalbomis, bet galiausiai viskas vis tiek baigdavosi gerai, drabužį pasiūdavo tokį šaunų, kad visi aplink pavydėdavo.

Dėl daugybės kalbų ir tautų maišalynės Kaune labiausiai nepatenkinti būdavo policininkai, mat sugavę dviračių vagį negalėdavo deramai jo iškvosti. Vagis apsimesdavo nemokąs nei lietuviškai, nei rusiškai, nei lenkiškai, nei jidiš. O vokiškai, švediškai, latviškai ir gudiškai nemokėjo patys policininkai. Tada jie griebdavosi gudrybės. Staiga imdavo tyliai, bet kad vagis būtinai girdėtų, lietuviškai tarpusavyje šnekėtis, girdi, nieko nepadarysi, teks šitą jokių kalbų nemokantį vagį pakarti. Ir įvykdavo stebuklas – vagis prabildavo puikiausia lietuvių kalba su lengvu žemaitišku akcentu ir imdavo maldauti palikti jį gyvą.

Apie tai, kad Kaune būdavo dainuojama bent penkiomis kalbomis, o restoranuose galėdavai paragauti beveik visų Europos tautų valgių, turbūt ir sakyti neverta.

Kaip Nemuno pakrantės einant žiobriams kaipmat nutūpia žvejai, taip, sužinoję apie daugiakalbį miestą, į Kauną ėmė plūsti kalbininkai. Turguose, aikštėse, kirpyklose galėdavai matyti juos su bloknotėliais: klausydavosi, kokius žodžius žmonės vartoja, viską užsirašinėdavo, paskui eidavo į Vytauto Didžiojo universitetą ginčytis ir žodynų žodynėlių sudarinėti.

Galiausiai, giedrą sekmadienį Vilniaus gatvėje galėdavai sutikti visų kalbininkų tėvą Joną Jablonskį: sėdėdavo vežimėlyje, stumiamame tarnaitės, buvo labai orus, rimtas ir panašus į kunigą.

Žvėris atsimena, kad toks greitas miesto augimas net ir jį, visko mačiusį, kartais nustebindavo. Tad išlindęs iš Požeminio Kauno jis pirmiausia droždavo pas burmistrą į namus, pabelsdavo į grindis, ir burmistras jam pasakydavo, kokių naujų gatvių šiandien atsirado ir kur naujų namų pridėjo. Tada abu padūsaudavo, kad viskas taip greitai

mainosi, ir eidavo kiekvienas savų darbų dirbti. Žvėris – žiūrėti, ar viskas mieste gerai, o burmistras – galvoti, kaip čia visus naujus miestiečius mokesčiais apdėti ir kokia kalba rašyti raštą, raginantį tuos mokesčius laiku kiekvieną mėnesį sumokėti.

Šiandien tam burmistrai mieste pastatytas paminklas, o va Žvėries atsiminimų dar niekas nėra užrašęs.

O būtų gerai.

KAIP ŽVĖRIS DAUG DRAUGAUJA SU MENININKAIS

Reikia galų gale pripažinti tiesą: Žvėriui patinka menininkai. Paprasčiausiai patinka, nes su jais įdomu.

Pasvarstykite patys: ketvirta valanda nakties, mieste tylu, Žvėris keliauja savais keliais žiūrėdamas, ar mieste viskas gerai, ir staiga užsimano pas ką nors užsukti sušilti arba šiaip pabendrauti pro orlaidę ar ventiliacijos angą. Kas tokiu metu nemiega? Teisingai: keturi meninių akcijų kūrėjai ir dailininkai, dizainerė, du kompozitoriai, vienas vaizdo menininkas, du grafičių kūrėjai, penki poetai ir poetės, teatro režisierius, trys aktorės, du rašytojai ir dar vienas, kuris nori būti rašytoju, bet jam nelabai sekasi.

Bet kuriuo atveju, tokiu laiku apsidairęs mieste visuomet rasi žiburėlį, o šalia žiburėlio – menininką arba net kelis. O didžėjai tokiu laiku apskritai ką tik būna parėję iš darbo.

Bendrauti su tokiais žmonėmis įdomu. Kodėl įdomu? Todėl, kad menininkai visada turi gerų idėjų ir su jais galima apie labai daug ką pasikalbėti. Dar menininkai yra tie žmonės, kurie viską ištaiso. Tarkime, stovi mieste koks nors apleistas ir niekieno nemylimas namas arba net visas kvartalas. Atiduokite jį menininkams! Jie pavers tą namą ar kvartalą savo studijomis, suneš daugybę keistų daiktų, įrengs terasą ant stogo, palėpėje įkurs fotografijos studiją, nukabinės sienas akordeonais, paskui visi sėdės kieme ir klausysis keistos muzikos. Žvėris tokius pasisėdėjimus ypač mėgsta. Jis prisėlina ir klausosi, apie ką menininkai kalba, nors mažai ką supranta. Mat menininkai daug skaito, daug žino ir labai nemėgsta, kai kas nors nieko neskaito ir nieko nežino. Tokį jie vadina nekultūringu.

Dar gerai yra tai, kad menininkai dažniausiai – nepikti žmonės. Pasitaiko, žinoma, vienas kitas ir piktesnis, bet tik kol nesukuria gero kūrinio. Vos tik sukuria, iškart pagerėja, įsitaisto kieme ir ramiai klausosi keistos muzikos. Ir naminiai menininkų gyvūnai būna nepikti, jų šuneliai visada sugyvena su katytėmis, katytės su kanarėlėmis. Vienas menininkas turėjo liūtą, tai tas liūtas net siusiodavo ant klozeto sėdėdamas, toks išauklėtas buvo.

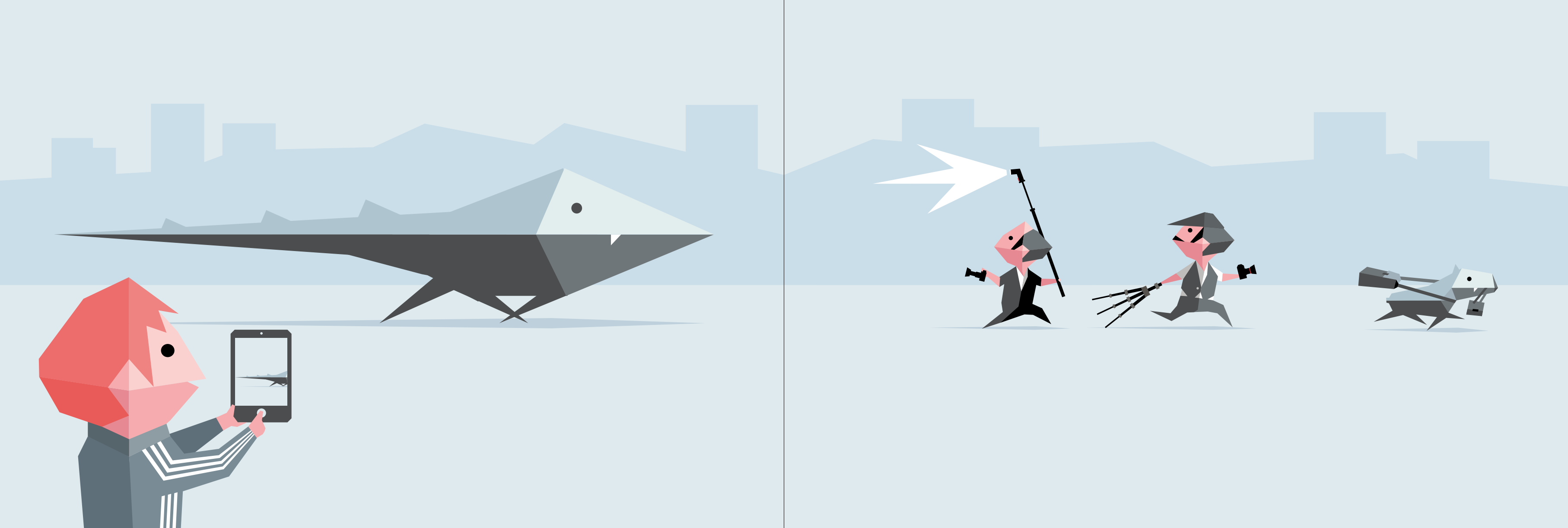
Pažiūrėti įdomaus menininkų gyvenimo ateina ir šiaip žmonės, nes šiaip žmonės menininkų kūrinius vienas kitam dovanoja gimtadienio proga. Tie šiaip žmonės galvoja, kad menas turi būti gražus, todėl gerų kūrinių neperka, perka tik gražius. Galiausiai atsiranda tokių, kurie užsimano apsigyventi šalia menininkų, nes pas menininkus gražu ir visi nepikti. Pamažu apleistas namas arba visas kvartalas tampa itin pageidaujamas, ir tada atsitinka štai kas: gyventi jame pasidaro brangu ir nebelabai įdomu patiems menininkams. Tada jie išsikrausto kitur taisyti kito namo, kvartalo ar kokios gamyklos. Sutaiso, pagerina ir su baime laukia, kada vėl ateis grožio mėgėjai ir teks išsikraustyti. Apie tai ir kalbasi kieme vakarais.

Žvėris, žinoma, į menininkų pokalbius nesikiša, nes bijo pasirodyti nekultūringas. Be to, Žvėriui nepatinka bendravimas būryje. Jis mėgsta kalbėtis privačiai, tad aplanko pažįstamus menininkus atskirai, ir tada jau jie kalbasi apie meną, menininkus, grožio mėgėjus, apie tai, kad kūryba dažnai yra labai sunkus darbas, o šiaip žmonėms atrodo, jog viskas vien gražu, malonu ir daug lengviau nei, tarkime, statyti tiltus, siūti drabužius ar prekiauti saldainiais.

Už tai, kad visada juos atidžiai išklauso ir neskuba reikšti savo nuomonės, menininkai Žvėrį mėgsta ir bendravimą su juo brangina, tačiau niekada neišduoda, kad jis buvo atėjęs.

Tad kai menininkas sako, esą naktį jį aplankė įkvėpimas, gali būti tikras, kad iš tiesų Mitinis Kauno Žvėris į svečius buvo užsukęs.

KAIP ŽVĖRIS SAPNUOJA POTVYNIUS IR ATOSLŪGIUS

Kaune kasdien gimsta daug visokių vaikų. Jie paauga ir išeina į miestą pažaisti. Žvėris su vaikais būna atsargus, nes jie smalsūs, gali greitai jį pastebėti, o kartais net su-spėti nufotografuoti savo telefonais. Taip jau yra buvę, ir ne kartą. Žvėris vis bando išsisukti, bet nuotraukose kar-tais gali pamatyti jo šešėlį arba uodegos galą. Fotogra-fuotis Žvėris taip nemėgsta, kad net sklando legenda, esą

jis suėdė kažkokį įkyrų jį persekiojusį fotografą. Bet tai greičiausiai tik legenda, nes kas tau rimtai norės suėsti fotografą su visais jo dirželiais, stoveliais, fotoaparatu ir blykstėmis? Tokį suėdęs tik apsinuodysi, ne kitaip.

Nuo vaikų Žvėris bėgioja, bet iš tiesų slapta juos myli. Taip yra todėl, kad neturi savų vaikų ir jam liūdna. Žmonėms

gerai, kartais tyliai sau galvoja Žvėris, jiems nesunku su-sirasti moterį arba vyrą ir turėti vaikų, o štai žvėrimis daug sunkiau. Priešingos lyties žvėrių taip reta, kad, galima sa-kyti, beveik iš viso nėra.

Žvėris ne tik myli vaikus, bet ir juos saugo. O, kad jūs ži-notumėt, kiek skęstančiųjų jis yra slapta ant savo nugaros

į seklesnę vietą išnešęs! O kiek kartų mostelėjęs uodega yra nustūmęs į kelkraštį kokį žioplį, kad jo nepartrenktų atlekianti mašina!

Paskui tie visokie vaikai užauga, tampa jaunuoliais, ir juos gali sutikti dideliame pasaulyje. Vieni kartais su-grįžta į Kauną, kiti jau niekada. Vieni prisimena Kauną,

kiti pamiršta. Vieni pasakoja apie jį draugams ir savo vaikams, kiti – tyli. Tačiau visi, gimusieji Kaune, turi vieną bendrą keistenybę ir toji keistenybė susiranda juos, kad ir kur būtų.

Toji keistenybė – sapnas apie potvynius ir atoslūgius.

Bent kartą per metus tokį sapną susapnuoja kiekvienas kaunietis, kad ir kur gyventų. Sapnas ateina apie trečią

valandą nakties, sapnuojantysis pasijunta esąs prie vandens, vanduo pamažu semia jam kojas, kartais sapnuojantysis pasileidžia plaukti, o kartais bando pabėgti nuo kylančio vandens. Nubudę vieni aiškiai prisimena šį sapną, kiti, atvirkščiai, jau būna pamiršę. Nelygu, kas ką jaučia.

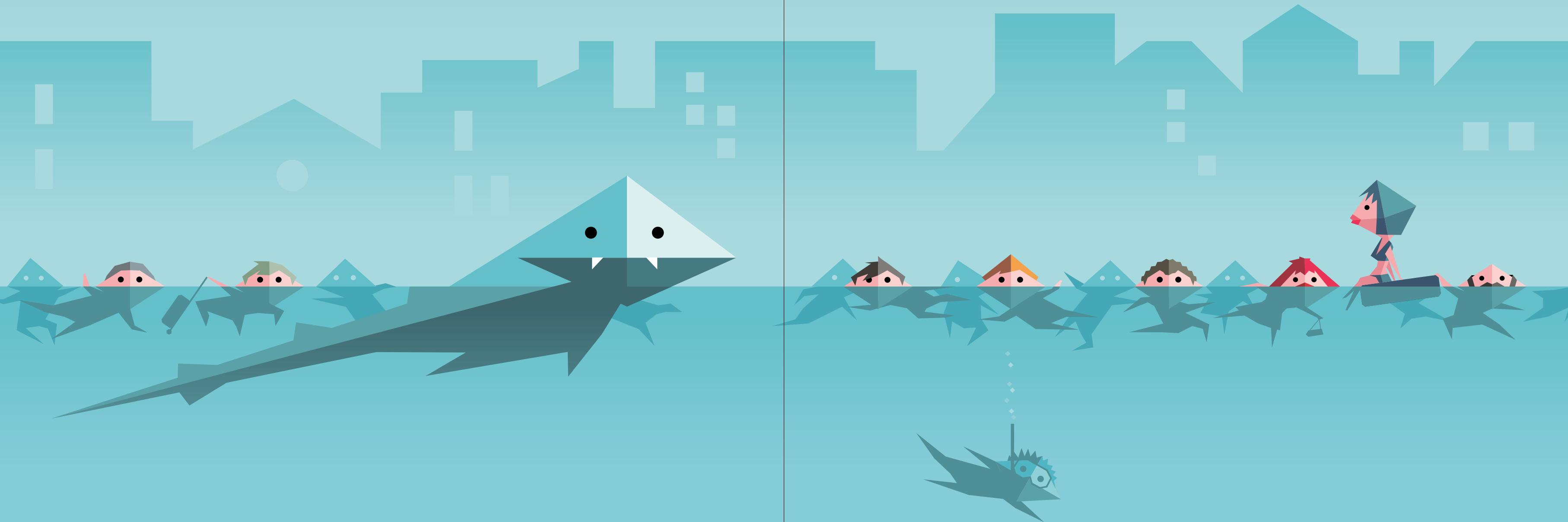
Žvėris taip pat sapnuoja potvynių ir atoslūgių sapną. Tik jo sapne vietoj vandens būna žmonės. Jūra žmonių,

iš įvairių pasaulio šalių sugrįžtančių, plūstančių atgal į savo miestą. Sugrįžtančių, kad čia pasilikty. Ypač daug tame sapne vaikų ir jaunimo. Jie parkeliauja į Kauną, pripildo jo gatves, aikštes, nustebę randa čia puikiausių klubų, sutvarkytus parkus, dviračių takus, žaidimų aikšteles, universitetus ir dar daug visko. Jie sveikinasi, dalijasi vaikystės prisiminimais apie savo miestą, susitinka draugų ir pažįstamų. Žvėris vaikštinėja tarp jų visiškai nesislėpdamas ir noriai su visais fotografuojasi, o kitą

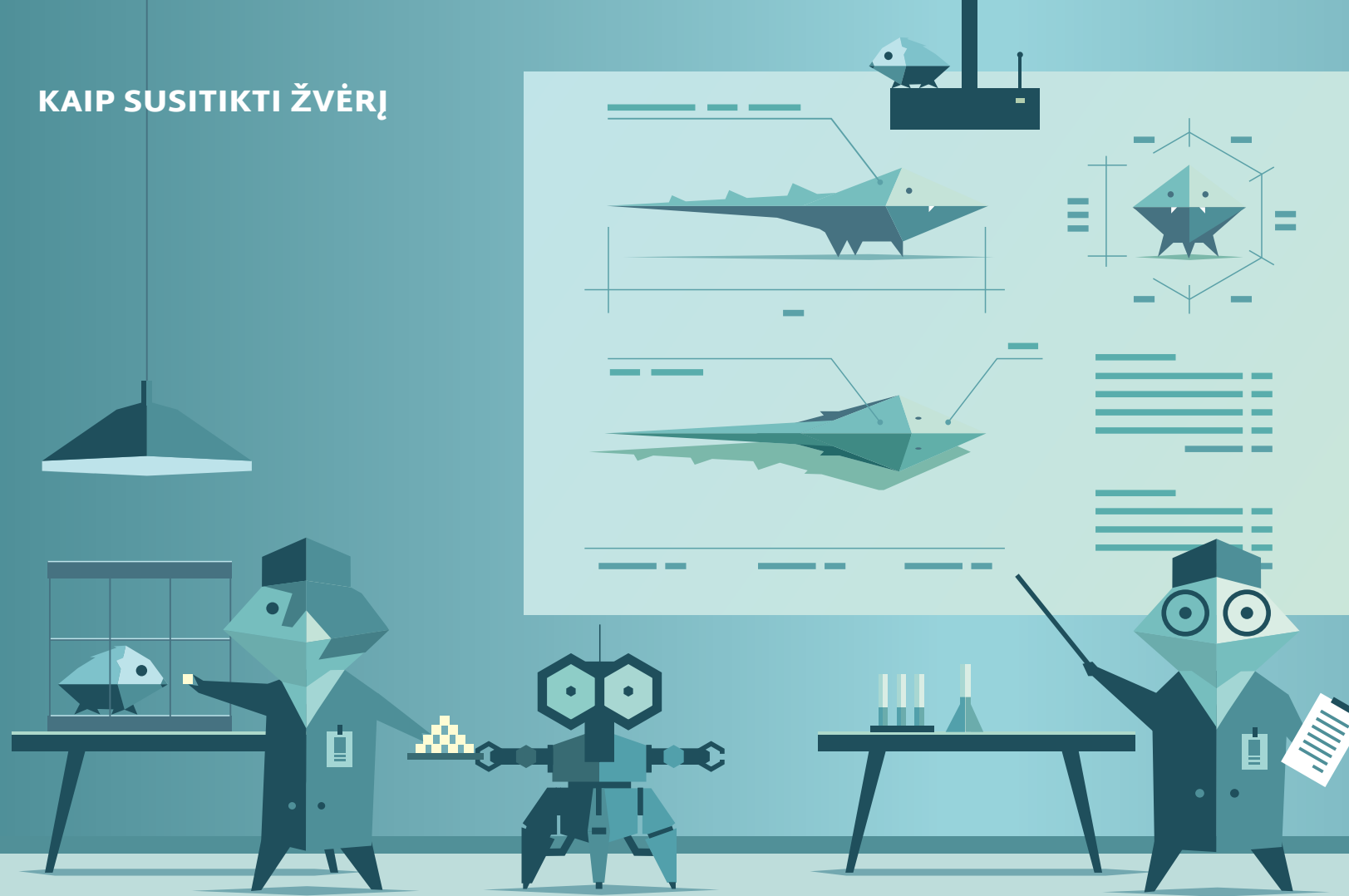
dieną visuose interneto portaluose ir televizijose pilna neregėtų vaizdų, ir tais vaizdais gėrisi ir dalijasi visas pasaulis.

Štai toks būna Žvėries sapnas.

Tuomet jis nubunda ir klausydamasis, kaip Nemune tyliai kyla vanduo, pasvajoja, kaip būtų nuostabu, kad šis sapnas nebūtų tik sapnas, o virstų tikrove.

KAIP SUSITIKTI ŽVĖRĮ

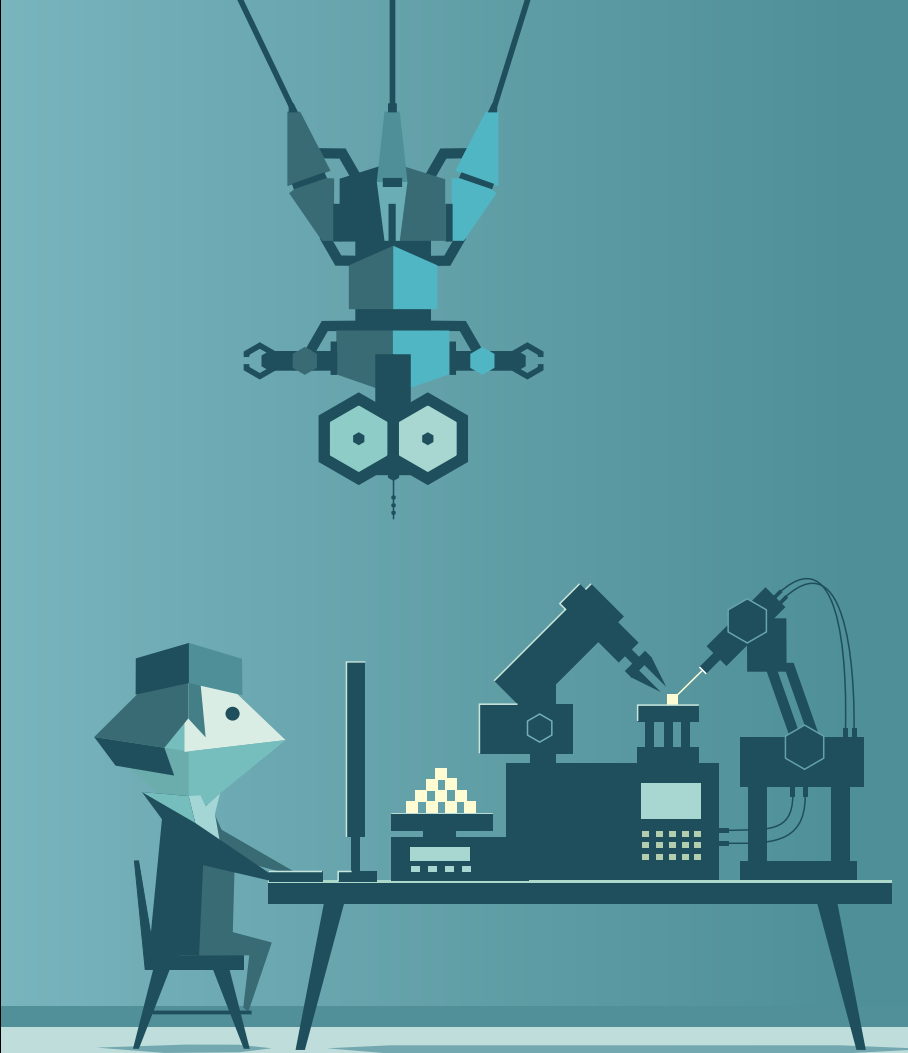

Apie tai, kaip ir kur galima garantuotai susitikti Mitinį Kauno Žvėrį, miestiečiai vieningos nuomonės neturi. Na, vaikai žino, kad reikia prieš miegą skaityti pasakas, ir labai gali būti, kad jis tyliai atslinks pasiklausyti. Bet gali ir neatslinkti. Žvėris labai užsiėmęs, kol apžiūri, ar mieste viskas gerai, kartais net visą naktį sugaišta.

Štai mokslininkai mano, kad, norint susitikti Žvėrį, reikia tiksliai žinoti, kur jo teritorija, kokio Žvėris dydžio, kaip jis reaguoja į garsą, šviesą ir visokius oro temperatūros pokyčius, su kuo jis giminiuojasi, ar miega žiemos miegu ir per kiek laiko suvirškina prarytą šamą. Kaip tokius dalykus galima sužinoti? Niekaip. Todėl mokslininkai mieliau domisi jūrų kiaulytėmis, nes su jomis viskas paprasta ir aišku.

Paprasti miestiečiai Žvėrį mato retai, tačiau jo buvimą jaučia. Juk kas kitas, jei ne jis, baido varnas ir tos krankdamos suka ratus virš Kauno stogų žiemą vasarą? Arba kas, jeigu ne jis, naktimis gainioja po miestą motociklininkus, ir tie lekia keldami baisų triukšmą, nes aiškiai persigandę? Arba kas supina troleibusų laidus, ir troleibusas priverstas sustoti? Jau nekalbu apie nurankiotas nuo žvejų kabliukų žuvis, apgraužtus daugiabučius ir taip toliau. Tai vis Žvėries darbas, tyčia ar netyčia.

Dėl šitų ir daugybės kitų dalykų pasikalbėti su Žvėrimi labai labai norėtų žurnalistai. Įsivaizduojate, kas būtų, jeigu Žvėris sutiktų ateiti į spaudos konferenciją? Per pasaulį nusiristų žinia, esą Lietuvos mieste Kaune gyvena Mitinis Žvėris, ir ne tik gyvena, bet netgi sutinka duoti interviu.

Įsivaizduojate: Mitinis Žvėris!

Pasaulyje visi pultų žiūrėti, kur ta Lietuva. Manote, iš karto rastų? Nieko panašaus. Daug kas Lietuvą painioja su Latvija. Arba su Lichtenšteinu. Kai kas mano, kad Lietuva yra Afrikoje, yra ir tokių, kurie tvirtina, esą Lietuvos apskritai nėra. Tokie, žinoma, niekur nevažiuotų, ir patys kalti būtų. O guvesni ir labiau išsilavinę Lietuvą galiausiai rastų, nes kai žmoniškai ieškai, tai ir randi.

Paskui visi pultų ieškoti, kur Lietuvoje tas Kaunas. Plūktųsi, kol išmoktų teisingai užrašyti pavadinimą: Kunas, Kaunis, Kowno, Kauna... Galiausiai pasižymėtų maršrutą ir skubėtų pirkti lėktuvo bilietų.

Ir štai ateitų tokia diena, kai į Kauną iš viso pasaulio suvažiuotų reporteriai, blogeriai, influenceriai, operatoriai! Oi, kas čia dėtųsi! Kaune nespėtų leistis lėktuvai, o viešbučiai būtų pilni susirūpinusių vyrų ir moterų su filmavimo kameromis, mikrofonais, juodais akiniais, planšetėmis, išmaniaisiais telefonais, ir jie kalbėtų visomis žinomomis pasaulio kalbomis ir dar dviem nežinomomis. Jų privažiuotų tiek, kad spaudos konferencijos vietą tektų tris kartus perkelti vis į didesnę salę: iš pradžių būtų manoma, kad užteks universiteto didžiosios aulos, paskui – kad dramos teatro salės, bet galiausiai, nieko neveiksi, tektų tokiam įvykiui skirti visą sporto areną.

Triukšmas toje arenoje būtų kaip per svarbiausias sporto varžybas. Visi norėtų būti kuo arčiau scenos, kurioje tuoj tuoj pasirodys Kauno Žvėris. O kokių tik klausimų būtų jam prigalvoję: kokia jo kilmė, ar jis matė Vytautą Didįjį, ar jam patinka Simpsonai, ar moka skraidyti, ar yra sutikęs Sniego Žmogų, ar amerikiečiai tikrai buvo Mėnulyje, ar labai karšta ugnis iš jo nasrų, ar būna raganų, ar yra ufonautų, kaip išgydyti visas ligas, kaip atrodo Požeminis Kaunas ir kaip tenai patekti, kada pasaulyje baigsis visi karai, kurioje vietoje nuskendo Atlantida, kur dingsta koinės? Ir taip toliau, ir panašiai.

Beje, kaip derėtų kreiptis į Kauno Žvėrį – „jūs“ ar galima tujinti? Viena vertus, Žvėris – pats seniausias Kauno (gal ir ne vien Kauno) gyventojas, tad gerbti jį privalu. Juo lab kad nemandagus klausinėtojas gali rizikuoti net savo galva. Kita vertus, tai – mūsų Žvėris ir mūsų santykiai su juo ypatingi. Jis kartu ir svetimas, ir savas. Panašu, kad geriausia būtų jo paties pasiklausti, kaip į jį kreiptis.

Tai štai kaip būtų, jeigu Žvėris sutiktų ateiti į spaudos konferenciją.

Tačiau kol kas jis nesutinka.

Bet ką gali žinoti, gal vieną gražią dieną ims ir sutiks.

Va tada tai bus Kaune šventė!

KAIP ŽVĖRIS KARTAIS PALIEKA KAUNĄ

Jums turbūt įdomu, ar būna, kad Žvėris staiga nebedirba? Pavyzdžiui, suserga. Arba iškeliauja kur nors. Arba išeina atostogų?

Na, atostogų mitiniai žvėrys neturi. Jei jau esi Žvėris, tai turi visą laiką juo būti be jokių atostogų. Susirgti Žvėriui pasitai-ko, bet labai retai. Maždaug kas du šimtai metų. Paskutinį kartą taip buvo atsitikę, kai pro Kauną keliavo Napoleono kariuomenė. Žvėris buvo smarkiai peršalęs ir gulėjo savo lo-voje po Pilimi. Jam skaudėjo galvą, buvo silpna, liūdna ir pik-ta. Jis turėjo temperatūros, tad iš nasrų visą laiką ėjo ugnis, dėl to savijauta tik dar pablogėjo. Napoleono kareiviams buvo pranešta, kad Kauno Žvėris ypač piktas ir irzlus, tad jie, galima sakyti, pirštų galiukais pratipeno per Kauną, žirgams kanopas aprišę skudurais, kad tik Žvėries nesuerzintų. Pats Napoleonas taip pat daug nerėkavo, ramiai pernakojo Kar-melitų vienuolyne prie žvakės šviesos, o rytą jo armija pasi-statė tiltą per Nemuną ir išdulkėjo į Rusiją su visais muštis.

Keliauti Žvėris labai norėtų, bet vis nesiryžta. Kaip sa-kiau, jo giminaičiai gyvena toli, o ir bendrauti su jais ne-labai įdomu. Į tolimas šalis, žinoma, galima nuskristi, ir

Kauno Žvėris apie tai vis pasvarsto, bet apie tai ... kitoje pasakoje.

Tačiau kartais jis palieka Kauną.

Visi žino, kad Žvėries darbas yra žiūrėti, ar mieste viskas ge-rai. Jeigu jis randa ką nors negerai, tai pataiso arba palieka pataisyti kitiems. Tačiau keliaudamas po miestą Žvėris ne tik žiūri, kur koks medis pavojingai pasviro, kur kanalizaci-jos šulinys atviras ar lubos gali įgriūti. Žvėris žiūri, ar viskas gerai patiems miestiečiams. Jis klausosi pokalbių, stebi, kaip žmonės bendrauja, kokios jie nuotaikos, kaip rūpinasi savo išvaizda ir švara, ką veikia ir ko moko savo vaikus. Jam labai svarbu, kad žmonės rūpintųsi vienas kitu ir savo miestu.

Ką reiškia mylėti savo miestą? Reiškia – dėl jo stengtis. Reiškia – pastebėti, kas negerai, ir eiti taisyti. Reiškia – tie-siai pasakyti, kas tau mieste nepatinka, ir būtinai čia pat pasiūlyti, kaip pagerinti. Jeigu Žvėris mato, kad miestiečiai va taip rūpinasi ir visi stengiasi pagal išgales dalyvauti miesto gyvenime, jis būna laimingas ir eina į Nemuną val-gyti moliuskų.

Bet vos tik Žvėris pajunta, kad kauniečiai liovėsi savo miestą mylėti, liovėsi dėl jo stengtis, jis sunerimsta. Mat

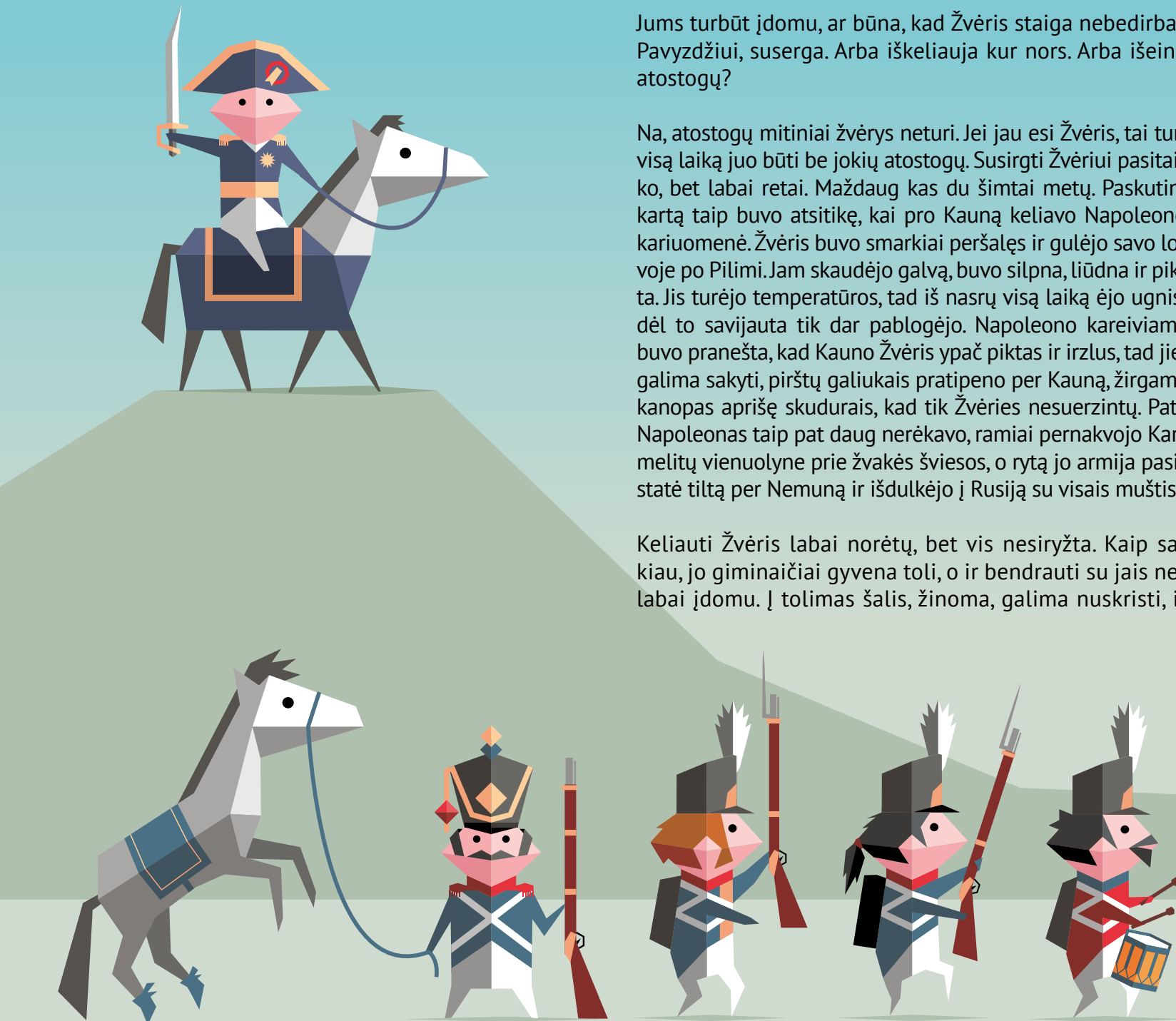
tarp Žvėries ir Kauno miesto galioja sutartis, atsiradusi tą dieną, kai jis buvo prarijęs saulę. Miestiečiai pagal tą su-tartį yra įsipareigoję rūpintis vienas kitu ir savo miestu, o Žvėris įsipareigojęs ginti miestą nuo priešų ir kitokių ne-gandų. Tad jeigu ši sutartis sulaužoma, Žvėris pasitraukia į Požeminį Kauną ir Saulėtajame Kaune nebesirodo.

Kai taip nutinka, miestą apipuola negandos.

Žvėris tūno Požeminiame Kaune ir viską girdi, viską stebi. Yra manančiųjų, kad jis vis dėlto neapleidžia Kauno vi-siškai, tik veikia ne pats, o per Slaptuosius Kauniečius – per Žvėries Draugiją Kaune, kituose Lietuvos miestuose ir visame pasaulyje. Būtent šie garbingi žmonės padeda atkurti mieste tvarką ir taiką, ir tada Žvėris vėl gali ramia širdimi keliauti naktimis po Kauną savo įprastais takais ir takeliais.

Jūs taip pat neabejotinai pažįstate bent vieną ar net kelis žmones iš Žvėries Draugijos. Atidžiai apsidairykite – juos galima pažinti iš gerų darbų, daromų miestui.

Norite ir patys tapti Kauno Žvėries Draugijos nariu? Jau da-bar pradėkite daryti miestui gerus darbus ir būkite pasi-ruošę. Ateis diena, ir slaptoji Žvėries Draugija pakvies jus!

APIE POŽEMINIO KAUNO BIBLIOTEKĄ

Po Kauno viešąją biblioteką, į kurią Žvėris naktimis ateina paskaityti knygų ir kartais netyčia apsvilina jų puslapius, yra laiptai į rūsius. Nebijantieji ten įžengti žino, kad tai ypatinga vieta. Tai vienas iš nedaugelio slaptųjų įėjimų šalia Kauno pilies, Rotušės požemių ar Kauno fortų, pro kuriuos patenkama į Požeminį Kauną. Šioje vietoje Saulėtojo Kauno gyventojai gali arčiausiai priartėti prie Požeminio Kauno. Jeigu bus atsargūs.

Bibliotekoje saugomi visi Kauno pasakojimai, visos legendos, visos istorijos. Biblioteka labai neįprasta.

Ką gi joje randa atvykėlis? Paklauskite.

Nulipęs laiptais žemyn, patenki į gražiai apšviestą senovinę skliautuotą salę. Apsidairai ir aikteli: nepamačius, yra laiptai į rūsius. Nebijantieji ten įžengti žino, kad tai ypatinga vieta. Tai vienas iš nedaugelio slaptųjų įėjimų šalia Kauno pilies, Rotušės požemių ar Kauno fortų, pro kuriuos patenkama į Požeminį Kauną. Šioje vietoje Saulėtojo Kauno gyventojai gali arčiausiai priartėti prie Požeminio Kauno. Jeigu bus atsargūs.

– Nueik šiuo adresu Saulėtajame Kaune ir tiksliai tą valandą ir minutę sužinosi viską, ką norėjai sužinoti. Sakyk, ar nebijai vaiduoklių?

Jeigu pasakysi, kad nebijai, žmogutis palinkės tau sėkmės ir palydės iki laiptų. To žmogučio vardas – Bibliotekinininkas. Tu nusteбės ir priblokštas, tačiau vis tiek leisiesi jo vedamas ir paklausysi patarimo.

Prabėgus kelioms dienoms ateisi į nurodytą vietą Saulėtajame Kaune. Tiksliai nurodytą valandą ir minutę prieš tave ims kilti vaizdai. Neišsigąsk. Taip veikia Požeminio Kauno biblioteka. Tu pamatysi tave dominantį žmogų ar žmones, dalyvaujančius tave dominančiuose įvykiuose. Pamatysi visa tai tarsi filmą, rodomą tiksliai toje vietoje, kur įvykis vyko. Pamatysi to amžiaus drabužius, išgirsį tų laikų kalbą. Tau bus parodyta viskas kaip buvo. Kai

sužinosi, ką norėjai sužinoti, vaizdai išnyks. Pajusi vėją, vėl išgirsi gatvės triukšmus. Galėsi nusteбės eiti namo.

Požeminio Kauno biblioteka tokia yra todėl, kad miesto sienos ir akmenys taip pat turi atmintį. Svarbūs įvykiai, žmonių gyvenimai, džiaugsmas, kančios, pralaimėjimai ir pergalės įsirašo sienų plytose ir grindinio akmenyse. Atėjus laikui ir esant norui, galima pamatyti tuos įrašus – sienų, grindinių ir šaligatvių atsiminimus. Tereikia susirasti Bibliotekinininką ir pasakyti jam, ką nori sužinoti. Ir dar reikia elgtis labai atsargiai, nes per arti Požeminio Kauno Saulėtojo Kauno gyventojas negali ilgai užsibūti.

APIE KARALAITĘ IR KAUNO ŽVĖRĮ DAR VIENĄ KARTĄ

Kaip jau pasakota, Žvėries ir Karalaitės santykiai Požeminiame Kaune yra kebloki. Žvėris kelis kartus visokiais būdais bandė su ja susidraugauti, bet nepavyko.

Žvėriui dėl to labai nesmagu.

Sunku pasakyti, ar jis įsimylėjęs Karalaitę. Vargu, tačiau draugauti tikrai norėtų. Juk patys pagalvokite: kai esi Kauno Žvėris arba apskritai bet koks Žvėris, tau sunku su kuo nors susidraugauti, tiesa? Daugelis tavęs bijo, kitas daugelis tavęs nemėgsta, o trečias daugelis apie tave apskritai nežino.

O tu tuo metu slampinėji vienišas.

Būna dienų, kai taip norėtum, jog kas nors pavadintu tave ne Kauno Žvėrimi, o... Žvėriuku. Arba Žvėreliu. Ir gal net paglostytų. Na, gerai, glostyti gal ir nereikia, bet draugiškai pasikalbėti būtų ne pro šalį.

Užburta Karalaitė, kaip galima įsivaizduoti, būtų puiki draugė Žvėriui.

Tačiau ji nenori draugauti.

Tiesa?

Ji tikrai nenori?

Tiesą sakant, to niekas nežino.

Tiesą sakant, niekas nežino, apie ką galvoja Karalaitė ir ką veikia, kai nepriiminėja atvykėlių Atminties Salėje. Niekas

nežino, kokios mintys ateina jai į galvą, kai, apliejusi Žvėrį vandeniu iš balkono, eina gultis į savo lovą kažkur rūmų gilumoje tarp daugybės daiktų daiktelių. Netgi jos lovos niekas nėra matęs, nes niekam nevalia įžengti į jos kambarius.

Niekas nežino, apie ką ji kalbasi su savo kariuomene ir ar apskritai kalbasi.

Niekas nežino, ką ji mano apie tą dieną, kai buvo užburta, atsidūrė Požeminiame Kaune ir buvo priversta laukti, kol atsiras koks nors karžygys ir ją išvaduos. Niekas nežino, ar per tuos ilgus metus bent vienas karžygys buvo atsiradęs. O jeigu buvo, tai kodėl jam nepavyko išvaduoti karalaitės?

Niekas netgi nežino, kas užbūrė Karalaitę.

Niekas nežino, kada taip nutiko.

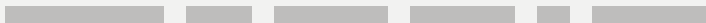
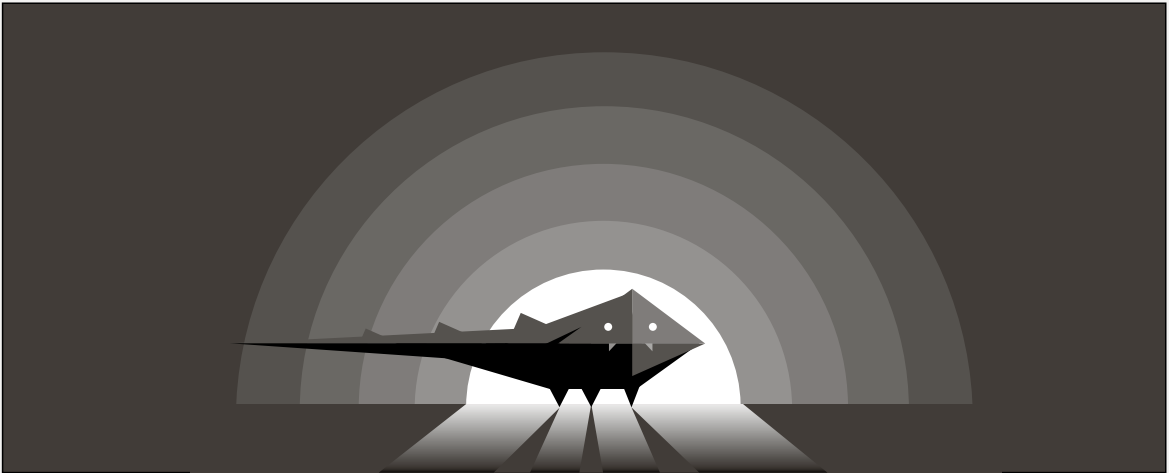
Niekas nežino, kokio karaliaus ir kokios karalienės dukra yra Karalaitė.

Aišku tik tiek, kad tai turėjo būti ypatingi ir galingi karaliaus su karaliene, mat Karalaitė iš jų paveldėjo tikrai karališką didybę bei puikybę. Nes iš kur kitur tas pomėgis krėsti išdaigas Kauno Žvėriui?

Taigi.

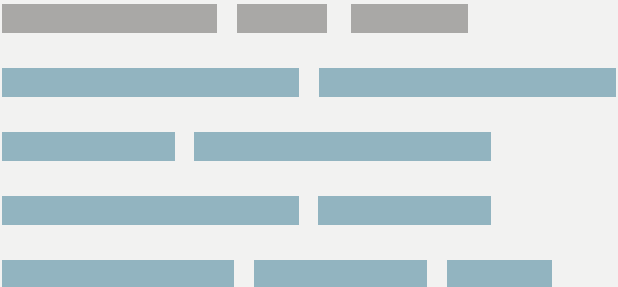
Kauniečiai, gyvenantys Saulėtajame Kaune, yra paslapčių turintys žmonės ir apie tai jau pasakota.

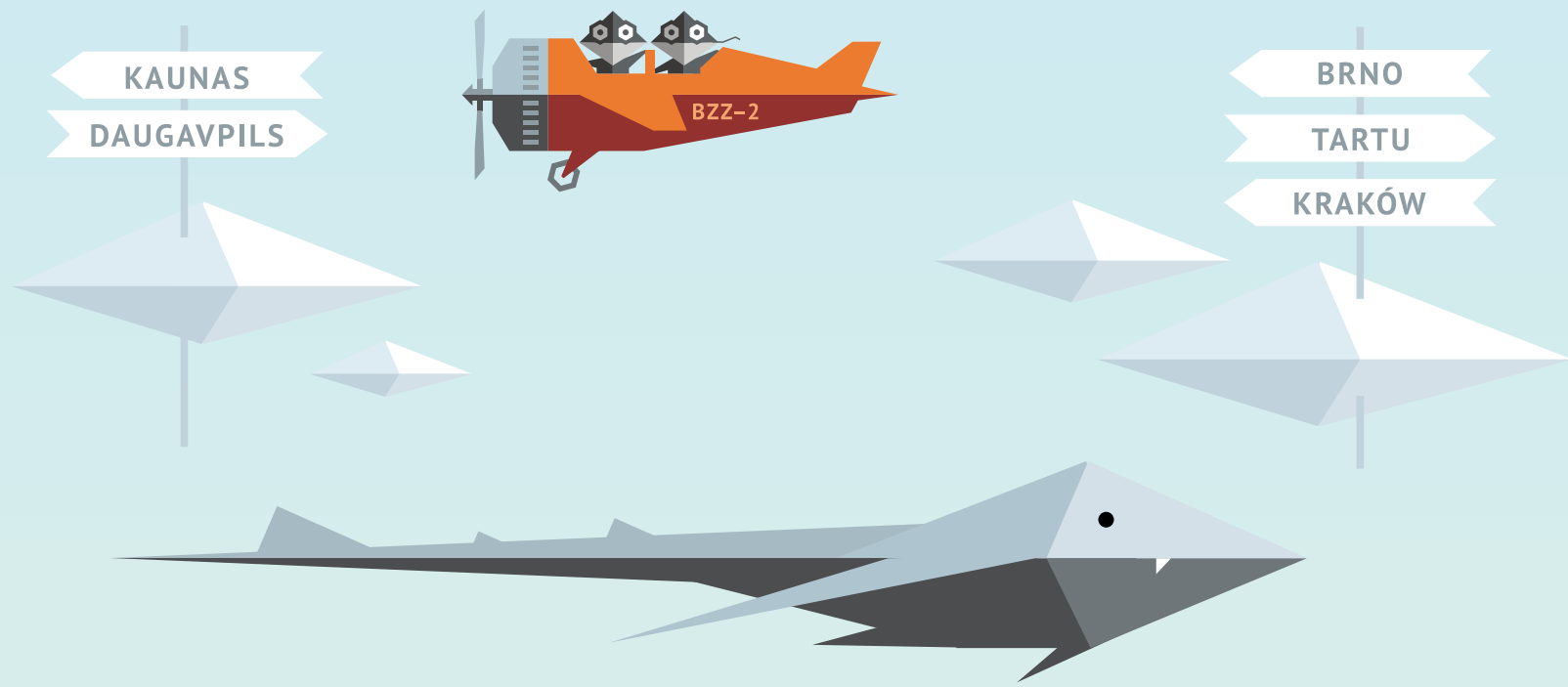
Bet Požeminis Kaunas turi dar daugiau paslapčių!

Kauno Karalaitė

Rezultatų 0

KAIP ŽVĖRIS KETINA NUGALĖTI BAIMĘ

Jau girdėjote apie tai, kad Kauno Žvėris bijo aukščio. Jis tarsi ir moka skraidyti, tačiau vos pakyla aukščiau Kauno Rotušės bokšto, jam ima suktis galva. Galbūt dėl to jis ir vengia kur nors keliauti, o jeigu ir keliauja, tai plaukte, bet ne skriste.

Žinoma, jis norėtų nebijoti skraidyti, bet tai nėra taip paprasta.

Dėl savo baimės Žvėris vieną gražią naktį net buvo nuėjęs pas garsų Kauno psichologą.

Psichologas jam pasakė:

– Baimė gydoma paprastai: reikia nuo jos ne bėgti, o eiti jos pasitikti.

Tai pasakęs psichologas mikliai užtrenkė duris, nes labai bijojo Žvėries.

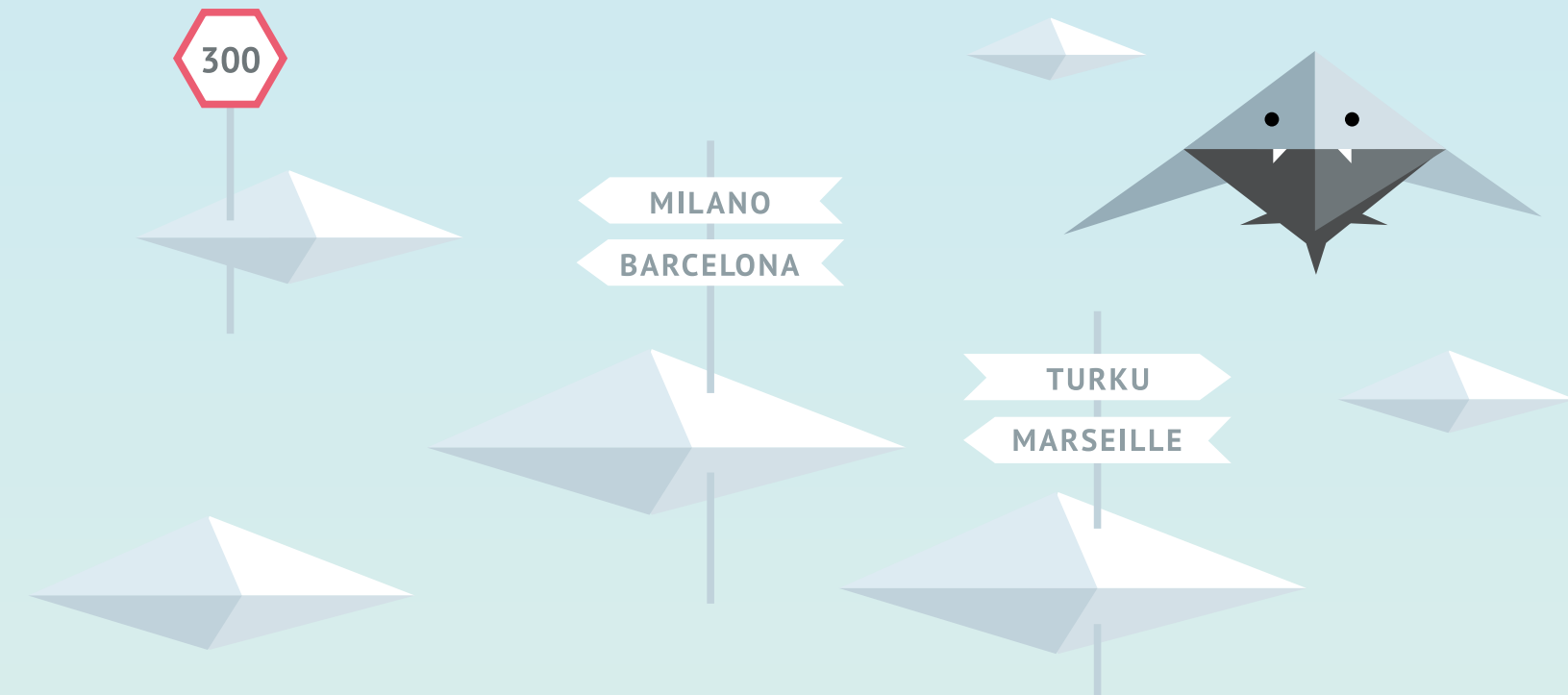
Žvėris grįžo namo ir ilgai galvojo.

Žinoma, psichologas ne visai teisus. Juk jeigu, pavyzdžiui, bijote liūto, bet ne bėgsite nuo jo, o, priešingai, įlįsite pas jį į narvą, geruoju tai nesibaigs. Savo baimę gal ir nugalėsite, bet liūtas vis vien jus suės. Arba galite įtikinti save, kad nebijote šokti nuo stogo, tik kas iš to? Nušokę arba ką nors susilaužysite, arba net užsimušite. Žodžiu, kartais bijoti labai verta ir labai sveika.

Bet ne visada.

Pavyzdžiui, skraidyti Žvėris neturėtų bijoti, nes turi šiokius tokius sparnus, yra ne kartą skridęs ir skraidyti moka. Kas blogo gali jam atsitikti? Ir apskritai, norint nugalėti baimę, nereikia galvoti apie tai, kas blogo gali atsitikti. Reikia galvoti, kas gali atsitikti gero!

O štai gero gali atsitikti daug!

Tad Žvėris antrą gražią naktį (pirmą gražią naktį, kaip pamenate, jis lankėsi pas psichologą) paėmė popieriaus, pieštuką ir surašė, kas gero gali atsitikti skraidant:

* Iš Kauno galima nuskristi į Latvijos miestą Daugpilį, pamatyti tokio menininko Rothko muziejų ir aplankyti Žvėries broliuką – Latvijos namų dvasių Pūkį (Pūķis). Pūķis latviams padeda saugoti namus, neša turtus, bet kartais pavirsta slibinu su devyniomis galvomis.

* Iš Daugpilio galima nuskristi į Estiją, apžiūrėti Tartu miestą ir jo universitetą. Paskui Saremos saloje susitikti su Didžiuoju Toliu (Suur Tõll). Tai toks estų milžinas, padedantis nudirbti darbus. Beje, jis labai karšto būdo ir bendrauti su juo reikia apdairiai, nes turi ažuolo dydžio lazda.

* Iš Estijos salos galima nuskristi į Suomiją, į Turku miestą, ir apžiūrėti senovinę pilį bei burlaivį „Suomen Joutsen“. Tada galima aplankyti muminukus (moomins). Tai

tokie labai draugiški ir malonūs troliai. Apie juos sukurta daug pasakų, ir Kauno Žvėris tas pasakas yra skaitęs.

* Iš Turku galima nuskristi į Švedijos miestą Geteborgą. Ten yra labai įdomus operos teatras ant jūros kranto, paskui galima išgerti arbatos su Kalu ir Ada, tik reikia žiūrėti, kad jie nesusipyktų. Kalas ir Ada – keista porelė, apie ją Geteborge visi pasakoja istorijas.

* Iš Geteborgo jau tiesus kelias į Danijos miestą Arhusą. Ten galima aplankyti Vikingų muziejų su šešiais labai svarbiais akmenimis. Kauno Žvėris galėtų susitikti ką nors, kas jam papasakotų apie senovės didvyrį Amletą (Amlóði).

* Iš Arhuso galima skristi į Vokietijos miestą Hamburgą, bus visai netoli. Ten verta pamatyti vieną iš Europos stebuklų – didžiulę Elbės filharmoniją. Paskui skrisdamas virš Vokietijos Kauno Žvėris galėtų susitikti Volpertingerį

(Wolpertinger). Wolpertingeris labai keistas padaras – nei žvėris, nei paukštis. Jis turi elnio ragus, kiškio galvą, vanago sparnus, anties kojas, o kartais ir dar ką nors keisto. Dar jis yra didelis bailys.

* Iš Vokietijos galima nuplasnoti į Čekijos miestą Brno. Centrinėje miesto aikštėje yra astronominis laikrodis, kuris iš tiesų joks astronominis, tik taip vadinamas. Dar ten yra Brno Drakonas. Jo seniai niekas nematė, tad Žvėriui būtų įdomu jo paieškoti.

* Iš Čekijos galima nuskristi į Slovakiją, į Košicės miestą. Šis miestas pirmasis Europoje gavo herbą. Slovakijoje Kauno Žvėris turi net kelis draugus – vandenius. Čia juos vadina vodnikais. Kartais jie gelbėja skęstančiuosius, o kartais skandina. Kauno Žvėris su vodnikais galėtų palošti kortomis – jie tai mėgsta.

* Iš Košicės miesto galima nusigauti į Vengriją. Ten yra Debreceno miestas, o jame – Roko mokykla, kurioje mokosi norintieji tapti muzikos žvaigždėmis. Netoli Debreceno yra urvas, jame gyvena Slibininis (Sárkány). Kauno Žvėris galėtų pasikalbėti su juo apie lobius, o ypač apie karalaites – Slibininis ne vieną jų yra pagrobęs per savo ilgą slibinavimą.

* Iš Vengrijos visai netoli skristi iki Rumunijos miesto Timišoaros. Šiame mieste, kaip kadaise Kaune, buvo konkė – arklių traukiamas tramvajus. Kauno Žvėrį Timišoaroje labiausiai domintų požeminis miestas, kurį dabar kaip tik atkasa archeologai.

* Iš Timišoaros skrendama tiesiai į Bulgarijos Plovdivą. Plovdive yra Filipopolis – senovės romėnų amfiteatras; žmonės eidavo tenai žiūrėti spektaklių. Gali būti, kad amfiteatrą pastatė milžinas Ispolinas, nes kas gi kitas pakeltų tokius didelius akmenis?

* Iš Plovdivo galima nuskristi į Graikiją, į Tesalonikus. Ten yra metro, ir Kauno Žvėris galėtų palandžioti jo tuneliais. Tačiau labiausiai Žvėris norėtų susitikti tikrą undinę, vardu... teisingai, Tesalonikė.

* Tesalonikų undinė gali parodyti kelią per jūrą į Kiprą. Ten yra Limasolio miestas. Jame Kauno Žvėris galėtų susitikti ichtiokentaurų! Jie lydėjo deivę Afroditę, jai gimus iš jūros putos. Ichtiokentaurų viršutinė kūno dalis – kaip žmogaus, priekinė apatinė – kaip arklio, jie turi žuvies uodegą ir vėžio žnyplės ant galvos! Dar mieste stovi didžiulė kryžiuočių ordino pilis.

* Iš Kipro Kauno Žvėris gali nuskristi į Maltą, į Birkirkaros miestą. Jame yra geležinkelio stotis, tačiau paties geležinkelio, vadinto „sausumos laivu“, seniai nebelikę. Užtat yra daug kačių; maltiečiai jas gerbia, nes katės labai paslaptingos.

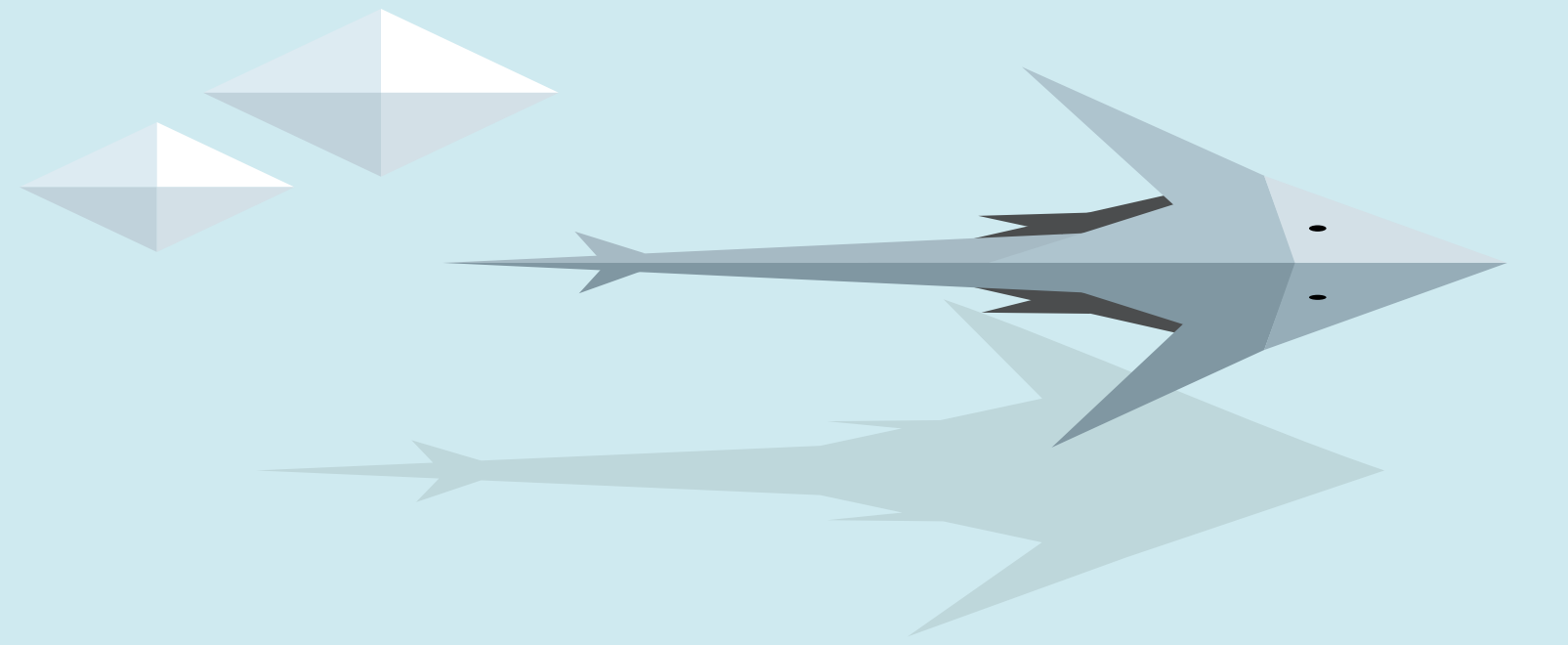
* Paskui Kauno Žvėries lauktų ilgas skrydis į Ispaniją, į Barseloną. Ten atvykėlį pasitiktų Barselonos milžinai, arba Didžiagalviai Gigantai (Gegants i Capgrossos) ir aprodytų jam miestą su pasakiškais architekto Antonio Gaudi namais.

* Tada jau galima skristi per kalnus į Portugaliją ir nusiileisti tiesiai į Porto miestą. Jame būtina aplankyti „Livraria Lello“ knygyną, kuriame sukauptos visos pasaulio pasakos; pats knygynas irgi pasakiškai gražus. Kauno Žvėris ten sutiktų vandenų valdovę Nabiją (Nabia) ir turėtų būti mandagus, nes ji labai galinga.

* Iš Portugalijos tektų skristi į Prancūziją ir leistis Marselyje. Ten Kauno Žvėris pagaliau sočiai pavalgytų, nes Marselis – pasaulio sardinių sostinė! Netoli Marselio galima sutikti pabaisą Taraską (Tarasque).

* Tada lauktų tolimas skrydis į Airiją, į Korko miestą. Korko yra Šendono Drakonas (Dragon of Shandon); iš tiesų tai ne drakonas, o naktinis paradas, skirtas derliaus nuėmimo šventei. Paskui reikia keliauti į Blarnio (Caisleán na Bhlárna) pilį ir pabučiuoti Blarnio akmenį.

* Nuo Blarnio akmens labai labai labai ilgai skrendama virš Anglijos atgal į žemyną ir nusileidžiama Olandijoje, Roterdamo uoste. Čia gyvena labai garsus mokslininkas Erazmas Roterdamietis ir dabar yra jo vardu pavadintas universitetas.

Kauno Žvėris galėtų įlipti į kokį nors Roterdamo dangoraižį ir tolumoje, jūroje, pamatyti pabaisą Krakeną.

* Iš Roterdamo galima nuskristi į Belgiją, Gento miestą. Gento senamiestis toks gražus, kad dailininkai važiuoja jo piešti. Dar Gente gyvena Raudantis Drakonas (Draak van Gent). Kauno Žvėris galėtų jį susirasti ir paguosti.

* Iš Belgijos galima nuskristi į Liuksemburgą, į Ešą prie Alzeto. Šiame mieste yra siauriausias pasaulyje Lankelzo geležinkelis – jis dirba tik sekmadieniais! Kauno Žvėries svečiuose laukia Meliuzina (Melusine), fėja su gyvatės uodega, valdanti visas upes.

* Toliau lauktų labai ilgas ir smagus skrydis per Alpių kalnus į Italijos Milaną. Milane yra Sforcų pilis, iš ten kilo Lietuvos karalienė Bona. Žvėris gali tikėtis pamatyti pačią Bišoną (Biscione) – žmones ryjančią Milano gyvatę, gyvenančią po pilimi.

* Iš Milano per kalnus ir Adrijos jūrą galima nuskristi į Kroatiją. Ten yra Splito miestas. Mieste tebėra Romos imperatoriaus Diokletiano rūmai. Žvėris čia turėtų saugotis nykštuko Tintiliničiaus (Tintilinić), mat tas gali nežinia ką iškrėsti.

* Tada jau galima skristi į Austrijos miestą Gracą. Ten reikia apžiūrėti turbūt patį keisčiausią šiuolaikinio meno muziejų, panašų į banginį-cepeliną-medūzą-medį. Dar Grace gyvena Štirijos Drakonas. Kauno Žvėris tikrai turėtų apie ką su juo pasikalbėti.

* Iš Graco lieka tik skrydis į Lenkiją, tiesiai į Krokuvą. Krokuvoje yra Vavelio pilis, joje palaidotas karalius Jogaila. Po pilimi yra urvas, jame gyvena Vavelio Slibinas (Smok Wawelski). Jis yra Kauno Žvėriui artimas kaip brolis, jeigu Žvėriui kas nutiktų, tikrai atskubėtų į pagalbą. Tad Žvėris galėtų tenai paviešėti ilgiau.

* O tada jau lauktų skrydis namo, į Kauną.

Štai tokią kelionę Kauno Žvėris susigalvojo ir ilgai žiūrėjo į prirašytus lapus, krapštydamas nagu pakaušį. Kokie nuostabūs tai būtų nuotykių, kiek daug įdomaus gali nutikti skrendant!

Ir Žvėris davė sau žodį, kad tikrai išsiruoš į tokią kelionę!

Ar keliautumėt su juo kartu?

KAIP ŽVĖRIS LAUKIA ŠVENTĖS

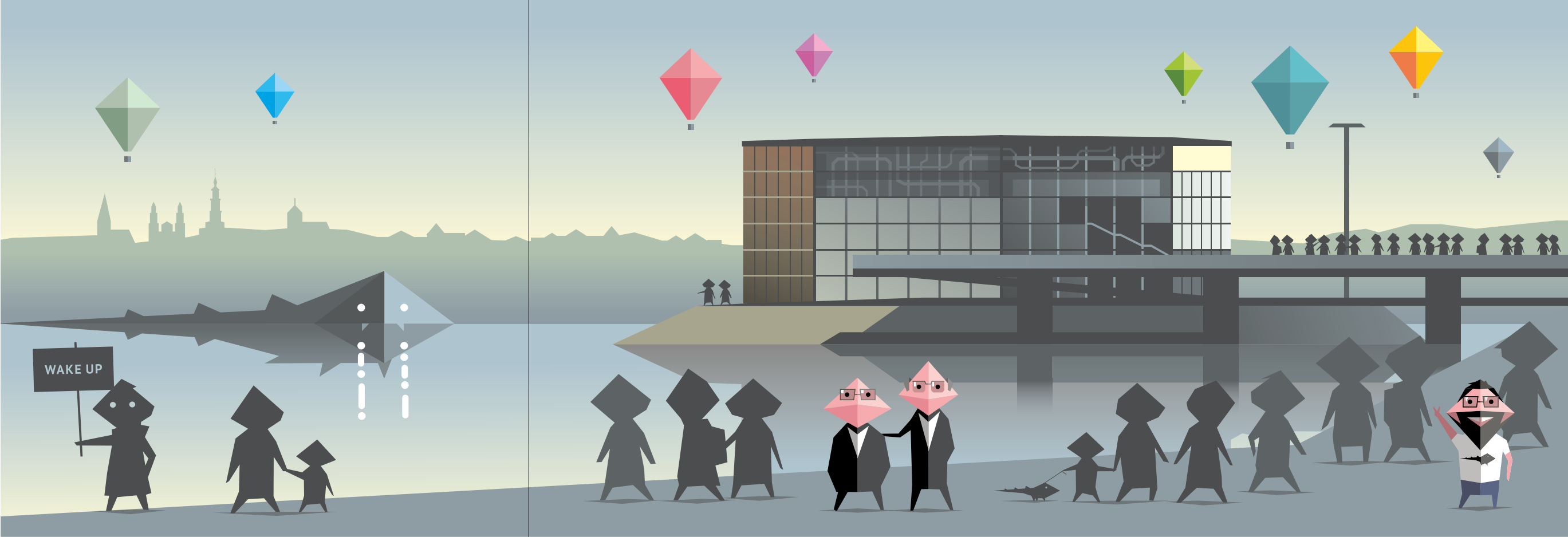
Ar pastebėjote, kad žmonės dažniausiai laukia kokios nors šventės? Vaikai laukia gimtadienio, skaičiuoja mėnesius ir dienas, kiek iki to gimtadienio liko. Paskui gimtadienis at-eina, smagiai praeina – ir kitą dieną jau imi skaičiuoti, kiek čia tų dienų liko iki kito gimtadienio. Kad būtų lengviau laukti iki to kito gimtadienio, tarpuose dar sulauki kitokių smagių švenčių. Tarkim, ateina Kalėdos. Arba atostogos.

Suaugusieji, beje, irgi mėgsta Kalėdas ir atostogas. Jiems taip pat labai patinka visokios valstybinės šventės, nes tada dažniausiai nereikia eiti į darbą. Nebent esi policininkas, gaisrininkas, gydytojas arba kareivis. Dar suaugusieji švenčia jubiliejus; jų būna retai, ir suaugusieji jų laukdami visada nerimauja. Suaugusieji apskritai šventes švenčia kitaip nei vaikai: vaikams per šventes visada linksma, paskui vaikai būtinai suserga, gi suaugusiesiems per šventes būna ne tik linksma, bet ir liūdna, kai kurie net verkia per šventes, nors paskui sako, kad šventė buvo puiki.

Žvėris savo gimtadienio neatsimena. Pirmiausia, tai buvo labai seniai, antriausia, žvėrys nešvenčia gimtadienių, nes kas gi gali pagaminti baisaus dydžio tortą, juo labiau žvakutes? Tai jau būtų ne žvakutės, o žvaakės, ir jų turėtų būti gal septyni šimtai. Būtų biškį nesąmonė (žiūrėk žodynėlį).

Žvėris apskritai nemėgsta laukti švenčių kaip žmonės. Jam labiausiai patinka, kai šventė staiga nukrenta iš dangaus. Taip nutinka gana dažnai. Štai jis apeina visą Kauną, Kauno rajoną ir pamato, kad viskas gerai. Šventė! Šventė būna ir tada, kai jam pasiseka prisikirsti moliuskų ir praryti kokį riebę Nemuno šamą. Oho kokia šventė! Dar būna, kad susitinki kokį nors seniai matytą žmogų arba vaiduoklį. Šventė tikrų tikriausia! Galiausiai būna, kad nubundi ir tau ne iiilgu, o linksma, ir tai jau savaime šventė.

Kartais miesto šventės pažadina Žvėrį. Išgirdęs muziką, jis pramerkia vieną akį ir klausosi. Jeigu būna ir fejerverkų, pramerkia ir kitą akį. Kai viskas pasibaigia, jis vėl užsimerkia, užmiega ir nubunda tik tada, kai visi jau būna

išsiskirstę. Tada prausiasi, valosi dantis, pusryčiauja, pasiklauso naujienų ir eina į darbą.

Nesupraskite neteisingai – Žvėris mielai ateitų į kokią nors Kauno šventę, jis nėra nusiteikęs prieš jas. Bet yra labai paprastas dalykas, apie kurį daugelis nepagalvoja: norint, kad Žvėris apsilankytų miesto šventėje, reikia jį į tą šventę pakviesti! Juk jūs neinate į gimtadienį nekviešti, tiesa? Juk metus laiko sukate galvą, kuriuos draugus kviešti, o kurių nekviešti, nes toli gražu ne visus savo draugus mėgstate, be to, yra ir tokių draugų, kurių truputį nekenčiate, argi ne taip? Suaugusieji net sudaro sąrašą ir išsiuntinėja išpaišytus kvietimus.

Taigi Žvėris neina ten, kur jo niekas nekviečia. Beje, negali sakyti, kad dėl to jaučiasi įsižeidęs. Kauno Žvėris iš viso labai retai įsižeidžia. Nebent miestiečiai liaujasi mylėję savo miestą.

Žodžiu, jeigu jį kas pakviestų, jis tikrai ateitų į miesto šventę.

Norite sužinoti, kaip tai būtų?

Įsivaizduokite: susirenka miesto gyventojai, daugybė šviesų, daug muzikos, visokių vaidinimų ir pasakojimų. Visi linksmi ir laimingi, nes jiems gera gyventi mieste, mūsų šalyje ir mūsų žemyne. Tada kažkas iš didžiulės minios staiga atsimena Žvėrį: ei, gal jam ten iiilgu Požeminiame Kaune? Gal jis norėtų pasilinksinti kartu? Ir pradeda šaukti:

– Žvėrie! Kauno Žvėrie! Pasirodyk!

Kitiems miestiečiams patinka tokia mintis ir jie ima šaukti kartu:

– Žvėrie! Kauno Žvėrie! Pasirodyk!

Garsas stiprėja ir tampa girdimas visame mieste ir aplink miestą.

Žvėris nubunda, pramerkia vieną akį, paskui kitą ir nustemba. Kažkas šaukia jį? Šaukia jį!!! Jis šoka iš lovos, greitai susiruošia, lenda po vandeniu ir plaukia balsų pusėn.

Ten jau visi skaičiuoja sekundes iki Žvėries pasirodymo:

– Dešimt, devynios, aštuonios, septynios, šešios, penkios, keturios, trys, dvi, viena... Scenoje – Kauno Žvėris!

Ar norėtumėte, kad vieną dieną Kauno Žvėris pasirodytų miesto šventėje ir toji šventė vadintųsi „Kaunas – Europos kultūros sostinė“?

PRIEDAS. KAUNIEČIŲ, ARBA „JO!“, ŽODYNĖLIS

Kaune visais laikais kalbėta bent keletu kalbų, bet miestiečiai puikiai susikalbėdavo. Kaip jiems tai pavykda-vo? Ogi yra tokia ypatinga Kauno kalba, kurią, jeigu moki, tai ir susikalbėsi. Ją dar vadina „JO!“ kalba, nes svarbiau-sias ir mėgstamiausias kauniečių žodis yra JO!

Jeigu pasakytas trumpai ir paprastai, jis reiškia „taip“.

Linksmi nutęstas „jooo!“ reiškia „labai gerai“.

Paprastai nutęstas „jooo...“ gali reikšti „galbūt“.

Liūdnai nutęstas „jooo...“ gali reikšti „nieko nepadarysi“.

Klausiamasis „jooo???“ arba net „ajooo???“, ištartas ke-liant balsą, reiškia, kad kaunietis piktas, ir tu geriau eik namo.

Jeigu kaunietis sumurma „jo, jo“, tai reiškia, kad jis tave girdėjo, bet neturi laiko kalbėtis.

Jeigu ironiškai pasako „jo, jo“, tai gali reikšti „ne“ arba „ne-sulauksi“, arba „meluok sau sveikas“.

Na, o jeigu kaunietis klykia „jooooooooo!“, tai reiškia, kad „Žalgiris“ laimėjo.

Kitas svarbus Kauno žodis yra BIŠKJ.

„Biškj“ sako ir kituose miestuose, ten jis reiškia „truputį“ arba „šiek tiek“, arba „trumpam“.

O Kaune „biškj“ reiškia:

Lygiai tiek, kiek reikia, ir joku būdu ne per mažai.

Ką nors dalijant, „biškj“ gali reikšti ir daugiau kaip pusę.

Jeigu kaunietis prašo „biškj“ palaukti, tai laukti gali tekti ilgai, o kartais gali ir visai nesulaukti. Kaune taip biškj būna.

Kartais vietoje „biškj“ kaunietis sako „biškutj“.

„Biškutj“ Kaune reiškia „labai“.

„Biškutj noriu“ reiškia, kad kaunietis ko nors labai nori.

„Biškutj turiu“ reiškia, kad kaunietis kažko turi labai daug, ir pavydėk jam.

Jeigu kaunietis sako „biškj jo“, tai reiškia, kad sako tiesą, nors jam dėl to truputį gėda.

Taip pat svarbus kaunietiškas žodis – ANE?

Šiuo žodžiu kaunietis dažniausiai išsako nustebimą. Jį tardamas dar ir akis išpučia, antakius kilsteli.

„Ane?“ pasakytas ironiškai reiškia „netikiu tavim“.

„Aneee?..“ tyliai nutęstas, ištartas nežiūrint pašnekovui į akis, reiškia, kad kaunietis sutriko ir nežino, ką atsakyti, bet neprisipažins, nesulauksi.

Dar svarbus Kauno žodis – BROMA.

„Broma“ reiškia vartus arba įėjimą į kiemą, virš kurio bū-tinai dar bus arka arba antras namo aukštas. Pro bromas Kauno Žvėris nardo naktimis mieste, bromose galima su-tikti visokių žmonių, pro bromas matyti, kas dedasi kie-muose, kai kurios bromos dabar jau rakinamos, bet vieną kitą dar gali rasti ir pravirą.

Kiti žodžiai.

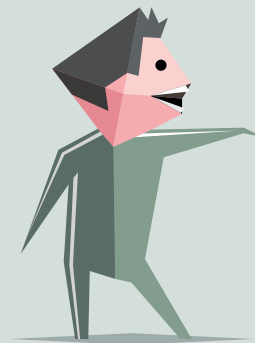
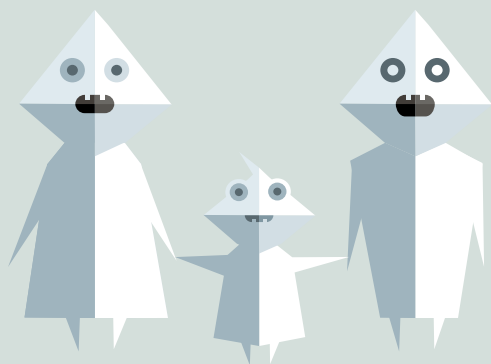
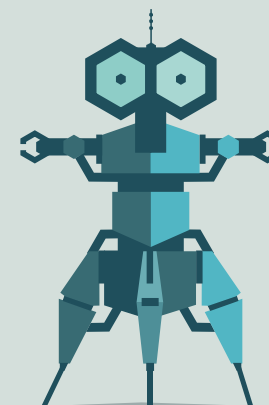
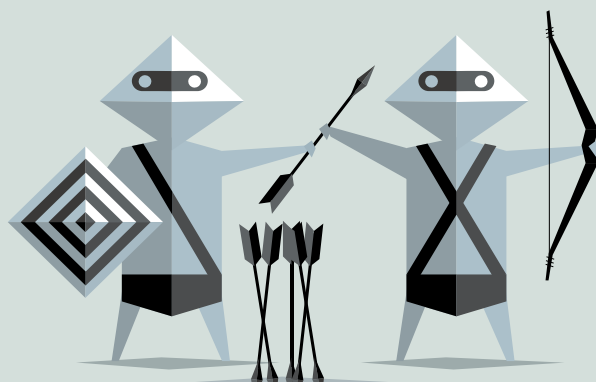
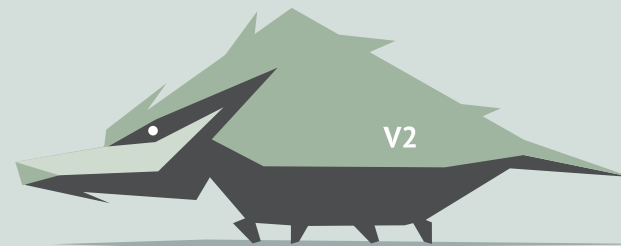
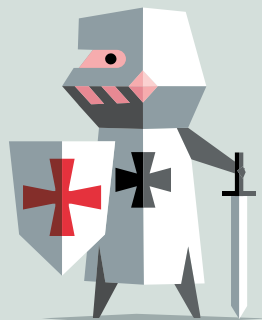
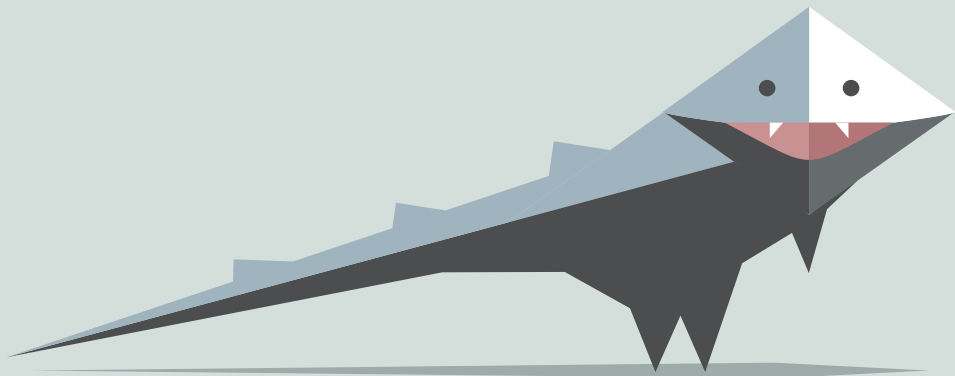
„Funikas“ – tai funikulierius.

„Trolikas“ – tai troleibusas.

Jeigu Kaune būtų tramvajus, tai jį vadintų „tramiku“, bet tramvajaus Kaune nėra (arba jo niekas nematė).

Gražiausias žodis kauniečiui yra KAUNAS.

ISBN 978-609-96109-3-1

KAUNO ŽVĖRIES PASAKŲ KNYGA

Pasakų knyga vaikams ir jų tėveliams apie mitinį Kauno Žvėrį ir jo nuotykius mieste. Pasakos skirtos pristatyti Kauno – Europos kultūros sostinės 2022 vertybes ir idėjas.

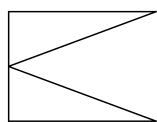
Tekstų autorius ©
Rytis Zemkauskas

Dailininkas ir dizaineris ©
Darius Petreikis

Redaktoriai
Loreta Kavolė, Eglė Petreikienė, Daina Žemaitytė

Spaudė
UAB „INDIGO print“

Leidėjas ©
VšĮ Kaunas 2022, Lietuva
www.kaunas2022.eu

Kaunas 2022
Šiuolaikinė
sostinė
Europos kultūros sostinė

Leidinio bibliografinė informacija pateikiama Lietuvos nacionalinės Martyno Mažvydo bibliotekos Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (NBDB).

Rėmėjai

LIETUVOS RESPUBLIKOS
KULTŪROS MINISTERIJA

